

Pauline Réage

Djevojka O

500

Pauline Réage

Djevojka O

Story of O

O sreći u ropstvu

Pobuna na Barbadosu

Godine 1838. na inače mirnom otoku Barbadosu izbila je jedinstvena i krvava pobuna. Oko dvije stotine crnaca, muškaraca i žena, koji su nedavnim ožujskim ukazima stekli slobodu, dođoše jednog jutra svom bivšem gospodaru, nekom Glenelgu, i zamoliše ga da ih ponovno uzme za robove. Pročitali su popis svojih pritužbi koji im je sastavio neki anabaptističkipastor. Zatim počеше uvjeravanja. Ali Glenelg, što iz bojažljivosti, što iz skrupula, što iz običnog straha pred zakonima, odbi njihove molbe. Crnci se na to naizgled bezopasno nasmijaše, a potom izmasakriraše Glenelga i njegovu obitelj, te se još iste večeri vratiše svojim kolibama i svojim svakodnevnim razgovorima, poslovima i obredima.

Zahvaljujući naporima guvernera MacGregora, pobuna je bila ugušena i oslobađanje je opet krenulo svojim tijekom. Što se pak tiče spisa s pritužbama, nisu više nikada pronađeni.

Ponekad mislim na te spise. Pored opravdanih žalbi na organizaciju radionica, na zamjenu biča samicom na zabranu novacima - tako su nazivali novooslobođene radnike - da se razbole, ti spisi vjerojatno su sadržavali bar nacrt neke apologije ropstva. Ne zaboravimo, na primjer, kako mi držimo jedino do onih sloboda koje sujednake našima, a druge bacaju u sužanjstvo. Nitko ne uživa u apsolutnoj slobodi. Ako ja, na primjer, veselo pjevam do dva sata u noći, moj susjed gubi slobodu da me ne sluša. Ako mi pođe za rukom da ništa ne radim, moj susjed će raditi za dvojicu. Poznato je, uostalom, da bezuvjetna potreba za slobodom u svijetu nerijetko i dosta brzo uzrokuje isto tako bezuvjetne sukobe i ratove. Dodajmo kako je robovima suđeno da po zakonima dijalektike - postanu svojim gospodarima, te bismo stoga griješili želeći ubrzati prirodne zakone. Dodajmo, napokon, kako ima izvjesne veličine, pa i radosti u prepuštanju volji drugoga (to najbolje znoju zaljubljeni i mistici) kao i u spoznaji da smo se napokon otarasili osobnih užitaka, interesa i kompleksa. Ukratko: ti kratki spisi bili bi kudikamo veća hereza danas nego prije stotinu i dvadeset godina; bili bi opasna knjiga.

Ovdje je riječ o jednoj drugoj vrsti opasnih knjiga, to jest o erotskim.

I. Priča odlučna kao pismo

Uostalom, zašto ih nazivamo opasnim? To je, u najmanju ruku, nerazborito. Kako se mi općenito smatramo hrabrima, nas upravo nuka da ih čitamo i izlažemo se opasnosti. Ne smatra se bez razloga kad geografska društva savjetuju svojim članovima da se prilikom putovanja ne raspituju previše o možebitnim opasnostima. Nije to skromnost, nego nastojanje da nitko ne padne u napast (tako su i ratovi naizgled bezopasni). A ima li opasnosti?

Iz svog gledišta vrlo dobro vidim bar jednu. Skromnaje to opasnost. Priča o djevojci O očito je od onih knjiga koje ostavljaju dojam na čitatelja - koje ga ne ostavljaju onakvim kakvim su ga našle: te knjige su na sasvim neobičan način vjerne utjecaju koji vrše i mijenjaju se s njim. Poslije nekoliko godina to više nisu iste knjige. Stoga nam se uvijek čini da su prvi kritičari bili u izvjesnoj mjeri budale. Ništa za to, kritičar nikada ne smije zbog toga oklijevati. Onda - najlakše je priznati da ništa ne znam. Ulazim zbunjeno u ovu priču kao u vilinsku bajku - znate da su vilinske bajke zapravo dječji erotski romani - kao u neki od onih sablasnih dvoraca, što nam se čine potpuno napuštenima, a sve je čisto, nigdje ni truna prašine: i presvučeni naslonjači, i taburei, i kreveti s baldahinima, kao i bičevi i korbači; oni su takvi, ako to mogu reći, po prirodi. Ni traga rđi na lancima, ni traga zamagljenosti na prozorima svih boja. Misao koja me najprije obuzme kad mislim na O jest ideja čednosti. To ne bih mogao obrazložiti. Idemo dalje. Vjetar puše bez prestanka, prolazi kroz sve odaje. Isto tako kroz priču o djevojci O neprestano i nepomućeno struji neki tajnoviti, uvijek čisti i silan duh. To je odlučan duh, duh kojemu ne smeta ništa odjecoja do jeze i od ushićenja do mučnine. Ako još trebam priznati, moj ukus je obično drugačiju volim djela kod kojih je autor oklijevao; svojom zbunjenošću pokazao da ga je njegova zamisao najprije uplašila, daje posumnjao hoće lije uopće dovršiti. Ali - priča o djevojci O odvija se od početka do kroja kao junačko djelo. To je više govor nego pripovijedanje, više pismo

nego intimni dnevnik. Ali - kome je upućeno to pismo? Koga hoće uvjeriti ovoj govor? Koga to pitati? Ja ne znam ni tko ste vi.

I ne sumnjam da ste žena. Ne zato što uživete u detaljima na haljinama od zelenog atlasa i na suknjama s mnogo nabora, nego zato što O, onoga dana kad je Rene prepušta novim patnjama, sačuva dovoljnoprisebnosti duha da primijeti kako su papuče njezina ljubavnika iznošene te će morati nabaviti nove. Menije to gotovo nepojmljivo. To jedan muškarac ne bi nikada primijetio, u svakom slučaju - ne bi se usudio nikada to reći. Pa - ipak, O predstavlja na svoj način muževan ideal. Muževan, ili bar muški. Napokon jedna žena koja priznaje. Koja priznaje što ? Ono čemu su se žene svih vremena opirale (ali nikada kao danas). Ono što su im muškarci svih vremena predbacivali: da se neprestano pokoravaju svojoj krvi; da je u njih sve seks, pa čak i duh; da bi ih trebalo neprestano hraniti, neprestano umivati i šminkati, neprestano ih tući; da im treba samo dobar gospodar, koji će skrivati svoju dobrotu: nastojeći da ih i drugi zavole, one će upotrijebiti sav zanos, radost, prirodnost koju im daje naša tek naslućena nježnost. Jednom riječju - treba ponijeti bič kad im idemo u posjete. Malo je muškaraca koji nisu željeli posjedovati jednu Justinu. Ali još nijedna žena, koliko mi je znano, nije poželjela biti Justina. U svakom slučaju nije poželjela glasno, s ponosom što ga kriju jecaj i plač, s osvajačkom snagom, s lakomošću patnje i s voljom napetom do puknuća. Dobro, vi ste žena, ali slična vitezu i križaru. Kao da u sebi nosite obje naravi, ili da vam je primatelj pisma bio u svakom trenu tako blizak te ste prisvojili njegov ukus i glas. Ali - kakva žena i tko ste vi?

U svakom slučaju, priča o djevojci O dolazi iz daleka. Ona me u prvom redu odmara širinom što ga ima pripovijedanje koje autor dugo vremena nosi u sebi i suživi se s njim. Tko je Pauline Reage? Sanjarka kao i druge?(Dovoljno je, kažu one, slušati svoje srce. To srce je nezaustavljivo.) Je li to iskusna dama, koja je to proživjela? Koja je to proživjela i čudi se što se tako dobro započeta avantura - ili barem tako ozbiljno: u miru i kazni - izvodila i završila u sumnjivom zadovoljstvu. O ostaje u nekoj zatvorenoj kući kamo ju je uvela ljubav; ona tu ostaje i nije baš tako nesretna. Ipak, u vezi s tim:

II. Nemilosrdna čednost

I mene čudi takav kraj. Ne možete me uvjeriti da je to pravi kraj. Daje u stvarnosti (ako se može tako reći) vaša junakinja od Sir Stephena izmolila smrt. On će je tek mrtvu osloboditi okova. Očito nije sve dorečeno jer je ta pčela - govorim o Pauline Reage - jedan dio svoga meda ostavila sebi. Tko zna, možda je jedan jedini put podlegla želji svakoga pisca: da jednog dana ispriča nastavak avanture djevojke O. Pa onda - završetak je tako očigledan da ga nije trebalo ni napisati. Bez imalo truda naslućujemo ga i sami. Otkrivamo ga i ponešto smo opsjednuti njime. Ali - kako ste ga vi zamislili? Vraćam se na to jer sam vrlo siguran da bi ti taburei i ti kreveti s baldahinom, pa i ti lanci progovorili ako bismo ih jednog dana pronašli, siguran da bismo vidjeli kako između njih hoda ta velika crna sjena, taj fantom pun snova, ti čudni zamasi vjetra.

Ovdje se zaista moram zamisliti nad onim što je u želji muškaraca uistinu čudno, nesnosno. Ima stijena kroz koje sviraju vjetrovi, odjednom krenu ili stanujecati, svirati poput mandoline. Ljudi ih dolaze gledati iz daleka. Iako vole glazbu, svejedno bi najradije odmah pobjegli. Što ako je zadaća erotičara (ili - ako hoćete: opasnih knjiga) da nas obavijeste? Da nam, poput ispovjednika, odagnaju strah? Uglavnom se priviknemo, znam. A ni muškarci nisu baš tako dugo u nedoumici. Brane se govoreći da su baš oni započeli. Lažu, premda su, ako se tako može reći, činjenice tu očite, sasvim očigledne.

Tako i žene, reći ćete. Svakako, ali se to kod njih ne vidi. One to uvijek mogu zanijekati. Kakva čednost. Otuda i potiče uvjerenje da su one ljepše, da ljepota pripada ženama. Nisam siguran jesu li one ljepše. Nesumnjivo su diskretnije, manje očite i to je oblik ljepote. Evo, već po drugi put mislim na čednost u vezi s jednom knjigom u kojoj se i ne govori o čednosti...

A da li se o njoj uistinu i ne govori? Ne mislim na onu blijedu i pomalo izvještačenu čednost koja se iscrpljuje u dvoličnosti; koja bježi od stijene i niječe da ju je vidjela kako se kreće. Ima jedna druga čednost: neuništiva i neumoljiva; ona tako ponižava tijelo da mu vraća njegovu iskonsku cjelovitost, vraća ga silom u dane kad njegove želje bijahu još nijeme, a stijena još nije bila propjevala. Čednost u čiju je moć pogibeljno pasti. Jer - da bismo zasitili nju, treba vezati ruke na leđa, raširiti bedra, i raščetvoriti tijela i znoj i suze.

Čini se da govorim grozne stvari. Možda, ali vjerojatno stoga što je groza kruh naš svagdašnji - a opasne knjige nas možda samo vraćaju našoj prirodnoj opasnosti. Koji se to ljubavnik ne bi prestrašio kad bi u jednom hipu shvatio domet svoje iskrene zakletve na doživotnu vjernost? A koja se ljubavnica ne bi prestrašila ako bi u jednom hipu odvagnula smisao riječi što joj titraju na usnama "... prije tebe nisam znala za ljubav... nikada prije tebe nisam bila uzbuđena?" Ili pak razboritije - razboritije? - "Htjela bih sebe kazniti za sreću prije tebe." Evo - uhvatila se u riječi. Evo - pokorena je.

Upriči o djevojci O torture je napretek. Napretekje i udaraca korbačem i tragova usijana željeza, kao i vratnih okova i izlaganja na otvorenoj terasi. Gotovo toliko tortura koliko molitava u životu pustinjaških asketa. One su s istom patnjom razvrstane i numerirane - međusobno odvojene kamenčićima. To nisu uvijek radosne torture - mislim s uživanjem dosuđene. Rene ih izbjegava; a Sir Stephen i kad ih se laća, vrši ih kao dužnost. To njih ne zabavlja. Oni nisu sadisti. Sve se odvija kao da O, od početka, sama zahtijeva pokoru, silovanje u svom skloništu.

Poneka neznalica smatrat će to mazohizmom. U redu, ali to znači samo krivim izrazom dodati nešto stvarnom tajanstvu. Što znači mazohizam? Daje bol istovremeno i užitak; a patnja radost. Može biti. Takvim se tvrdnjama vrlo često služe metafizičari - dokazujući da je svaka prisutnost odsutnost; svaka riječ šutnja - i ja ne osporavam (mada ih ne shvaćam baš uvijek) da takve tvrdnje mogu imati svoj smisao, u najmanju ruku svoju svrsishodnost. Ali ta svrsishodnost nikako ne proizlazi iz jednostavne opservacije - o njoj dakle ne može suditi liječnik, ni obični psiholog, a još manje neznalica. Ne, kažu mi. Riječje doista o boli koju mazohizam znalački pretvara u užitak; o

patnji iz koje on nekim tajanstvenim kemijskim procesom oslobađa čistu radost.

Kakve li novosti! To bi značilo da su ljudi napokon pronašli ono što su tako revno tražili u medicini, u moralu, u filozofijama i u religijama: kako izbjeći bol - ili barem kako je nadvladati, shvatiti (makar uz pomoć naše ograničenosti ili naših grešaka). Štoviše, moglo bi se reći da su to ljudi već davno otkrili jer mazohisti ne postoje od jučer. Zato se čudim što im nisu bile iskazane najveće počasti; što im nitko nije ukrao njihovu tajnu. Zašto ih nisu sabrali u kakvoj palači, zatvorili ih u kaveze i dobro proučili Čini mi se da ljudi sebi postavljaju pitanja tek onda kad im je poznata tajna odgovora. Možda je rješenje u međusobnom zbližavanju, u bijegu iz samoće. (No mnogo je naših želja varljivo). Pa ipak, evo makar krletke i ove mlade žene u njoj. Treba je samo slušati

III. Čudnovato ljubavno pismo

Ona veli: "Nemašpravo što se čudiš. Razmisli bolje o svojoj ljubavi. Ona bi se prestravila kad bijednom spoznala da sam ja žena, i to živa. A rasplamsala vrela strasti nećeš isušiti time što ćeš ih zanemariti."

"Ljubomora te ne vara. Istina je da sam, zahvaljujući tebi, sretnija, zdravija, tisuću puta životnija. A ipak ne mogu spriječiti da se ta sreća smjesta ne okrene protiv tebe. I stijena glasnije pjeva ako je krv zdrava i tijelo odmorno. Čuvaj me radije u ovom kavezu, ako možeš, ma i s mrvom hrane. Što sam bliže bolesti i smrti, to sam vjernija. Sigurna sam samo kad tvojom voljom trpim. Nije trebalo dapostaneš mojim bogom, ako se bojiš božanskih dužnosti; ta znamo da bogovi nisu nimalo nježni. Vidio si već kako plačem. Treba još zavoljeti moje suze. Zar nije zavodljiv moj vrat kad se u grču suzdržava vriska, trese i guši protiv moje volje? Velika je istina da treba ponijeti bič kad ideš ženi. A mnogima bi trebala knuta s devet struka. "

A odmah zatim: "Glupe li šale! Pa ni ti ništa ne shvaćaš. Da ne volim ovako ludo, zar vjeruješ da bih se usudila ovako ti govoriti? I izdati sebi slične?"

Ona dalje veli: "Usvakom trenutku varaju te moja mašta i nejasni snovi. Izmoždi me. Otarasi me tih snova. Podaj me nekom. Poduzmi nešto, e, da, ne bih imala vremena ni sanjati o nevjeri. (Ustvarnosti mnogo je manje prilika za to). Ali, pobrini se da me najprije obilježiš svojim znakom. Neka tragovi tvojih korbača i lanaca, ili one karike u mojim usnama, nedvojbeno zbore o mojoj pripadnosti tebi. Sve dok me tvojom voljom tuku i siluju, ja nisam drugo do tvoja misao, želja, tvoja opsjednutost. Mislim da si upravo to htio. I ja tebe volim i upravo to hoću. Ako samjednom zauvijek prestala biti ja, ako usne, utroba i grudi nisu više moje, postajem biće s nekog drugog svijeta i sve je drugačije. Možda jednog dana neću ništa o sebi znati. Čemu odsad užitak, čemu milovanja toliko ljudi, što mi ih ti šalješ, a meni su svi isti - čemu, kad ih ne mogu usporediti s tobom?"

Tako ona govori. Slušam je i vidim da ne laže. Nastojim je slijediti (dugo me je smetala prostitucija). Možda ipak ognjene mitološke tunike nisu obična alegorija; kao ni prostitucija prokletstvo, povijesni izazov. Možda strofe naivnih pjesmica i ono "... smrtno sam zaljubljen u te..." nisu obične metafore. Kao ni ono što kažu kamenjarkegospodaru svoga srca: "Uvukao si mi se u dušu, čini sa mnom što hoćeš." (Zanimljivo je kako smo sve osjećaje koji nas zbunjuju pripisali razbojnicima i bludnicama). Možda Heloisepišući Abelardu: "Bit ću djevojka tebi na radost" nije htjela napraviti samo lijepu frazu. Priča o djevojci O nesumnjivo je najopojnije ljubavno pismo što gaje ikada itko primio.

Sjećam se Holandeza što mora jedriti oceanima dok ne nađe djevojku koja će htjeti dati život za njegovo spasenje; i viteza Guiguemara koji ne može izliječiti rane dok ne dođe žena koja zbog njega trpi "ono što nijedna žena pretrpjela nije". Naravno, priča o djevojci O duža je od balade i detaljnija od običnog pisma. Njezini korijeni su u davno minulim vremenima. Možda nikad do danas nije bilo teško shvatiti ono što govore obični dječaci i djevojčice; čini mi se, ono isto što govorahu robovi na Barbadosu. Živimo u doba kad i najobičnije istine možemo dokučiti jedino gole (kao što je i O).

Često čujemo kako prosječni, pa i pametni ljudi, govore o ljubavi kao o nekom ležernom i nevažnom osjećaju. Priznajemo da nam ona pruža zadovoljstvo i da ima draži u tom susretu dviju epidermi. Idemo i dalje te konstatiramo da puninu draži i zadovoljstva ljubav nudi onima koji znaju sačuvati netaknutu njezinu maštovitost, lepršavost i prirodnu slobodu. Slažem se - i ako osobe različita (pa čak i istog) spola mogu tako lako međusobno poklanjati radost (prosto im bilo!.) nema opravdanja da se ustručavaju. U tom kontekstu samo dva pojma me zbunjuju: ljubav i sloboda. Jasno je da su to suprotnosti Ljubav, to je kad ovisimo - ne mislim samo u našem užitku, nego i u našoj opstojnosti, i u onom što je ispred opstojanja: čak i u želji da opstanemo - o pedeset baroknih stvari: o dvjema usnama (i o grimasi ili smiješku što ga one tvore), o jednom ramenu (o onom posebnom načinu na koji se ono diže i spušta), o dva oka (o malo mekšem ili tvrđem pogledu), napokon - o čitavom jednom stvarnom tijelu, s duhom i dušom u njemu - o tom tijelu što vazda može zasjatijače od sunca ili postati ledenije od kotline

snijega. Ne, nije veselo proći kroz sve to, vaša uvjerenja su smiješna. Dršćete kad se to tijeloprignepričvrstiti vezice na cipelama i čini vam se da vaš drhtaj vide svi. Radije bič i karike u mesu! A sloboda...? Tko god, muškarac ili žena, to jednom doživi, urlat će protiv, sipat će kletve i grozote. Grozote ima - i to mnogo - u priči o djevojci O. No, ponekad mi se čini da su tu stavljeni na kušnju jedna misao, način mišljenja ijedno shvaćanje, a ne ta mlada žena.

IV. Istina o pobuni

Čudna je pojava da vam se sreća u novovjekom robovanju čini novom idejom. Nema više smrtnih osuda i pomilovanja u obiteljskom krugu, u školama nema tjelesnih kazni i zlostavljanja, ni bračnih kazni među supružnicima; danas u ćelijama žalosno trunu ljudi kakvima su prohujala stoljeća ponosno rubila glave na gradskim trgovima. Danas postoje samo anonimne i nezaslužene torture. Stoga su one tisuću puta okrutnije - danas rat sprži u trenu svekoliko stanovništvo jednoga grada. Veliku blagost oca, učitelja ili ljubavnica plaćamo tepihom bombi, napalm i atomskim eksplozijama. Sve se odvija tako kao da u svijetu postoji neka misteriozna ravnoteža nasilja za koje smo izgubili smisao, pa i osjećaj. Nemam zato ništa protiv što nam ih je jedna žena ponovno otkrila. Mene to čak i ne čudi.

Iskreno govoreći, ja o ženama znam manje nego što muškarci inače znaju. Iznenađen sam da ih ima (žena). Više nego iznenađen, čak i zadržan! Stoga im se možda divim i stalno im zavidim. Na čemu im zapravo zavidim ?

Ponekad žalim za svojim djetinjstvom ali ne žalim za iznenađenjima i otkrićima o kojima govore pjesnici Ne! Sjećam se razdoblja kad sam se smatrao odgovornim za kuglu zemaljsku.

Bijah redom prvak u boksu ili kuhar, politički govornik (da), general, kradljivac, čak indijanski poglavica, drvo ili stijena. Reći ćete - to su bile igre. Za vas odrasle - da, ali ne i za mene. Tada sam držao svijet u ruci, s naizmjeničnim brigama i opasnostima - tada sam pripadao svemiru. Evo što želim reći.

Ženama je podareno da tijekom cijelog života nalikuju na djecu. Žena se snalazi u tisuću meni neznanih stvari. Ona zna siti Ona zna kuhati. Ona zna namjestiti stan, zna koji se stilovi ne slažu (ne kažem da ona sve to čini savršeno, ali ni ja nisam bio baš besprijekoran indijanski poglavica). Ona zna još mnogo toga. Ona se izvrsno snalazi među psima i mačkama; ona razgovara s djecom, s tim poluludacima koje mi samo prihvaćamo; ona ih podučava o

kozmiologiji i finom ponašanju, higijeni i vilinskim bajkama, a nerijetko i sviranju glasovira! Ukratko, od svojih prvih koraka mi neprestano sanjamo o čovjeku koji bi bio čovječanstvo. Izgleda da je ženama dano da svaka bude utjelovljenje i muškarca i žene istovremeno. Ima, međutim, nešto još čudnije.

Naše doba kaže da je dovoljno razumjeti da bismo sve oprostili.

Eto, uvijek mi se činilo daje to kod žena - ma koliko one bile svestrane - sasvim suprotno. Imao sam puno prijatelja koji su me prihvaćali ovakvog kakav jesam, a i ja sam njih prihvaćao onakvima kakvi su bili - bez imalo želje da jedni druge mijenjamo. Čak me i radovalo - a i oni su se radovali daje svaki od nas toliko nalikovao samom sebi. S druge, pak, strane, nema žene koja ne nastoji izmijeniti voljenog čovjeka, a i mijenjati sebe zajedno s njim. Ispada tako da u gore spomenutoj poslovice koja govori o praštanju nema mnogo istine.

Ne, Pauline Reage ne oprašta bogzna što. Iskreno govoreći, čak se pitam da ona malo ne pretjeruje; jesu li žene njoj doista toliko slične koliko ona pretpostavlja? Rijetki su muškarci koji joj to rado priznaju.

Treba li žaliti za spisima robova s Barbadosa ? Da budem iskren, bojim se da ih je vrlo anabaptist, u njihovu apologet skom djelu, oblikovao dosadnim, otrcanim frazama: na primjer, da će uvijek biti robova (mi to vidimo); da će to uvijek biti isti (o tome se može razgovarati); da se treba pomiriti sa svojim položajem i ne kvariti optužbama vrijeme koje bismo mogli posvetiti igri, razmišljanju, uobičajenim zabavama, itd. Pretpostavljam, ipak, da nije rekao istinu, a to je da su Glenelgovi robovi bili zaljubljeni u svog gospodara, da se nisu mogli odreći ni njega ni svoga robovanja. Jer, napokon, samo iz te istine u Priči o djevojci O izvire ona odlučnost, ona neshvatljiva čednost i onoj veliki zanosni vjetar što ne zna za spokoj.

Jean Paulhan. [\[1\]](#)

Djevojka O

I. Ljubavnici iz Roissyja

Jednoga dana pošla je O sa svojim ljubavnikom u šetnju parkom Montsouris i Monceau. U tu četvrt inače nisu zalazili. Nakon što su prošetali parkom i posjedili na tratini, spazili su na uglu ulice, gdje nikada nije bilo taksi-stanice, automobil s brojačem, nalik taksiju.

- Uđi - reče on.

Onaje ušla. Jesen je i već se mračilo. Onaje odjevena kao obično: cipele s visokim potpeticama, kostim s nabranom suknjom, svilena bluza. Gologlava. Duge rukavice prekrivaju rukave njezina kostima. Isprave, puder i rumenilo su u kožnoj torbici. Taksi je lagano krenuo, a da nitko vozaču nije rekao ni riječi. Prijatelj gospođice O spustio je zavjese s obje strane i odostraga. Ona je skinula rukavice očekujući poljubac i milovanje. Onjoj, međutim, reče: - Daj svoju torbu, smeta ti.

Dala mu je, a on ju je stavio izvan dohvata njezine ruke i dodao: - Imaš suviše odjeće na sebi. Otkopčaj steznik, spusti čarape do koljena - evo ti podvezice.

Njoj je malo neugodno. Taksi vozi brže, a ona se boji da se vozač ne okrene... Čarape su napokon spuštene i ona se srami što su joj noge gole i slobodne ispod svile njezina kombinea. Otkopčani steznik je skliznuo.

- Otkopčaj pojas - rekao je on - i skini gaćice.

To je lako. Dovoljno je proći rukama i malo se dignuti. Uzeo je iz njezinih ruku pojas i gaćice, stavio ih u torbu te rekao: - Nemoj sjedati na kombine i suknju. Zadigni ih i sjedni direktno na sjedalo.

Sjedalo je klizavo, hladno i neugodno se lijepi za bedra. Zatim joj je rekao: - Navuci sad rukavice.

Taksi još vozi. Ona se ne usuđuje pitati zašto je Rene tako nepomičan i zašto više ništa ne govori, zašto želi da bude nepomična i nijema, poluodjevena i ponuđena, visoko navučениh rukavica, u crnom automobilu koji ide tko zna kamo. Ništa joj nije ni naredio ni zabranio, ali se ona ne usuđuje prekrižiti noge i sastaviti koljena. Ruke je oslonila na sjedalo.

- Evo - reče on odjednom.

Taksi stane u lijepoj aveniji pod nekim stablom - u stvari platanom - pred svojevrsnom malom palačom što se nazire između dvorišta i parka, slična malim palačama u predgrađu Saint Germaina. Ulična svjetiljka je malo dalje, ali je u automobilu i dalje tamno, a vani kiši.

- Miruj - rekao je Rene. - Samo miruj.

On je pružio ruku prema ovratniku njezine bluze, odvezao joj je vrpcau oko vrata, a zatim otkopčao dugmad. Ona se malo sagnula, misleći da će joj milovati grudi. On je, međutim, potražio nožić i njime presjekao naramenice grudnjaka te ga bacio sa strane. Ispod bluze, koju je ponovno zakopčao, grudi su joj slobodne i gole baš kao leđa i trbuh, od pojasa do koljena.

- Slušaj - rekao je on. - Sad si spremna. Ostavljam te. Izaći ćeš i pozvoniti na vrata: slijedi onoga tko ti otvori i čini što ti se naredi. Ako ne uđeš odmah, doći će po tebe, ako se odmah ne pokoriš, oni ćete pokoriti. Torba? Ne, torba ti više nije potrebna. Ti si samo djevojka koju ja isporučujem. Ja ostajem ovdje. Idi.

Druga verzija istog početka bila je još brutalnija i jednostavnija: ljubavnik i jedan od njegovih prijatelja vozili su autom mladu ženu isto tako odjevenu. Ljubavnik je sjedio pored nje, a prijatelj za volanom objašnjavao joj je kako je njezin ljubavnik zadužen da je pripremi, kako će joj sad svezati ruke iza leđa, otkopčati i spustiti čarape, skinuti pojas, gaćice i grudnjak te joj zavezati oči. Zatim će je ostaviti u dvorcu gdje će joj biti objašnjeno što treba činiti. I doista, kad su je tako razodjenuli i vezali, nakon pola sata vožnje pomogli su joj da izađe iz auta, popeli se s njom uz nekoliko stepenica, prošli kroz jedna ili dvojna vrata, sve naslijepo, i onda joj skinuli povez s očiju te je ostavili samu. Nalazila se u mračnoj prostoriji u kojoj je čekala pola sata ili sat, dva, ne znam, ali čini - lo joj se dugo kao stoljeće. Kad su se napokon otvorila vrata i upalilo svjetlo, vidjela je da se nalazi u trošnoj, no udobnoj, ali i neobičnoj prostoriji: debeli sag na podu, nigdje nikakva namještaja, svuda uokolo zidni ormari. Vrata su otvorile dvije mlade ljepuškaste žene, odjevene kao umiljate služavke iz 18. stoljeća; u dugim širokim suknjama koje su im čak i stopala skrivale i u tijesnim prslucima što su im isticali grudi jer su bili vezani i zakopčani sprijeda. Ti su prsluci imali kratke rukave, a oko

vrata su bili ukrašeni čipkom. Oči i usne bile su im namazane. Imale su tijesnu ogrlicu i narukvice.

Njih dvije su joj odriješile ruke rekavši kako je moraju svući. One će je okupati i namazati. Svukle su je i složile njezinu odjeću u jedan od ormara. Nisu joj dopustile da se okupa sama. Potom su je počešljale kao kod frizera. Dotle je ona sjedila u jednom od velikih naslonjača što se njišu dok vam peru glavu, a podižu dok vam suše već nakovrčanu kosu. To uvijek traje najmanje sat vremena. Trajalo je, zapravo, i više od jednog sata. Sjedila je ona tako gola u naslonjaču; nije smjela ni prekrižiti ni primaknuti koljena. Kako je nasuprot njoj stajalo golemo ogledalo od vrha do dna zida, bez ikakvog namještaja ispred, vidjela je sebe onako rastvorenu svaki put kad bi joj pogled pao na to ogledalo.

Kad je bila spremna i namazana ovlaš osjenjenih vjeđa, crvenih usana, rumenih bradavica na grudima, zacrvenjenih stidnica, namirisanih pazuha i pupka, namirisanih brazda između bedara, ispod grudi i na dlanovima, uveli su je u prostoriju u kojoj se dobro mogla vidjeti u jednom ogledalu s tri lica i u četvrtom, obješenom o zid. Rekli su joj da sjedne na crnim krznom presvučen stolac među ogledala, i čeka. Krzno ju je malo bockalo; sag je bio crn, a zidovi crveni. Na nogamaje imala crvene papuče. Kroz oveći prozor malenog salona vidio se lijepi park. Kišaje stala, drveće se njihalo na vjetru, a negdje visoko mjesec je šetao među oblacima.

Ne zna se koliko je vremena ostala u crvenom salonu, ni je li tamo uistinu bila sama kao što je vjerovala. Moždaju je netko promatrao kroz kakav tajni otvor u zidu. Znam samo da su one dvije žene pri povratku donijele krojački metar i košaru. Došle su u pratnji jednog muškarca odjevenog u dugu ljubičastu tuniku sa širokim otvorima za rukave. Dok je hodao, tunika mu se otvarala od struka prema dolje. Primjećivalo se da ispod tunike ima neke vrlo uske hlače koje su mu ocrtavale noge i bedra, dok mu je penis bio nepokriven.

O je najprije primijetila ud, zatim poput biča uski kožni remen oko bokova. Čovjek je bio maskiran crnom kukuljicom na kojoj mu je mreža čak i oči skrivala. Na rukama je imao crne rukavice od finog jarećeg krzna. Rekao joj je da se ne miče, a ženama da požure. Jedna od njih uzela joj je mjeru vrata i podlaktice. Iako malene, bile

su to uobičajene mjere. Stoga je bilo lako pronaći u košari, što ju je držala druga žena, odgovarajuću ogrlicu i narukvice koje su se sastojale od nekoliko kožica različite širine (no ukupna širina nije bila veća od jednog prsta), a zatvarale se otponom koji je pri zatvaranju funkcionirao automatski kao katanac i moglo ga se otvoriti samo pomoću malog ključa. Nasuprot katancu, u sredini tijesne ogrlice, pomoću jednog metalnog prstena mogla se po želji čitava naprava još stegnuti, premda je bila toliko uska da se nije moglo pod nju zavući. Unatoč svemu, nije ranjavala tijelo. Stavili su joj, dakle, ogrlicu oko vrata i narukvice na ruke. Zatim joj je čovjek rekao da ustane. Tadaje on sjeo na njezino mjesto, primaknuo ju je koljenima i prošavši svojom rukom u rukavici između njezinih bedara i preko grudi, objasnio joj da će biti predstavljena te iste večeri nakon što u samoći bude večerala. I doista, večerala je sama, još uvijek gola u nekakvoj kabini, a neka nevidljiva ruka kroz prozorčić joj je pružala jelo. Poslije večere su došle po nju one dvije žene. U salonu su joj stegnule metalno prstenje na ogrlici i narukvicama, a za ogrlicu su joj pričvrstile dugi crveni plašt koji se otvarao pri hodu. Ona ga nije mogla držati jer su joj ruke bile vezane na leđima. Jedna od žena išla je naprijed i otvarala, a druga iza nje i zatvarala vrata. Prošle su tako kroz trijem dva salona i ušle su u knjižnicu gdje su četiri muškarca upravo pili kavu. Imali su iste duge tunike kao i onaj prvi, ali bez maske. O ipak nije imala vremena vidjeti im lica i ustanoviti nazočnost svog ljubavnika (koji je bio među njima), jer je jedan od četvorice okrenuo prema njoj reflektor i zaslijepio je. Svi su stajali nepomični: i žene kraj nje, i muškarci koji su je promatrali. Potom se reflektor ugasi, a žene se udalje. Ona se tada nesigurnim korakom približila velikom kaminu pored kojeg su sjedili muškarci. Opijena toplinom, slušala je tiho pucketanje vatre. Naslonila se na kamin. Dvije ruke su podigle njezin plašt, a druge dvije su se spustile duž njezinih leđa, provjerivši spone narukvica. Dva su se prsta, sad bez rukavica, zarila u njezine dvije rupe, i to tako naglo da je ona vrisnula. Netko se nasmijao. Netko drugi je rekao: - Okrenite je, da joj vidimo grudi i trbuh.

Okrenuli su je i toplina vatre je pomilovala njezina leđa. Jedna ruka je uzela jednu dojku, jedna usta su dohvatila vrh druge. O je najednom izgubila ravnotežu i pala naznak. Čija li ju je to ruka

pridrжала? Dok su joj rastavljali noge i lagano otvarali usne, nečija kosa je dodirnula unutrašnje strane njezinih bedara. Čula je kako govore daje treba postaviti na koljena. To su i učinili. Taj položaj bio je vrlo neugodan, tim više što nije smjela sastaviti koljena i što je bila sagnuta naprijed ruku svezanih na leđima. Dopustili su joj tada da se nagne malo natrag i gotovo je sjela na pete kao što to čine redovnice.

- Niste je nikada vezali?

- Ne, nikada.

- Ni bičevali?

- Ni to ne, ali upravo... - odgovarao je njezin ljubavnik.

- Da - rekao je neki drugi glas - ne vrijedi ako je ponekad svežete i malo bičujete, tako da ona u tome nađe zadovoljstvo. Treba ići dalje od zadovoljstva, stići do suza.

Tada su podigli O i odveli je sigurno zato da bi je vezali uz neki stup ili zid, ali se jedan usprotivio želeći je uzeti, i to odmah, te su je opet postavili na koljena, sad grudima oslonjena na stolac, ruku svezanih na leđima, u položaju da su joj križa bila niža od ramena. Pridržavajući joj rukama bokove, jedan od muškaraca je zaronio u nju. Potom je ustupio mjesto drugom. Treći je htio načiniti prolaz kroz tješnje predjele i pritisnuvši naglo, izmamio je njezin vrisak. Kad ju je ispustio, u jecajima i suzama, ona je skliznula na pod. Nečija su joj se koljena našla uz obraze. Ni usta joj nisu ostala pošteđena.

Napokon je ostala sama, ležeći nauznak pred kaminom u svom blještavom crvenom plaštu. Čula je kako pune čaše, piju i miču stolicama. Stavili su drva u kamin. Najednom su joj skinuli povez s očiju. Tu veliku prostoriju s knjigama na zidovima obasjavalo je slabašno svjetlo jedne svjetiljke i sjaj vatre što je opet razgorijevala. Dvojica muškaraca su stajala i pušila. Jedan je sjedio držeći korbač preko koljena, a ljubavnik se nagnuo nad nju i milovao joj grudi. Sva četvorica su je uzeli, a ona ga nije uspjela razaznati od ostalih.

Objasnio joj je da će uvijek biti tako sve dok bude u dvorcu, da će danju vidjeti lica onih što je siluju i muče i da nikada neće znati od koga najviše trpi. Bit će isto kad je budu bičevali, osim kad budu htjeli vidjeti kako je bičuju. Prvi puta neće imati povez na očima, ali će oni staviti maske tako da ih ne raspozna. Ljubavnik ju je pridignuo i posadio u naslonjač pored kamina da bi čula što su joj imali reći i

vidjela što su joj htjeli pokazati. Ruke su joj bile još uvijek vezane na leđima. Pokazali su joj korbač, crn, dug i tanak, s vitkom bambusovom drškom, presvučen kožom kakvih ima u izlozima sedlara. Kožni bič oko struka čovjeka kojeg je prvog primijetila bio je dug i šesterostruk s čvorom na kraju. Bio je tu i treći bič od tankog remena s više čvorova pri kraju, a svi su bili kruti kao da su natopljeni vodom, u što se O uvjerila kad su joj njima dodirivali bedra da bolje osjeti na nježnoj koži s unutrašnje strane kako su čvorovi vlažni i hladni. Na polici su još bili ključevi i čelični lančići. Duž jednog zida knjižnice bio je balkon oslonjen na dva stupa. Na jednom od njih bila je učvršćena kuka koju bi mogao dohvatiti čovjek ako bi se dignuo na vrh prstiju i ispružio ruku. Rene je uzeo O jednom rukom ispod ramena, drugom ispod trbuha, primaknuo ju je blizu vatre da bi brže klonula i kazao da će joj osloboditi ruke, samo da bi je odmah zatim vezali pomoću narukvica i čeličnog lančića za stup. Ruke će joj biti vezane iznad glave da se može micati i vidjeti kako padaju udarci. Šibat će joj samo leđa i bedra, od struka do koljena. Jedan od četvorice ljudi vjerojatno će joj žigosati bedra korbačem, što ostavlja lijepe, duge, duboke i trajne pruge. Mučit će je u navratima i uživati u njezinu urlanju i plaču. Pustit će je da odahne, a kad se oporavi, nastavit će, sudeći o rezultatu, ne po kricima i suzama, nego po živim i trajnim tragovima što ih bič ostavlja na koži. Objasnili su joj da je takva ocjena djelotvornosti bičevanja ne samo točna, već čini beskorisnim pokušaje žrtava da pretjeranim jecanjem izazivaju samilost i omogućuju primjenu bičevanja i izvan zidina dvorca, pod vedrim nebom - u parku - što se događa često, ili u bilo kojem stanu ili bilo kojoj hotelskoj sobi, samo ako se upotrijebi dobar čep za usta (odmah su joj pokazali jedan) koji prigušuje svaki vrisak, a propušta jedva poneki jecaj.

Naprotiv, ni govora o njegovoj primjeni te večeri. Oni su htjeli što prije čuti kako O jauče. Ponos koji ju je poticao na otpor i šutnju nije dugo potrajao. Preklinjala je da je oslobode, da prestanu za tren, samo za tren. Tako se mahnito savijala da izbjegne ujede remena da se gotovo okretala oko same sebe, pred stupom, jer je lanac kojim su je vezali bio dug i labav, ali dovoljno jak. Tako je po truhu, prednjoj strani bedara i bokovima primila gotovo isto toliko udaraca kao i po leđima. Na trenutak su ipak zastali da bi je jednim užetom

privezati oko struka za stup. Da bi dobro pričvrstili sredinu tijela uz stup, trup joj se sagnuo na jednu stranu izlažući bok na drugoj strani. Sad udarci nisu više lutali, osim namjerno. Po načinu na koji ju je njezin ljubavnik Izručio, O je mogla zaključiti daje njezin vapaj za samilošću još jače razjario njegovu okrutnost jer je silno volio oduzimati joj te nesumnjive znake njezine moći. I, doista, on je odmah primijetio da kožni bič, što joj je izmamio prve jauke, ostavlja najmanje tragova (koji su bili odmah uočljivi nakon upotrebe namočenog konopca, kao i nakon prvog udarca korbačem) te bi stoga bio i najprikladnije sredstvo da se mučenje produži i nastavi čim to nekom padne na um. Onje zato predložio da se upotrebljava samo taj bič. Međutim, jedan od mučitelja koji je kod žena volio samo ono što im je zajedničko s muškarcima, očaran sapima koje su napinjale uže ispod struka i koje se, u želji da se sklone, samo još više nudile, zatražio je predah. Iskoristio je potom priliku te je rastvorio njezine guzove koji su gorjeli pod njegovim prstima, i s dosta muke je zario ud između njih napomenuvši pritom da bi taj prolaz trebalo učiniti prikladnijim. Složili su se da je to izvedivo i da će to učiniti.

Kad su je oslobodili, klonulu i onesviještenu kako bi joj, prije nego je odvedu u njoj namijenjenu ćeliju, potanko objasnili pravila kojih će se pridržavati za svoga boravka u dvorcu, a i u svakodnevnom životu kad iz njega ode (iako ni tada neće biti slobodna), posadili su je u veliki naslonjač pored kamina i pozvonili. Njezine dvije mlade pratilje su donijele odjeću koju će nositi i po kojoj će je razlikovati od prijašnjih i budućih gošći dvorca. Odjeća je bila slična njihovoj: iznad rupičastog, vrlo tijesnog steznika i štrikane podsuknje od batista padala je duga haljina, široka ispod struka, a gornji dio jedva je nešto čipke prekrivao nabujale grudi. Podsuknja i čipka su bili bijeli, a steznik i haljina svijetlozeleni. Kad se O obukla i ponovno sjela u naslonjač pored kamina, još bljeđa od odsjaja svoje bijele haljine, njezine pratilje su se udaljile bez ijedne riječi. Jedan od četvorice muškaraca zaustavio je jednu u prolazu i dao znak drugoj da pričeka, doveo je do O onu koju je zaustavio, okrenuo je, držeći je jed nom rukom oko struka, a drugom podižući njezinu suknju, da bi O vidjela kako su te haljine svrsishodne jer su, zahvaljujući jednom običnom pojasu, mogle ostati po želji zadignute. Uostalom, često su

se po dvorcu i po parku motale žene sa sprijeda, sve do pojasa, zadignutim suknjama. Mlada žena je pokazala O kako treba držati suknju; smotanu više puta oko pojasa o struku, i to točno po sredini, bilo sprijeda da bi se vidio goli trbuh ili straga da bi se ogoljela stražnjica. U jednom i drugom slučaju suknja i podsuknja spuštale su se prema podu u bogatim poprečnim naborima. Kao i stražnjica O tako je i stražnjica mlade žene bila obilježena svježim tragovima biča. Mlada žena je otišla.

Evo govora što je nakon toga održan O:

- Ovdje ste da služite svoje gospodare. Tijekom dana obavljat ćete sve one kućne poslove koji vam se povjere: sređivat ćete knjige, mest ćete i brisati prašinu, raspoređivat ćete cvijeće ili služiti za stolom. Sve sami laki poslovi. Na prvu riječ ili prvi znak odmah ćete, međutim, napustiti posao kojim ste trenutačno zauzeti da biste se posvetili svom istinskom poslu, naime, da biste se podali. Vaše ruke ne pripadaju vama, kao ni vaše grudi, a to osobito važi za rupe na vašem tijelu po kojima mi možemo rovati po vlastitoj volji i zarivati se u njih kad god poželimo. Da bi vam uvijek ili bar što češće bilo na pameti kako ste izgubili pravo na slobodu, pred nama nikad ne smijete sasvim zatvoriti usta, ni prekrižiti noge, a ni stisnuti koljena (što vam je, kao što znate, bilo zabranjeno i prilikom vašeg dolaska). To će i u vašim i u našim očima biti jasan znak da nam je uvijek slobodan pristup do vaših usana, do vašeg trbuha, do vaše stražnjice. Pred nama ne smijete nikad dodirnuti svoje grudi koje su stegnute grudnjakom zato što nam pripadaju. Po danu ćete, dakle, biti odjeveni, a suknju ćete podignuti kad dobijete naredbu. Vašim se tijelom može koristiti tko hoće, otvorena ili maskirana lica, i to s bičem u pričuvi. Bič će biti primijenjen samo između zalaska i izlaska sunca. Osim udaraca koje će vam nanijeti svatko tko zaželi, navečer ćete biti kažnjavani bičevanjem i za svako nepoštivanje pravila tijekom dana, u slučaju da niste bili dovoljno ljubazni ili ste pogledali onoga tko vam se obratio riječima ili vas uzeo. Ukratko, ne smijete nikad nijednog od nas gledati u lice. U odjeći što je nosimo po noći, u odjeći što je sad imamo na sebi, spolovilo nije otkriveno, a ukoliko je otkriveno, nije otkriveno radi udobnosti, što bi bilo sasvim prirodno, nego radi bestidnosti i radi toga da ga vaše oči motre, kako biste shvatili da vam je ono gospodarom, da su vaše usne u prvom redu

njemu namijenjene. Po danu, kad smo mi obučeni kao i svi drugi, a vi kao u ovom trenutku, za vas ostaju na snazi iste zabrane i obveze; potrudit ćete se, naime, zatraži li se to od vas, da nam smjerno raskopčate hlače i ponovno ih zakopčate kad smo se na vama zadovoljili. Osim toga, po noći će nam vaše usne iskazivati čast, a vaša će bedra biti razmaknuta, ruke će vam biti vezane pozadi, a biti ćete goli kao maloprije kad su vas ovamo doveli. Oči će vam biti vezane svaki put kad vas udarimo ili kad vas budemo bičevali. S obzirom na to, potrebno je da se naviknete na svakodnevno bičevanje, i to ne radi našeg užitka, već radi vaše obuke. To je čista istina. U noćima kad vas nitko ne poželi, doći će u vašu ćeliju sluga zadužen da obavi bičevanje, to jest ono do čega nama ne bude stalo. Biču je namijenjena ista uloga kao i lancu pričvršćenom za kariku vaše ogrlice koji će vas više sati na dan držati prikovanu za krevet. Nije nam toliko do toga da osjećate bol, da vičete i ližete suze, već da posredstvom bola postanete svjesni da živite pod prisilom te da vas naučimo da ste se dušom i tijelom predali nečemu što je izvan vas. Kad izađete odavde, na prstenjaku ćete nositi željezni prsten, znak raspoznavanja. Naučit ćete da se morate pokoriti onima koji nose isti takav znak. Vidjevši ga na vašem prstu, oni će znati da ste stalno goli pod svojom suknjom, ma kakva odjeća da je na vama. Pokažete li se nepokornom, dovest će vas ovamo i zatvoriti u vašu ćeliju.

Za vrijeme te besjede dvije žene koje su došle obući O postavile su se svaka s jedne strane kolca za kojeg je ova bila vezana dok su je bičevali. No žene nisu dotaknule kolac - kao da su ga se bojale ili im je vjerojatno bilo zabranjeno.

Kad je čovjek završio svoj govor, žene su pošle prema O. Shvatila je da mora ustati i poći za njima. Ustala je, dakle, rukom dohvatila suknju da se ne spotakne jer nije bila navikla na duge haljine i nije se osjećala sigurnom u natikačama s debelim poplatima i vrlo visokim potpeticama. Sagnula se i okrenula glavu. Žene su čekale, ljudi je više nisu gledali. Sjedeći na podu, naslonjen na stolac na koji su je plegli u početku večeri, s laktovima oslonjenim na dignuta koljena, njezin se ljubavnik igrao bičem od kožnih remenja. O je napravila korak da bi se pridružila ženama, ali ga je pritom svojom suknjom okrnula. On je dignuo glavu, osmjehnuo joj se,

zovnuo je imenom i ustao. Blago ju je pomilovao po kosi, vrhom prsta joj zagladio obrve i nježno je poljubio u usne. Sasvim glasno joj je rekao daje ljubi. Na svoj užas čula je kako mu odgovara: "Ljubim te." Sigurna da je to istina.

On ju je privinuo uza se, tepajući joj "zlato moje, srce moje", te je poljubio u vrat. Pustila je dajoj glava klone na njegovo rame presvučeno ljubičastom tkaninom. Sad joj je on sasvim tiho ponovio da je voli i još tiše dodao: - Spusti se na koljena, miluj me i ljubi.

Odgurnuo ju je i dao znak ženama da se maknu kako bi se oslonio o konzolu. Bio je visok, ali je konzola bila dosta niska tako da je morao malo saviti svoje duge noge umotane u tkaninu iste ljubičaste boje. Rastvoreni se kućni haljetak napeo poput zastora i otkrio poteže spolovilo i svijetlo runo što ga je okruživalo. Ostala trojica ljudi su se približila. O se koljenima spustila na sag, zelena haljina je polegnula oko nje. Grudnjak joj je čvrsto stezao grudi koje su se našle u visini koljena njezina ljubavnika.

- Malo više svjetla - rekao je jedan od ljudi.

Kad je svjetlo palo na Reneov ud i osvijetlilo lice njegove ljubavnice i njezine ruke koje su ga odozdo milovale, Rene je kratko zapovjedio: "Ponovi: ljubim vas!!!", O je ponovila: "Ja vas ljubim", i to s takvim užitkom da su se njezine usne jedva usudile dotaći vrh spolovila preko kojeg je još bila navučena kožna navlaka. Tri su čovjeka pušila, raspravljala o njezinim pokretima, o pokretima njezinih usta koja su zgra bila spolovilo i klizila gore-dolje njegovom dužinom, o njezinu licu koje bi oblile suze svaki put kad bi joj nabrekli ud zašao do kraja, gurajući joj jezik i izazivajući mučninu. Mada joj je otvrdnula žila gotovo sasvim začepila usta, ona je s vremena na vrijeme mrmrljala "ljubim vas". Dvije su se žene postavile uz Renea, jedna s lijeve, a druga s desne strane, dok se on rukama oslanjao o njihova ramena. O je čula primjedbe svjedoka. Kroz njihov je govor vrebala stenjanje svoga ljubavnika i potpuno se predala milovanju s beskrajnom pažnjom i sporošću koja mu se, znala je, sviđala. Osjećala je da su joj usta lijepa jer se njezin ljubavnik udostojio da u njih uroni svoj ud i pred svima se prepustio njihovom milovanju, a naposljetku se u njih i istresao. Primila ga je kao što se boga prima, čula je kako urla, čula je kako se drugi smiju, a kad je primila žitkost

njegova bića, srušila se licem prema podu. Dvije žene su je podigle i ovaj put odvele.

Natikače su odzvanjale po crvenim pločicama hodnika u kojem su se vrata, tako reći, nadovezivala jedna na druga, neupadljiva i čista, sa sitnim bravama, kao što su vrata soba u velikim hotelima. O se nije usudila pitati jesu li sve te sobe nastanjene i tko u njima boravi. U razmišljanju ju je prekinula jedna od djevojaka, čiji glas još nije čula, rekavši joj: - Vi ste smješteni u crvenom krilu, a vaš se sluga zove Pierre.

- Kakav sluga? - upitala je O - iznenađena i privučena toplinom djevojčina glasa.

- Kako vam je ime?

- Andre.

- A moje Jeanne - javi se druga djevojka.

- Sluga ima ključeve od vaše ćelije, on vas vezuje i odvezuje, on vas bičuje kad ste kažnjeni ili kad gospodari nemaju vremena - rekla je Andre.

- Ja sam prošle godine bila smještena u crveno krilo - rekla je Jeanne. - U to je vrijeme Pierre već bio tamo sluga. Noću je često dolazio. Sluge imaju ključeve i mogu se poslužiti djevojkama koje borave u sobama pod njihovim nadzorom.

O se pitala kako lije izgledao taj Pierre. No nije imala vremena razmišljati. Na uglu hodnika naredili su joj da stane pred jednim vratima koja se ni po čemu nisu razlikovala od drugih. Na klupici, koja se nalazila između vrata i sljedeće sobe, primijetila je nekakvog rumenog seljaka, zdepastog, gotovo obrijane glave, udubljenih i sitnih crnih očiju i sa zadebljalim jastučićem navratu. Bio je odjeven poput lakeja u opereti: košulja s nabranom čipkom na prsima virila je ispod crnog prsluka preko kojega je bio navučen crveni kaput. Hlače su mu bile crne, čarape bijele, a cipele lakirane. I on je za pojasom imao bič s kožnatim remenjem. Ruke su mu bile obrasle riđom dlakom. Izvukao je ključ iz džepića na prsluku, otvorio vrata, propustio tri žene u sobu i rekao je: - Ponovno ću zatvoriti. Zvonite kad budete gotove.

Ćelija je bila sasvim mala i sastojala se od dvije prostorije, odnosno tri: malog predsoblja, takozvane ćelije i minijaturne kupaonice.

Nasuprot ulaznih vrata nalazio se prostor. Uz lijevi zid, između vrata i prozora, bilo je prislonjeno uzglavlje velikog četvrtastog kreveta, vrlo niskog i pokrivenog krznom. Nije bilo nikakvog drugog namještaja, niti ogledala. Zidovi su bili jarkocrvene, a sagovi crne boje. Andre je upozorila O da bi se za krevet prije moglo kazati da je velika strunjača prekrivena crnom tkaninom dugačkih dlaka nalik krznu. Jastuk, plosnat i tvrd kao i strunjača, bio je izrađen od iste tkanine kao i pokrivač. Za zid je bio zakovan kolut od sjajnog čelika koji se u odnosu na krevet nalazio na otprilike istoj visini kao i kuka na kolcu u odnosu na pod biblioteke. O krupnom je kolutu visio dugački čelični lanac čije su karike tvorile malu gomilu. Drugi kraj lanca bio je zakačen za jednu kuku s lokotom.

- Moramo vam pomoći da se okupate - reklaje Jeanne. - Sad ću vam raskopčati haljinu.

U kupaonici su dvije stvari upadale odmah u oči: turski stolac koji je bio postavljen odmah do vrata presvučenih ogledalima. Andre i Jeanne nisu pustile O da uđe u kadu prije no što se do gola svukla. Njezinu su haljinu spremile u ormar pored umivaonika gdje su već prije odložile njezine natikače i plašt. Kad je morala čučnuti na podnožje porculana, između svih onih ogledala osjećala se izloženom baš kao i u biblioteci kad su je nepoznate ruke silovale.

- Čekajte da to bude Pierre - rekla je Jeanne. - Vidjet ćete.

- Zašto Pierre?

- Kad vas dođe okovati, možda će vas prisiliti da čučnete.

O je problijedila.

- Ali zašto? - upitala je.

- Morat ćete - odvrati Jeanne. - No imate sreće.

- A zašto bih imala sreće?

- Vaš vas je ljubavnik doveo ovamo, zar ne?

- Da - odgovorila je O.

- S vama će biti mnogo oštrij - na to će Andre.

- Ne shvaćam...

- Brzo ćete shvatiti. Pozvonit ću Pierreu. Sutra ujutro ćemo doći po vas.

Odlazeći, Andre joj se osmjehnula, a Jeanne prije no što je pošla za njom, pogladila je po vrhovima grudi. O je stajala kao zatečena pored kreveta. Bila je gola. Na sebi je imala jedino ogrlicu i kožne

narukvice koje su je sad poslije kupanja još jače stezale jer ih je voda skupila.

- Onda, lijepa gospo? - upitao je sluga ulazeći. Odmah ju je zgrabio za ruke, spojio prstenje narukvica tako da su joj zaglavci bili čvrsto vezani, a zatim je ta dva prstena spojio s prstenom na ogrlici. Sad su joj obje ruke bile vezane u visini vrata, u stavu molitve. Sad ju je još trebalo vezati lancem što je ležao na krevetu i bio prikačen za kolut pričvršćen o zidu. Sluga je otkao drugi kraj lanca što je bio prikačen o kuku i potegnua ga da bi ga skratio. O je bila prisiljena prići uzglavlju kreveta na koji ju je on položio. Lanac je zveketao i nategnuo se toliko da se djevojka mogla slobodno micati jedino na krevetu ili stajati uspravno sjedne i druge strane uzglavlja. Budući da je lanac bio pričvršćen za ogrlicu na vratu, to je i vukao ogrlicu prema natrag, a s obzirom na to da su ruke vukle ogrlicu prema naprijed, uspostavila se na taj način neka vrsta ravnoteže. Sad su ruke O ležale kraj njezina lijevog ramena, isto tako kao i glavajoj. Slugaje povukao preko O crni pokrivač, pošto joj je prije toga načas noge primaknuo grudima da bi ispitao razmak između njezinih bedara. Prije toga nijednom je nije dotaknuo niti joj ijednu riječ kazao. Pošto je ugasio svjetlo što je bilo ugrađeno u zid između vrata, izašao je.

Ležeći na lijevoj strani i ostavši sama u mraku i tišini, topla između krznjenih pokrivača i dakako nepomična, O se pitala kako to da se u njoj miješaju osjećaji užasa i naslade ili kako to da joj je osjećaj užasa bio tako mio. Najviše od svega ju je smetalo što se nije mogla služiti svojim rukama, ne zato da bi se mogla braniti. Da li se uopće željela braniti? Da su bile slobodne, napravile bi neki pokret, pokušale bi odbiti muke koje su je grabile, meso koje ju je bušilo, pokušala bi uspostaviti neku branu između svojih bedara i biča. Oduzeli su joj ruke, čak joj je i njezino vlastito tijelo pod pokrivačem bilo nedostižno. Bilo joj je čudno što ne može vlastita koljena dotaći, ni udubinu svog vlastitog trbuha. Nije mogla taknuti usne između nogu, a te su je usne pekle. Možda su je pekle zato što je do njih mogao svatko tko je htio, pa čak i sluga Pierre ako to samo poželi. Čudila se što je sjećanje na bičevanje nije nimalo užasavalo i što ju je sasvim potresla činjenica da zasigurno neće nikad doznati koji ju je od četvorice ljudi dvaput uzastopce silovao odostraga. Je li

to bio isti čovjek? Da nije to bio njezin ljubavnik? Malo je promijenila položaj polegavši više na trbuh. Mislila je kako se njezinu ljubavniku sviđala brazda što je presijecala njezinu stražnjicu. Međutim, nikad nije u nju prodro, nikad prije večeras. Ako je to bio on? Poželjela je da je on taj. Hoće li ga upitati? Ah! Nikada! Sjetila se ruke što joj je u kolima skinula pojas i gaćice te nategnula podvezice kako bi čarape spustila ispod koljena. Ta predodžba je bila tako živa da je zaboravila na svoje vezane ruke i lanac je zveknuo. Ako joj uspomena na mučenje nije bila strašna, zašto joj je na samu pomisao, na sam spomen, na sam pogled bira srce u grudima ludo tuklo, a vjeđe joj se zatvarale? Nije razmišljala dalje je li to bio samo strah. Njom je ovladao nemir. Netko će povući lanac da bi se uspravila na krevetu, a onda će je oplesti bičem. Bičevat će je! Po njoj, trbuhom slijepjenom uza zid, pljuštati će udarci biča, udarci biča. Riječ joj je zijala u glavi. Pierre će je bičevati, Jeanne je rekla: "Imate sreće", ponovila je Jeanne, "s vama će biti mnogo oštiriji". Štoje time mislila reći? Osjećala je još samo ogrlicu, narukvice i lanac. Tijelo joj je ponijela struja sna. Shvatit će već. Na kraju je zaspala.

U posljednjim satima noći, baš onda kad je najmrklija i najhladnija, točno pred samu zoru, Pierre se pojavio. Upalio je svjetlo u kupaonici ostavivši otvorena vrata. Svjetlost u obliku kvadrata pala je točno na mjesto gdje je njezino tijelo, nježno i skvrčeno, malo nadiglo pokrivač. Pierre gaje bez riječi s nje trgnuo. Budući da je O ležala na lijevoj strani, licem okrenuta prema prozoru i koljenima malo podignutim prema glavi, Pierreovu su se pogledu ukazala njezina bijela leđa na crnom krznu. Budući joj je ispod glave izvukao jastuk, rekao je ljubazno: - Molim vas, podignite se.

Podignula se na koljena držeći se lanca. Uhvatio ju je za laktove, pomogao joj je da se sasvim uspravi i okrene licem prema zidu. Odsjaj svjetla na crnom krevetu osvjetljavao je njezino tijelo, ali ne i njegove pokrete. Slutila je, ali nije vidjela, da on skida lanac s jednog prstena i stavlja ga za drugi tako da se napne i ona je ubrzo osjetila da je napet. Stopala su joj prilijepljeno počivala na krevetu. Nije vidjela da za pojasom nema biča s remenjem, već jahaći, sličan crnom jahaćem biču kojim su je dvaput, doduše, dosta lagano, opleli u biblioteci. Pierre joj je svoju lijevu ruku položio na struk, a strunjača se malo savinula pod težinom njegove desne noge. O je začula fijuk

i u isti trenutak osjetila oštru bol na bedrima. Zauralala je. Pierre je udarao svom snagom. Nije ni čuo kad je umuknula. Četiri puta je zamahnuo, četiri puta je udario trudeći se da svaki put udari niže ili više no prethodno tako da bi tragovi bili jasniji. Prestao je. Ona je i dalje urlala, a suze su joj klizile u rastvorena usta.

- Ne biste li se okrenuli? - upitao je Pierre. Smučena i bolna O nije poslušala. Pierre ju je uzeo za bokove ne ispuštajući bič koji joj je okrznuo struk. Kad mu se našla sučelice, on se povukao i svom je snagom udario bičem po bedrima. Čitava je ta operacija trebala trajati pet minuta. Kad je otišao, nakon što je ugasio svjetlo i zatvorio vrata kupaonice, O se stenjući od muke svijala uza zid, u mraku noći vezana lancem. Na kraju je ušutjela i ukrutila se uza zid čija je svježa površina djelovala poput melema na njezinu izmrcvarenom vratu. Veliki prozor prema kojemu je bila okrenuta - ležala je na boku - gledao je prema istoku. Prozor se protezao od poda do stropa, na njemu nije bilo zastora; bio je prekriven onom istom crvenom tkaninom kao i zidovi. O je promatrala lijeno rađanje blijede zore koja je izmaglicom obavila čuperke lijepih kata što su rasle podno prozora i sasvim izdvojila sliku jedne topole. Žuti su listovi s vremena na vrijeme padali u lijenom kovitlacu; nije bilo vjetra. Pod prozorom, iza žbunja lijepih kata prostirala se tratina, a na njezinu kraju vidio se jedan drvored. Već odavno je svanulo. O se nije micala. Među drvećem se pojavio vrtlar gurajući pred sobom kolica. Čula je škripu željeznog kotača na šljunku. Vrtlar se približio pomesti otpalo lišće podno lijepih kata, a budući je prozor bio velik, soba mala i svijetla, vidio bi je okovanu i голу s tragovima biča na stražnjici. Ožiljci su joj otekli, odebljali i bili crveniji od crvenih zidova. Gdje li je spavao njezin ljubavnik? On je uživao u snu tihog jutra. U kojoj sobi, u kojem krevetu? Je li on znao kakvom ju je mučenju predao? Nije li je on u sve to uvalio? O se sjetila zatvorenika što ih je vidjela na gravurama u povijesnim knjigama. Zatvorenika koji su bili okovani i bičevani kao i ona, tko zna prije koliko godina ili stoljeća, i koji su svi bili mrtvi. Nije željela umrijeti, ali ako je mučenje bila cijena koju je morala platiti da bi je njezin ljubavnik i dalje ljubio, željela je samo da on bude zadovoljan što mu se podvrgla i čekala je, nijema i nježna, da je odvedu k njemu.

Nijedna žena nije imala ključeve, niti od vrata, niti od lanaca, niti od narukvica i ogrlica, ali su zato svi muškarci nosili najednom prstenu tri vrste ključeva od kojih su jedni otvarali sva vrata, drugi sve okove, a treći sve narukvice i ogrlice. Sluge su također imale ključeve. Sluge koje su po noći bile u službi ujutro su spavali. Iz tog je razloga jedan od gospodara ili neki drugi sluga otključavao vrata. Čovjek koji je ušao u njezinu ćeliju imao je na sebi kožni haljetak, jahaće hlače i čizme. Nije ga prepoznala. Najprije ju je oslobodio lanca. Sad se mogla pružiti po krevetu. Prije no što joj je oslobodio zglobove, rukom joj je prošao između bedara, baš kao što je uradio maskirani čovjek s rukom u rukavici, onaj što gaje prvog primijetila u malom crvenom salonu. Možda je bio isti. Imao je koštunjavo i mršavo lice, izravan pogled kakav se vidi na portretima što prikazuju stare hugenote, i sijede kose. Njezin se pogled susretne s njegovim. Taj joj se trenutak učinio beskonačnim. Odjednom se sledila sjetivši se da je bilo zabranjeno gledati gospodare iznad pojasa. Zatvorila je oči, ali prekasno. Čula je kako se smije i govori dok joj je oslobađao ruke: - Ubilježit ćete kaznu poslije večere!

Govorio je to Andrei i Jeannei koje su ušle u ćeliju zajedno s njim i koje su čekale stojeći svaka sa svoje strane kreveta. Nakon toga čovjekje otišao. Andre je pokupila jastuk s poda i pokrivač koji je Pierre odbacio na kraj kreveta kad je došao bičevati O. Dotle je Jeanne gurala prema uzglavlju pokretan stolić na kojemu se nalazila kava, mlijeko, šećer, kruh, maslac i pecivo.

- Jedite brzo - rekla je Andre - već je devet sati. - Poslije možete spavati do podne. Kad začujete zvona, trebate se pripremiti za ručak. Okupat ćete se i očešljati. Doći ću vas dotjerati i stegnuti grudnjak.

- Tek poslije podne idete u službu - nato će Jeanne - i to u biblioteci. Posluživat ćete kavu, likere i održavat ćete vatru.

- A vi? - upitala je O.

- Ta mi smo samo zadužene da vam budemo pri ruci tijekom prva dvadeset i četiri sata vašeg boravka ovdje. Poslije ćete biti sami, i to sami s muškarcima. Nećemo moći više s vama razgovarati, a ni vi s nama.

- Ostanite još i recite mi... - otpočelaje O - ali nije završila jer su se otvorila vrata.

U ćeliju je ušao njezin ljubavnik, ali nije bio sam. Izgledao je kao da se digao iz kreveta i zapalio prvu cigaretu; bio je, naime, odjeven u prugastu pidžamu i kućnu haljinu modre boje sa svilenim reverima koju su prije godinu dana zajedno kupili. Papuče su mu bile izlizane, trebalo je kupiti nove. Dvije žene su izašle. Čulo se šuštanje njihovih svilenih suknji. Držeći šalicu kave u jednoj ruci, a u drugoj pecivo i sjedeći na rubu kreveta s jednom podvinutom nogom dok joj je druga visjela niz krevet, O se ukrotila, šalica joj je zadrhtala, a pecivo ispalo.

- Pokupi ga - kazao je Rene.

Ona je stavila šalicu na stolić, pokupila pecivo i stavila ga uz šalicu. Krupna mrva ostala je na sagu, uz njezino golo stopalo. Rene se sagnuo i pokupio je. Zatim je sjeo pored nje, prevrnuo je na krevet i zagrlio. Ona ga je upitala da li je voli. On joj je odgovorio: - Dakako da te volim!

Zatim se dignuo i nju povukao za sobom nježno je podupirući dlanom svoje ruke. O nije znala smije li gledati čovjeka koji je ušao u ćeliju zajedno s njezinim ljubavnikom, a u tom je trenutku on bio okrenut leđima i pušio je kraj vrata. Ta je nedoumica nikako nije napuštala.

- Dođi da te vidi - rekao je Rene - i povukao ju je prema kraju kreveta. Nato je rekao svom drugu da je imao pravo te mu je zahvalio nadodavši da bi bilo pravo da on oblubi O prvi ukoliko to želi. Neznanc, kojeg se nije usudila pogledati, rukom joj je pomilovao grudi i bedra, a potom od nje zatražio da razmakne noge.

- Poslušaj - rekao je njezin ljubavnik - držeći je uspravno i prslonjenu leđima o svoja prsa. Pri tom joj je desnom rukom milovao jednu dojku, a lijevom je držao za rame. Nezna nac je sjeo na kraj kreveta, prstima ju je uzeo za velike usne koje su štatile trbušnu šupljinu i polako ih rastvorio vukući ih prema sebi. Rene ju je malo gurnuo naprijed, bliže k neznancu koji je desnom rukom primio oko struka da bi je bolje držao. Nikad se nije bez otimanja prepuštala tom milovanju. Oslobađala se čim bi uzmogla, još i prije nego što bi bila i taknuta. Bilo ju je sram i činilo joj se da vrši svetogrđe dopuštajući svom ljubavniku da se sagiba do njezinih koljena. Sad je osjećala da se neće lako izvući i to je sasvim uznemiri. Osjećala se posve izgubljenom. Zastenjalaj e kad su je tuđe usne dotakle u izbočinu i

naglo je raspalile da bi se odmah zatim povukle i vrškom toplog jezika je još više uzбудile. Još je jače zastenjala kad su je neznanceve usne ponovno dohvatile, milovale. Osjetila je kako joj se skriveni vršak stvrdnuo i uspravio, zarobljen neznancevim zubima i usnama. Dug i sladak ugriz ju je uvlačio i nije je više napuštao. Zadihala se, posrnula je i u čas se našla ispružena na krevetu s Reneovim usnama na svojim. Rukama ju je držao za ramena i potiskivao je o krevet dok su joj druge dvije ruke rastvorile i podigle noge. Njezine ruke, koje su joj se nalazile pod stražnjicom, jer joj ih je Rene vezao u trenutku kad ju je gurnuo prema neznanču, te njezine ruke okrznuo je neznanac svojim spolovilom koje je klizilo brazdom između njezinih bedara i naglo se žarilo u nju do u samo dno maternice. O je kriknula kao daju je tko bičem ošinuo. Njezin joj je ljubavnik žudno grizao usne. Neznancu ju je naglo napustio i pao je na pod kao gromom pogođen. Pri tom je snažno kriknuo. Rene joj je odriješio ruke, lijepo je smjestio i pokrivačem je pokrio. Neznancu se dignuo i pošao s Reneom prema vratima. O se osjećala slobodnom, ali istodobno i shrvanom i prokletom. Nikad prije nije onako stenjala i urlala od užitka kao maloprije dok joj je neznanac svojim usnama milovao picu i svojim joj spolovilom rovaio utrobu. Osjećala se oskvrnutom i krivom. Ako bi je Rene napustio, pravo bi učinio. Ali, ne! On je zatvorio vrata, ostao s njom, vratio se, legao kraj nje pod pokrivač, uvlačio se u njezinu vlažnu i razmaženu maternicu i držeći je u zagrljaju govorio: - Volim te. Kad te predam slugama da te i oni obljube, doći ću jednu noć da te do krvi izbičujem.

Sunce se u međuvremenu probilo kroz izmaglicu i obasjalo sobu. Zvonce ih je u podne probudilo.

O nije znala što bi radila. Njezin je ljubavnik bio tu, nježno opušten kao u krevetu njezine sobe niska stropa u kojemu su zajedno spavali gotovo svaku noć otkako su zajedno stanovali. Bio je to veliki engleski krevet od mahagonija s višim uzglavljem od podnožja. On je uvijek spavao s njezine lijeve strane i kad bi se probudio, pa bilo to i usred noći, uvijek je pružao ruku prema njezinim nogama. Stoga je ona uvijek spavala u noćnoj košulji, a kad bi navukla pidžamu, ondaje to bio samo haljetak, nikad hlače. On je i sad učinio isto. O je uzela njegovu ruku i poljubila je ne usudivši se

zaustaviti. Ljubavnik je govorio, držeći je stalno za kožnatu ogrlicu, kako je naumio zajednički je dijeliti s onima koje odabere ili s onima koje ne poznaje, ali isključivo s članovima udruženja kojemu pripada dvorac, dakle, s ljudima koji su je sinoć posjedovali. Ona, pak, pripada njemu i samo njemu, unatoč tomu što prima naređenja od drugih. Bio on nazočan ili ne, sudjeluje u svemu onome što se od nje traži, u svemu što se s njom radi. On ju je posjedovao i uživao u njoj preko onih u čije ruke je dospjela jer ju je on njima predao. Mora im se podčiniti i primiti ih s istim poštovanjem s kojim je i njega primila, kao da su oni njegova slika i prilika. On ju je posjedovao kao što bog posjeduje svoja stvorenja kojima se prikazuje pod krinkom nekog čudovišta, bilo ptice, nevidljiva duha ili zanosa. On se neće razdvojiti od nje. Štoje više bude davao, bit će mu do nje više stalo. Činjenica daju je davao drugima bio je za njega, pa mora i za nju biti, samo znak da mu pripada. Davao ju je da bi je ponovno uzeo, ali bogatiju poput kakvog običnog predmeta koji je poslužio u neku božansku upotrebu i tako postao posvećen. Već odavno je želio da je oda bludnom životu i s radošću je utvrdio da je užitak koji je iz toga izvlačio bio veći nego što se sam nadao i još ga je jače vezivao uz nju kao što će i nju još jače vezati uza nj što više bude ponižena i zlostavljana. Kako gaje silno voljela, nije mogla a da ne voli i sve ono što joj od njega dolazi. O ga je slušala i tresla se od sreće zato što ga je ljubila. Slagala se sa svim što je govorio. On je to, nema sumnje, zamjećivao jer je nastavio: - Tebi je lako pristati na ono što ja tražim od tebe. Onda kad na to nećeš moći pristati, premda sad izmišljaš kako ćeš uvijek biti kadra podčiniti se, tada ćeš se vjerojatno morati oduprijeti i pobuniti. Makar i ne htjela, na koncu ćeš se, ipak, podčiniti i to ne samo zbog jednostavnog užitka što ga ja i drugi crpimo iz tog podčinjavanja, već i zbog toga da postaneš svjesna svog novog položaja.

O je htjela odgovoriti daje njegova robinja i da s užitkom nosi znakove svoga ropstva, ali ju je on zaustavio.

- Jučer ti je rečeno da ne smiješ, dok se god nalaziš u dvorcu, pogledati u lice niti jednog čovjeka niti mu se obratiti riječima. Isto važi i kad sam ja u pitanju. Moraš šutjeti i pokoravati se. Volim te. Digni se. Od sad više nećeš smjeti otvoriti usta u nazočnosti bilo kojeg čovjeka osim da urlaš ili da ga miluješ.

O se, dakle, dignula. Rene je ostao ispružen na krevetu. Okupala se i počešljala. Stresla se kad joj je izudarano stražnjicu dodirnuo mlaz tople vode. Obrisala se vrlo pažljivo nastojeći da trljanjem ne razdraži bolna mjesta. Namazala je usne i posula se puderom te se oborenih očiju gola vratila natrag u ćeliju. Rene je promatrao Jeannu koja je u međuvremenu ušla. Nijemo je stajala kraj kreveta držeći oborene oči. On joj je naredio da odjene O. Jeanne je uzela steznik od zelene svile, donju suknju od bijele tkanine, haljinu, zelene natikače i, pošto je steznik zakopčala sprijeda, uzela ga je vezati uzicom odostraga. Steznik je bio dug i krut i protkan kitovim ušima, a bio je nalik steznicima kakvi su se nosili u vrijeme kad su bili u modi strukovi kao u pčela i imao je kesicu u kojoj su počivale grudi. Što ga se više stezalo, grudi su se više podizale, napinjale kesicu i svojim vršcima izbijale van. U isto vrijeme struk se sužavao, ali su zato izbijali bokovi i trbuh. Čudno, ali taj je oklop bio vrlo udoban i tijelo se, moglo bi se reći, odmaralo u njemu. Bilo je uspravno, ali i nekako osjetljivo, mada nije bilo jasno zašto. Široka suknja i steznik izrezan u obliku trapeza činili su se O prije izazovnim sredstvom nego odjećom. Kad je Jeanne vezala uzicu dvostrukom užadi, O je uzela s kreveta svoju suknju za koju je bila prošivena podsuknja tako da su suknja i podsuknja tvorile jednu cjelinu. Jeanne je čvrsto stl snula steznik. O se pogledala u ogledalo u kupaonici i učinila se sebi sićušnom i izgubljenom u prostranoj suknji od zelene svile što joj je napuhivala bokove. Dvije su djevojke stajale uspravno jedna pored druge. Jeanne je ispružila ruku kako bi popravila nabor na rukavu svoje zelene haljine, a grudi su joj se pomakle u čipkama oko grudnjaka; bradavice su joj bile duge, a koluti oko njih smeđi. Haljina joj je bila od žute, krupno tkane svile. Primaknuvši se dvjema ženama, Rene je kazao O: "Pogledaj", a Jeannei: "Podigni haljinu." Ona je objema rukama dignula pucketavu svilu s postavom od batista i otkrila trbuh zlatne boje, glatka bedra, koljena i jedan crni zatvoreni trokut. Rene ga je dohvatio rukom i dugo je zadržao tamo, dok je drugom draškao vrh dojke. "Samo da vidiš", kazao je on O. O je vidjela. Vidjela je njegovo ironično, ali pažljivo lice, oči što su vrebale Jeanneina poluotvorena usta i zabačen vrat, stegnut kožnom ogrlicom. Kakav li mu ona užitak pruža koji mu bilo koja druga ne bi mogla dati? "Nisi na to pomišljala?" upitao je on. Ne, nikada to nije

misli. Preneražena, naslonila se na zid između dvojica vrata, uspravna, opuštenih ruku.

Više nije imalo smisla reći joj da šuti. Pa kako bi govorila? Možda gaje ganuo njezin očaj. On je pustio Jeanne i zagrlio nju, nazivajući je svojom ljubavi i, životom, ponavljajući da je voli. Ruka kojom joj je milovao vrat i lice bila je puna Jeanneina mirisa. Pa onda? Očaj što ju je obuzeo, rasuo se: onje voli, da, on je voli! On ima pravo tražiti zadovoljstvo kod Jeanne ili neke druge, ali on voli nju. "Volim te, volim te", šaptala mu je na uho tako tiho te je jedva čuo. "Volim te." Otišao je tek kad je vidio da je opet smirena, svijetlih, sretnih očiju.

Jeanne je uzela O za ruku i povukla je u hodnik. Njihove papuče odzvanjale su na kamenom podu. Opet su naišle između vrata na jednog slugu. Sjedio je na klupi. Bio je obučen kao i Pierre, ali nije bio on. Ovaj je bio visok, suh, crnokos. On je pošao naprijed, uveo ih u predsoblje gdje su pred vratima od kovana željeza čekala dvojica drugih sluga s bijelim psima uz noge. "To je zatvor", promrmrljala je Jeanne. Sluga što je išao ispred njih čuo je to i okrenuo se. O se prestravila vidjevši kako je Jeanne priblijedjela kao krpa, pustila je njezinu ruku i haljinu koju je pridržavala drugom rukom. Kleknula je na crni pod; predvorje je bilo popločeno crnim mramorom. Dvojica sluga uz ogradu su se počela smijati. Jedan od njih pristupio je O moleći je da pođe za njim, otvorio je vrata nasuprot onih kroz koja su upravo bili prošli i maknuo se u stranu. Ona je začula smijeh, korake, potom su se vrata zatvorila za njom. Nikada, ali uistinu nikada nije doznala što se zbilo, je li Jeanne bila kažnjena što je prozborila, i ako je bila kažnjena, na koji način je to učinjeno ili je samo popustila hiru slugu, da li se, bacajući se na koljena, pokoravala nekom pravilu ili je samo htjela natjerati slugu da joj se smiluje i u tome je uspjela. Ona je samo primijetila za dva tjedna svog prvog boravka u dvorcu da su bili, unatoč potpunoj zabrani, nerijetki pokušaji da se progovori u prolazu ili za vrijeme obroka, a osobito danju, kad su bile prisutne samo slugu, kao da je odjeća davala neku sigurnost koju su nagost i noć, u nazočnosti gospodara, uzimali. Primijetila je, također, da je i najmanji pokret nalik približavanju gospodarima bio jednostavno nezamisliv, a što se tiče sluga, nije bilo sasvim tako. Oni nikad nisu naređivali, iako je galantnost njihovih molbi bila isto tako neumitna kao i iznenađenja. Očigledno su imali ovlaštenje kažnjavati svaki

prekršaj pravila, i to smjesta, ako su mu bili jedinim svjedocima. O je tri puta vidjela, jednom u hodniku prema crvenom krilu, a dva puta u blagovaonici kamo su je upravo uvodili, kako su plegli na pod i bičevali djevojke zatečene u razgovoru. Moglo se, dakle, bičevati i usred dana, unatoč onom što su joj rekli prve večeri, kao da se ovo sa slugama ne broji i da je to prepušteno njihovom nahođenju. Dan je davao njihovoj odjeći čudan i prijeteći izgled. Neki su nosili crne čarape, a umjesto crvenog kaputa i na prsima naborana platna, tanke košulje od crvene svile, nabrane oko vrata s dugim rukavima skupljenim pri šaci. Jedan od njih je, osmog dana u podne, s bičem u ruci, digao sa stolice pored O krupnu plavu Madeleinu mliječnoružičasta vrata, koja joj se bila nasmiješila i rekla nekoliko riječi, ali tako brzo da ih O nije ni razumjela. Prije nego ju je on i taknuo, ona mu se bacila pred koljena, dodirnula svojim bijelim rukama crnu svilu njegovih hlača, izvadila njegovo spolovilo i primaknula ga svojim poluotvorenim ustima. Tada nije bila bičevana. A kako je on u tom trenutku bio jedini nadzornik u blagovaonici, od zadovoljstva je zatvorio oči, uživajući u njezinu milovanju, ostale djevojke su se slobodno prepuštale razgovoru. Moglo se, dakle, podmititi sluge. Ali čemu? Jedino pravilo kojemu se O s morom pokoravala i nije mu se nikad sasvim podvrgnula bilo je pravilo da se muškarce nikada ne smije gledati u lice; to su pravilo morali poštivati i u odnosu na sluge. O je bila u neprestanoj opasnosti jer je rado gledala lica i neki su je doista izbičevali, ali - istinu govoreći - ne svaki puta kad ih je i pogledala (oni su se slobodno odnosili prema pravilima, a možda su držali i do divljenja koje izazivaju pa se nisu htjeli, radi pretjerane i odveć djelotvorne strogosti, lišiti pogleda koji su napuštali njihova lica i usta da se uvijek vrata njihovu spolovilu, biču, rukama, pa opet iznova), ali su s bičevanjem mogle računati svaki put kad su ih htjeli poniziti. Ma kako da su okrutno postupili s njom, kad su se na to odlučili, nikada nije skupila hrabrosti, ili kukavičluka, da im se sama baci pred koljena; ako ih je ponekad morala i primiti, nikada ih nije dražila. S lakoćom je poštivala pravilo šutnje, osim kad bi bila sa svojim ljubavnikom. Nikada ih nije povrijedila, odgovarala je znakom, ali bi neka djevojka iskoristila trenutak nadzornikove nepažnje i nešto joj rekla. To je uglavnom bilo za vrijeme obroka koje su uzimale u velikoj dvorani kamo su je uveli

onog dana kad se sluga krupnog izgleda, što ih je vodio, okrenuo prema Jeanne. Zidovi su bili crni, pod crn, dugački stol od debela stakla također crn, a svaka djevojka imala je za sjedenje okrugli tronožac presvučen crnom kožom. Trebalo je podići suknju pa sjesti, i tako se O, u dodiru glatke, hladne kože i njezinih bedara, uvijek sjećala pravoga trenutka kad joj je njezin ljubavnik rekao da slane čarape i gaćice i isto tako sjedne na sjedište u kolima. I obratno, kad je napustila dvorac i opet morala, obučena kao i ostali, ali gole stražnjice ispod svoga kostima ili sasvim obične haljine, svaki put podignuti kombine i suknju da bi sjela pored svoga ljubavnika ili nekog drugog, pa čak i na sjedišta u automobilima i stolice u kavanama, sjećala se dvorca, ponuđenih grudi u svilenim grudnjacima, ruku i usta kojima je sve bila dopušteno i nesnosne šutnje. A ipak - lanci su joj bili isto tako dragocjena pomoć kao i šutnja. Lanci i šutnja trebali su je prikovati za njezino vlastito dno, ugušiti, zadaviti, a oni su je, naprotiv, oslobađali od robovanja samoj sebi. Što bi se dogodilo s njom da je imala pravo govora i slobodu ruku, da su joj ostavili mogućnost izbora u trenucima kad joj se ljubavnik naslađivao njezinim prostituiranjem? Istina, govorila je za vrijeme mučenja, ali zar se jecaji i plač mogu nazvati govorom? A ipak su joj i to često zabranjivali i vezali joj usta. Izložena očima, rukama, spolovilima koja su je mrcvarila, bičevima što su je razdirali, gubila se u nekoj opojnoj samozatajnosti, što ju je gurala u ljubav i možda približavala smrti. Bila je neka, samo neka između djevojaka, silovanih i zlostavljanih kao i ona, jedna od djevojaka koje su i pred njom silovali i zlostavljali, ona je to i gledala, pa i onda kad nije morala pri tome pomagati Drugog dana njezina boravka u dvorcu, još nisu protekla ni 24 sata od njezina dolaska, povelu su je nakon večere u knjižnicu da sudjeluje u obredu kave i vatre. Pratila ju je Jeanne koju je doveo crnokosi sluga i j(dna druga djevojka imenom Monique. Taj isti sluga ih je doveo i ostao u sobi, stojeći pored stupa za koji su privezati O. Knjižnica je bila još prazna. Balkonska vrata bila su okrenuta zapadu i jesensko sunce, sporo hodeći širokim nebom, tek s ponekim oblačkom, obasjavalo je divovski snop sumporastih krizantema što su mirisale po zemlji i uvelom lišću.

- Je li vas Pierre sinoć označio? - upitao je sluga O.

Ona je potvrdno klimnula.

- Onda to morate pokazati, budite dobri i dignite haljinu.

On je sačekao da O zasuče straga haljinu, kao što je to prethodne večeri učinila Jeanne. Potom joj je rekao da zapali vatru. Njezina stražnjica, gola do pojasa, bedra i njezine vitke noge, skladno su se uklapale u valovite nabore zelene svile i bijelog batista... Pet ožiljaka je bilo crno. Vatra je u predvorju već bila spremna, O je samo stavila šibicu u slamu ispod grančica i one su planule. Ubrzo su se zapalile jabukove grane, zatim hrastove cjepanice koje su gorjele u visokim, pucketavim i svijetlim plamenim jezicima, mirisavim, ali gotovo nevidljivim pri dnevnom svjetlu. Ušao je drugi sluga; na policu s koje su odnijeli svjetiljku odložio je poslužavnik sa šalicom kave i otišao. O se približila polici, Monique i Jeanne su ostale stajati uz kamin. U tom trenutku ušla su dvojica ljudi. Prvi sluga je izašao. O je po glasu pre poznalajednog od njih što su je sinoć zlostavljali i koji je od nje tražio da mu olakša prilaz k svojoj stražnjici. Potajno ga je promatrala nalijevajući kavu u crno-zlatnu šalicu koju zatim, skupa sa šećerom, posluži Monique. Bit će, dakle, da je to onaj mršavi momak, tako mlad, plav, po svoj prilici Englez. Kad je opet progovorio, više nije sumnjala. I drugi je bio plav, zdepast, široka lica. Sjedeći u velikim kožnim naslonjačima, držeći noge uz vatru, obojica su mirno pušila čitajući novine, ne obraćajući više pažnju na žene, kao da ih tamo i nema. S vremena na vrijeme zašuštio bi papir, zapucketala vatra. S vremena na vrijeme O je dodavala cjepanicu na vatru. Sjedila je na jednom jastuku, na podu, pored košare s drvima, a Monique i Jeanne također na podu sučelice njoj. Suknje su im se pomiješale. Monique je imala tamnocrvenu. Iznenada, ali tek nakon jednog sata, plavi momak pozvao je Jeanne, pa Monique. Rekao im je da donesu stolac (onaj na koji su prethodne večeri potrbuške položili O). Monique nije čekala na daljnja naređenja; kleknula je, čvrsto se oslonila grudima na kožnu postavu, objumivši rukama rubove stolca. Kad je momak naredio Jeannei da podigne njezinu crvenu suknju, Monique se nije ni pomaknula. Jeanne je tada mora la, on joj je to najgrubljim riječima naredio, otkopčati njegovo odijelo i uzeti objema rukama njegov mesnati bodež koji je tako okrutno, barem jedanput, probadao O. On se napeo i ukočio u njezinim rukama i O je ugledala Jeanneine guzove, a momak je polako, laganim trzajima, izazivajući

njezine uzdisaje, prodirao u rupu između njih. Drugi mladić je to šutke promatrao, a onda namignuo O da priđe i, promatrajući i dalje, prebacio je preko naslona - a zbog zadignute suknje bila mu je izložena cijela dužina njezine stražnjice - i uhvatio je punom rukom za picu. Tako ju je zatekao Rene kad je minutu kasnije otvorio vrata.

- Ne miči te se, molim vas - rekao je i sjeo na jastuk na kojem je sjedila O, pored kamina, prije nego su je zovnuli. Pažljivo ju je promatrao i smijao se svaki put kad je ruka što ju je držala ulazila u nju, vraćala se, pa iznenada bijesno prodirala sve dublje i dublje u njezinu maternicu i stražnjicu što su se sve više otvarale, izazivajući jecanje koje ona nije mogla zadržati. Monique se bila već odavno digla, a Jeanne se umjesto O brinula o vatri; ona je donijela Reneu, koji ju je poljubio u ruku, čašu viskija, a on ga je popio ne skidajući pogled s O. Mladić što ju je neprestano držao upitao je: - Je li ona vaša?

- Da - odgovorio je Rene.

- Jacques ima pravo - nastavio je drugi - preuska je, treba je raširiti.

- Ipak, ne previše - dobacio je Jacques.

- Kako hoćete - rekao je Rene ustajući - vi to možete bolje prosuditi nego ja.

I on je pozvonio.

Narednih osam dana od svršetka svoje službe u knjižnici pa do noći, uglavnom do osam ili deset sati, kad su je ovamo dovodili - ako su to činili - u lancima i golu, s crvenom kapuljačom, O je nosila u stražnjici šipku od ebanovine u obliku napeta spolovila, učvršćenu s tri lančića zakačena o kožni pojas oko bokova tako da tu šipku nije moglo istisnuti unutrašnje kretanje mišića. Jedan lančić išao je brazdom na stražnjici, a dva druga između bedara, s obje strane trbušnog trokuta tako da se tamo, za nevolju, ipak moglo ući. Rene je bio i pozvonio zato da mu donesu kovčežić s jednim pregratkom punim lančića i kožnih pojaseva dok je u drugom bio širok izbor sipki od najtanjih do najdebljih. Sve su bile široke na jednom kraju kako ne bi ušle u tijelo; tada bi se tjelesni prsten za njima stisnuo umjesto da se silom proširi. I tako je bila mučena svaki dan jer joj je Jacques svaki dan naređivao da klekne i pazio hoće li Jeanne i Monique ili neka druga postaviti izabranu šipku, a on je, pak, birao svaki dan

deblju. O je morala nositi šipku i za večerom koju su djevojke zajednički objedovale nakon kupanja, gole i namazane, a po lancima i kožnom pojasu svi su znali da je ona nosi. Vadio ju je tek sluga Pierre kad je dolazio da je sveže za stup gdje će provesti noć ako je nitko ne poželi, ili da joj poveže ruke na leđa ako je trebalo daje povede u knjižnicu. Rijetke su bile noći da se nitko ne posluži tim putem, što je na taj način brzo postao prohodan premda još uvijek uži nego onaj drugi. Nakon osam dana nisu više bile potrebne nikakve naprave i ljubavnik joj je rekao kako je sretan što je sad dvostruko pristupačna, a on će uznastojati da takva i ostane. Istovremeno joj je priopćio da odlazi i da ga neće vidjeti sedam dana što će ih još provesti u dvorcu prije nego se on vrati da je vodi u Pariz. "Ali ja te volim", dodao je, "volim te, ne zaboravi me". Ah! Kako bi ga mogla zaboraviti? On je ruka što joj veže oči, onje bič sluge Pierrea, lanac ponad njezina kreveta, neznanac što joj gricka klitoris, osjeća njegov glas u svim onim glasovima što joj izdaju naređenja. Je li se već zasitila? Ne. Već se sasvim navikla na mučenje i milovanja, samo ne na bičevanje. Ta strašna zasićenost bolom i nasladom trebala ju je malo-pomalo dovesti do mirnih obala bliskih snu ili mjesečarstvu. Naprotiv, umjesto obala mira i sna njezin se život pretvorio u kruti oklop i lance što je drže u sužanjstvu, u šutnju (koja joj se ponekad činila utočištem), u stalne prizore djevojaka koje su zlostavljali kao i nju, a kad ih i nisu mučili, mučan su prizor pružala njihova uvijek ponuđena tijela. Mučan je bio i pogled i saznanje o njezinu vlastitom tijelu. Svakodnevno i gotovo obredno prljana pljuvačkom i sper mom, svojim i tuđim znojem, osjećala se doslovce stjecištem nečistoće, bezdanom o kojem govori Sveto pismo. Ipak joj se činilo da su oni najčešće vrijeđani dijelovi njezina tijela postali osjetljiviji, ljepši, nekako oplemenjeni; njezina usta što su stalno milovala bezimena spolovila, vrhovi njezinih dojki stalno pod nečijom rukom, između njezinih raširenih nogu javni i vječno orani putovi prema njezinoj nutrini. Ma kako to bilo čudno, osjećalaje da joj raste dostojanstvo. Bila je obasjana nekim unutrašnjim svjetlom, njezinim držanjem vladao je mir, na njezinu licu vedrina i neuhvatljiv osmijeh u oku.

Već je bila pala noć kad joj je Rene rekao da će je ostaviti. O je bila gola u svojoj ćeliji i čekala daje odvedu u blagovaonicu. Njezin

ljubavnik bio je obučen kao i obično u odijelo koje je danju nosio u gradu. Kad ju je objmio, odijelo joj je zagolicalo vrške grudi. Poljubio ju je, položio na krevet, legao do nje i nježno, polako i blago je uzeo, vozeći amo-tamo dvama otvorenim putovima i napokon joj je svršio u usta koja nakon toga poljubi.

- Htio bih te bičevati prije nego odem - rekao joj je - i sad te za to molim. Slažeš se?

Ona se složila.

- Volim te - ponovi on. - Pozvoni Pierru!

Ona je pozvonila. Pierre joj je lancem s kreveta svezao ruke iznad glave. Tako vezanu ljubavnik ju je još jednom poljubio stojeći uz nju na krevetu i uvjeravajući je u svoju ljubav, zatim je sišao s kreveta i dao znak Pierreu. Gledao je kako se uzalud otima i slušao kako se njezini jecaji pretvaraju u buku. Kad su joj potekle suze, otpustio je Pierrea. Tada je poljubio njezino vlažno lice, zadihana usta, odvezao je, položio u krevet i otišao.

Malo je reći da je O počela čekati na svog ljubavnika već onog trena kad je otišao: pretvorila se u čekanje i noć. Danju je hodala kao prikaza, blijeda, šutljiva i oborena pogleda (jedino je tih dana strogo poštivala to pravilo). Ložila je vatru, točila i posluživala kavu i pića, pripaljivala cigarete, razmještala cvijeće i slagala novine kao curica u roditeljskom domu, a otkrivene grudi i kožna ogrlica, tijesni grudnjak i sužanjske narukvice bacale su na nju neki čudan sjaj te su ljudi, ako je samo stajala uz njih dok su zlostavljali neku drugu, odmah zlostavljali i nju; stoga su je sad mučili još više. Je li se to događalo zbog počinjenih grešaka ili ju je možda njezin ljubavnik ostavio drugima da budu slobodniji i raspolažu s njom? U predvečerje drugog dana od njegova odlaska upravo se skinula i promatrala u ogledalu svog kupatila već gotovo iščezle tragove Pierreova korbača na svojim bedrima kad je ovaj ušao. Ostala su još dva sata do večere. On joj je rekao da neće večerati u zajedničkoj blagovaonici, nego da se spremi, pokazao joj u kutu jedno tursko sjedalo kamo se morala skupiti, kako joj je Jeanne rekla da treba učiniti pred Pierreom. On ju je promatrao cijelo to vrijeme, vidjela je to u ogledalima kao što je vidjela i sebe, nemoćna da zadrži vodu što joj je navirala iz tijela. Pierre je pričekao da se okupa i namaze. Htjela je potražiti papuče i crveni veo, no on ju je zaustavio i dodao, vežući joj

ruke na leđa, da joj ne trebaju, neka samo malo pričeka. O je sjela na rub naslonjača. Vani je bješnjela oluja, leden vjetar i kiša, a jablan se pred prozorom savijao i borio za život. Tu i tamo blijedo, mokro lišće lijepilo se o staklo. Bilo je mračno kao usred noći, a još nije bilo ni sedam, no jesen je bila tu, a dani su postajali sve kraći. Vrativši se, Pierre je nosio u ruci isti onaj povez kojim su joj prve noći vezali oči. Imao je i dugi lanac koji je zveckao, sličan onome na zidu. Za trenutak nije znao bi li je prije okovao ili joj stavio povez na oči. Ona je gledala kišu, ravnodušna na sve, i mislila na Reneov povratak, na to da će dotad proći još pet dana i pet noći, da ona i ne zna gdje je, je li sam, i s kim je. Ali - vratit će se. Pierre je položio lanac na krevet i ne remeteći njezine snove povezao joj je oči vrpcom od crna baršuna. Povez je nadilazio očne lukove i točno se prislanjao uz jagodice tako da joj ni jedan pogled nije mogao uteći. Bila je to blažena noć, slična njezinu vlastitom mraku; O nikad nije s toliko radosti dočekala noć; blaženi su bili lanci što su je otrgnuli od svijesti o sebi. Pierre je pričvrstio lanac na prsten ogrlice i zamolio je da pođe za njim. Ustala je, osjetila kako je on vuče i pošla. Pod bosim nogama bilo je hladno te je shvatila da ide hodnikom crvenog krila zgrade, a zatim pod, stalno hladan, postao je hrapav - hodala je pločicama od kamena pješčenjaka ili, pak, granita. Dvapat ju je sluga zaustavio, čula je škljocanje ključa u bravi, vrata su se otvorila i opet zatvorila.

- Pazite na stepenice - rekao je Pierre.

Ona je najednom posrnula. Pierre ju je pridržao. Dosad je nije ni taknuo, osim da je veže i tuče, a sad je evo polaže na hladne stepenice o koje se ona s mukom odupire da ne sklizne, a on u tami traži njezine dojke. Usta mu idu od jedne do druge i dok se privijao uz nju, O primijeti kako on polako raste. Pierre se izdovoljio i ondaje pridignuo. Vlažna od znoja, drščući od zime, napokon je sišla niz posljednje stube kad je začula kako se otvaraju još jedna vrata, prošla ih je i osjetila pod bosim nogama debeli sag. Pierre ju je još malo povukao na lancu, oslobodio njezine ruke i skinuo joj s očiju povez; bila je u okrugloj, nadsvođenoj, vrlo maloj i niskoj sobi; zidovi i svod su bili od gola kamena, vidjeli su se spojevi od žbuke. Lanac zakačen za njezinu ogrlicu bio je nabačen na jednu glavicu, metar visoko, nasuprot vrata, te je mogla učiniti samo dva koraka naprijed.

Ni kreveta nije bilo, ni bilo što slično, ni pokrivača, već samo tri-četiri jastuka na podu izvan dohvata ruke. U jednom udubljenju u zidu, odakle je izviralo ono malo svjetla što je osvjetljavalo sobičak, nalazio se drven poslužavnik s vodom, voćem i kruhom. Toplina iz radijatora smještenih u dno debelih zidova u obliku goruće ploče ipak nije mogla odagnati miris blata i zemlje svojstven starim tamnicama i nenastanjenim kulama starih dvoraca. U toj toploj polutami bez i najmanjeg šuma O je brzo izgubila osjećaj za vrijeme. Nije bilo ni dana ni noći, svjetlo se nije gasilo. Pierre joj je, ili neki drugi sluga, donosio vode, voća, kruha i vodio je na kupanje u obližnji kutić. Nikada nije vidjela ljude što su je posjećivali jer bi uvijek prije njih došao jedan od slugu, povezao joj oči i odvezao ih tek kad bi posjetitelji otišli. Više im nije znala ni broja, a ni njezine osjetljive ruke ni usne milujući naslijepo nisu uspijevale prepoznati koga miluju. Bilo ih je ponekad i više, a najčešće samo jedan, ali svaki put, prije nego bi joj prišli, morala je kleknuti pred zid, a oni bi zakačili kariku s njezine ogrlice na istu onu glavicu na kojoj je bio učvršćen i lanac te bi je bičevali. Naslanjala se sljepoočnicom o zid, a lice stavljala u ruke da ga ne izgrebe o hrapavi zid: stoga je oderala koljena i grudi. Nije više znala broja ni muka ni jauka izgubljenih pod svodom. Čekala je. Odjednom se vrijeme pokrenulo. U njezinoj baršunastoj noći odvezali su lanac. Čekala je već tri mjeseca, tri dana, ili deset dana, a možda i deset godina. Zavili su je u debelo sukno, netko ju je uzeo oko ramena i ispod koljena, dignuo i prenio. Stvorila se opet u svojoj sobi, ležeći pod debelim, crnim pokrivačem; bilo je rano popodne, oči otvorene, ruke slobodne, a Rene je sjedio pored nje i milovao je po kosi.

- Obuci se, odlazimo.

Okupala se posljednji put, on joj je raščešljao kosu, dodao puder i ruž za usne. Kad se vratila u sobu, kostim, bluza, kombine, čarape, cipele, torba i rukavice bili su na podnožju kreveta. Tu je bio čak i kaput za prohladne dane, marama od svile, ali ni pojasa ni gaćica. Obukla se polako, zakačila čarape ponad koljena, ali nije obukla kaput jer je bilo vrlo toplo u sobi. U tom trenutku ušao je čovjek što joj je prve noći objasnio njezine obaveze. Skinuo joj je ogrlicu i narukvice nakon što su je već dva tjedna držali u ropstvu. Jesu li joj to dali slobodu, ili pak nešto uzeli? O nije rekla ništa. Čovjek se jedva

usudio ruku prinijeti zapešću, no nije imao hrabrosti dotaći joj vrat. Zamolio ju je potom da od mnogobrojnog, gotovo jednakog prstenja u drvenom sandučiću izabere jedan koji odgovara njezinom lijepom prstenjaku. Bilo je to neobično željezno prstenje, iznutra prevučeno zlatom, a na širokom i teškom kamenu bilo je zlatom optočen crtež, nekakva točka s tri spiralna točka, slična sunčevom točku u Kelta. Već je iz druge naišla na pravi. Bio je težak, a zlato je čudnovato sjalo na tamnoj i glatkoj željeznoj podlozi. Čemu željezo, čemu zlato i taj ne shvatljivi znak? Htjela bi, ali ne može do riječi u toj, u crveno presvučenoj sobi gdje lanac još visi na zidu, gdje se crni, zgužvani pokrivač još vuče po podu, gdje sluga Pierre uvijek može ući, sad će, evo, ući, apsurdan u svom opernom kostimu i toj mekoj novembarskoj noći. Prevari se jer Pierre nije ušao. Rene joj je pridržao kaput od kostima i dodao duge rukavice što su pokrivale krajeve rukava. O je uzela svoj šal, torbu, a preko ruke prebacila ogrtač. Potpetice na cipelama nisu tako odzvanjale kamenim hodnikom kao što su odzvanjale kućne papuče; vrata su bila zatvorena, a predvorje prazno. O je držala za ruku Renea. Neznamac je otvorio rešetkasta vrata za koja je Jeanne rekla da vode u zatvor, a uz koja više nije bilo ni slugu ni pasa. On je podignuo zastor od zelena baršuna i pustio ih da prođu. Zastor je pao za njima. Čulo se kako se opet zatvaraju vrata. Bili su sami u dugom predsoblju što vodi u park. Trebalo je samo još sići stepenicama pred kojima su stajala njoj poznata kola. O je sjela pored svoga dragog koji je uzeo upravljač i krenuli su. Kad su kroz širom otvorena ulazna vrata izišli iz parka, nešto malo dalje Rene je stao i poljubio je. Bilo je to točno ispred jednog malog i pospanog sela. U prolazu O je pročitala natpis na tabli: Roissy.

II. Sir Stephen

Apartman u kojem je živjela O bio je u potkrovlju jedne stare zgrade, okrenute jugu, s pogledom na Seineu. Sobe su bile prostrane i niske, a one dvije na pročelju imale su i balkone uvučene ispod nadstrešnice. Jedna soba bila je njezina, a druga, s policama knjiga od vrha do dna, služila je i kao salon i kao ured, pa za nuždu i soba: nasuprot prozorima bio je divan, a nasuprot kaminu starinski stol. U njoj se i jelo kad bi sasvim mala blagovaonica obložena tamnozelenom svilenom tkaninom i okrenuta prema dvorištu bila doista pretijesna za sve uzvanike. U drugoj dvorišnoj sobi Rene je držao odijela. Imali su zajedničku žutu kupaonicu. Kuhinja, također žute boje, bila je malena. Jedna dvorkinja dolazila je svaki dan. Dvorišne prostorije bile su popločane crvenim pločicama, onim starinskim u šesterokut što pokrivaju, počevši od drugoga kata, stubišta starih pariških palača. Kad ih je O opazila, srce joj je stalo: iste pločice kao i hodnici u Roissyu. Soba joj je bila moderna, ružičasto-crne zavjese navučene, vatraje sjala iza metalne zaštitne ploče, krevet je bio namješten, a pokrivač složen.

- Kupio sam ti najlonsku spavaćicu, nemaš ni jedne takve - rekao joj je Rene.

I, doista, na rubu kreveta, tamo gdje je spavala O, bila je složena bijela najlon spavaćica, plisirana, uska i tanka poput odjeće egipatskih lutaka i gotovo prozračna. Imala je i pojas da se stegne u struku, a bila je tako tanka da su se nazirale ružičaste grudi. Sve osim zavjesa, uzglavlja i dva mala, niska naslonjača presvučena istim ružičasto-crnim platnom, sve drugo je bilo bijelo: zidovi, jorgan, baldahinski stupovi od mahagonija, medvjede kože na podu. Sjedeći pored vatre u bijeloj spavaćici, O je slušala Renea. On joj je na samom početku rekao da se ne smije sad smatrati slobodnom. Slobodna je, doduše, da ga više ne voli i da ga odmah napusti. Ali ako ga voli, nema nikakve slobode. Slušala je šutke, već unaprijed blažena od sreće što će se on, svejedno na koji način, uvjeriti da je samo njegova, sretna što on dobro zna da njezina privrženost seže

dalje od svih iskušenja. A možda on to sve i predobro zna, a govori o tom jer mu se to sviđa? Dok je on govorio, O je gledala u vatru. Bojao se susresti s njezinim pogledom. Hodao je amo-tamo po sobi. Odjednom joj je rekao kako prije svega mora kad njega sluša, raširiti koljena i skinuti s njih ruke; sjedila je obgrlivši rukama skupljena koljena. O je podignula spavaćicu na koljena. Sjedeći na petama poput karmelićanki ili Japanki, pretvorila se u čekanje. Sad, raširenih nogu, osjećala je kako je pomalo bocka bijelo medvjede krzno; on još nije bio zadovoljan: treba jače raširiti noge. Riječ "otvori" i izraz "raširi noge" imali su u ustima njezinog dragog takav nemir i moć da ih je uvijek primala s nekakvom vrstom unutrašnjeg predavanja, posvećene pokornosti, kao da govori kakav bog, a ne on. Ostala je tako nepomična, a ruke joj, okrenute dlanovima prema gore, počivale su uz koljena. Njezin dragi imao je sasvim jednostavnu želju: da mu bude uvijek i odmah na raspolaganju. Nije mu bilo dosta što to zna: trebalo je to biti uvijek bez i najmanje prepreke i da njezino držanje i odjeća sve kažu obaviještenom oku. To znači, nastavio je on, dvije stvari. Prvo, a to ona znajerje upozorena one večeri kad je stigla u dvorac: ne smije nikada prekrižiti koljena, a usne moraju uvijek biti poluotvorene. Ona sigurno misli da to nije ništa (i, zaista, mislilaje to), ali će se ipak uvjeriti da pokoravanje, to pravilo, iziskuje stalnu pažnju koja, ne toliko pred njim i još nekim upućenim u te tajne, nego više u svakodnevnom susretu s onima koji to ne slute, podsjeća na stvarnost njezine sudbine. Što se tiče odjeće, neka je sama izabere ili, ako treba, izmisli, ali tako da ono polusvlačenje kojemu je bila podvrgnuta u kolima idući u Roissy više ne bude potrebno: sutra će premetnuti sve svoje haljine i donje rublje po ormarima i ladicama i predati mu sve pojaseve i gaćice; a s njima i grudnjake kao što je onaj kojem je morao odsjeći naramenice dajoj ga skine, te kombinee koji joj sprijeda prekrivaju grudi, bluze i haljine što se ne otvaraju sprijeda, suknje koje su preuske da bi se jednim pokretom digle. Želio je da naruči drugačije grudnjake, druge bluze, druge haljine. Pa hoće li do tada ići krojačici golih grudi ispod bluze ili pulovera. U redu, ići će golih grudi. Ako tko primijeti, neka objasni kako hoće, ili neka uopće ne objasni, to je njezina stvar. Za ostale upute pričekat će nekoliko dana, a do tada on želi da bude propisno odjevena. U maloj ladici njegova stola naći će potreban novac. Kad

je ušutio, ona mu je, ne maknuvši se, rekla: "Volim te." On je bacio drva na vatru i upalio noćnu lampicu od ljubičasta opala. Rekao joj je tada neka legne i čeka; on će spavati s njom. Kad se vratio, O je ispružila ruku i ugasila svjetlo: učinila je to lijevom rukom i posljednje što je vidjela prije no što je mrak izbrisao sve bio je tamni bljesak željeznog prstena. Ležala je na boku: u tom času dragi ju je tiho zovnuo imenom i uvukavši joj ruku u rupu među nogama privukao je k sebi.

Sutradan, upravo nakon doručka, O je sjedila u zelenoj blagovaonici sama, u kućnoj haljini. Rene je otišao rano i trebao se vratiti u sumrak da je izvede na večeru - kad je zazvonio telefon. Aparat je bio u sobi, uz krevet. O je sjela na pod i podignula slušalicu. Bio je to Rene. Upitao ju je da li je dvorkinja već otišla. Da, nedavno je otišla, nakon što ju je poslužila doručkom i opet će sutra doći.

- Jesi li već počela prebirati svoju odjeću? - upitao je Rene.

- Upravo sam htjela početi, ali sam ustala kasno, okupala se i tek oko podne bila gotova.

- Jesi li obučena?

- Ne, u spavaćici sam i u kućnoj haljini.

- Ostavi slušalicu, skini kućnu haljinu i spavaćicu.

O je to učinila, ali toliko zatečena da joj je telefon kliznuo s kreveta na pod i ona je pomislila da je prekinula vezu. Ne, nije ju prekinula.

- Jesi li gola? - nastavio je Rene.

- Da, a odakle zoveš?

Bez odgovora na njezino pitanje on je dodao: - Imaš li prsten?

Imala ga je. Tada joj je rekao da ostane tako odjevena do njegova dolaska i da tako spremi kovčeg s nepotrebnom odjećom. Zatim je prekinuo vezu. Prošao je jedan sat a vani je bilo lijepo. Malo sunca obasjavalo je na sagu bijelu spavaćicu i haljinu od rebrasta baršuna, blijedozelenu kao ljuska svježeg badema što joj se prosu iz ruke. Sabrala je sve i odnijela u kupaonicu. U ogledalu na vratima koje je s jednim drugim na plohi suprotna zida i s trećim opet na jednim vratima tvorilo trostruko ogledalo - ona je spazila svoj lik imala je samo prsten i kožne kućne papuče zelene kao i kućna haljina - jedva nešto tamnije od onih što ih je nosila u Roissyju. Više nije imala ni

ovratnika ni kožnih orukvica i bila je sama svoj promatrač. Ipak se nikada još nije osjetila tako predanom tuđoj volji, tako potpuno ropkinjom i sretnom što je to tako. Sagnuvši se da otvori jednu ladicu, ugledala je kako joj se grudi lagano miču. Gotovo dva sata slagala je na krevet odjeću koju je onda trebalo staviti u kovčeg. S gaćicama je bilo lako - složila ih je sve na hrpu. S grudnjacima isto - ne može ostati ni jedan: svi su se ukrštavali na leđima i zatvarali postrance. Ipak je primijetila da bi mogla naručiti nove, istog oblika, s tim da dobije kopču u sredini sprijeda, točno u brazdi ispod grudi. Ni s pojasevima nije bilo teško, ali joj je bilo žao staviti na hrpu jedan steznik od ljubičastog batista, sličan onima što ih nose u Roissyju. Stavila ga je u stranu, na ormar. Neka odluči Rene. Neka on odluči i što će s puloverima koji su se svi navlačili preko glave i bili uski u vratu, dakle, nisu se otvarali. Ali ih se zato može podići, odozdo i tako doći do grudi. Sve kombinee složila je na krevet. U ladici je ostala jedna suknja od grube crne svile. Trebat će joj svijetlih i kratkih sukanja. Primijetila je da će morati - ili odreći se raznih haljina ili pak izabrati model haljine-ogrtača, s dugmadi odozgo do dolje i ušiti podstavu koja će se otvarati zajedno s haljinom. Lako je za suknje, pa i haljine, ali što će reći krojačica za podstave? Objasnit će joj da želi lako spuštajuću podstavu jer je osjetljiva na hladnoću. I bila je osjetljiva na hladnoću pa se odjednom zapitala kako će, tako slabo odjevena, podnositi zimu? Kad je napokon završila s tim i od svega zadržala samo bluze s otvorom sprijeda, crnu nabranu suknju, naravno sve ogrtače i kostim u kojem se vratila iz Roissyja, skuhalaje čaj. Dvorkinja nije bila napunila košaru s drvima za vatru u salonu, a O je znala da njezin dragi voli sjediti s njom navečer uz vatru. Napunila je košaru, donijelaje do kamina u salonu i zapalila vatru. I tako je, skupljena u naslonjaču s pripremljenim čajem, čekala da on dođe, čekala onako kako on to želi - gola.

Na prvu poteškoću O je naišla na poslu. Poteškoća je preoštar izraz. Preciznije bi bilo reći začuđenost. O je radila u odjelu za modu jedne foto-agencije. To znači da je satima pozirala za fotografije najčudnijih i najljupkijih djevojaka što ih izabiru veliki krojači da im krase modele. U agenciji su bili iznenađeni što je O do u kasnu jesen produžila odmor i tako bila odsutna baš u doba kad je bilo najviše posla, kad izlaze novi modeli. To još nije bilo ono glavno. Svi su bili

začudeni što se toliko izmijenila. Na prvi pogled nisu mogli reći u kojem smislu, ali su to osjećali i, što su je više promatrali, to su bili sve sigurniji. Bilaje uspravnija, pogled joj je bio bistriji, a najviše se svih doimala njezina savršena ravnodušnost i odmjerjenost njezinih pokreta. Uvijek je bila skladno obučena, kao što već jesu djevojke u poslu koji je i muški, ali - ma kako da je bila umješna, već zbog same činjenice da su i druge djevojke (koje su ponekad bile čak i predmet njezina posla) živjele od nošenja odjeće i nakita, one su ubrzo primijetile ono što bi promaklo svakom drugom oku. Puloveri uz tijelo što diskretno ocrtavaju grudi - Rene se ipak složio s njima - i nabrane, lepršave suknje, malo-pomalo su postale uniformom jer ih je tako često nosila. "Curica", dobacila joj je podrugljivo jednog dana plava manekenka zelenih očiju, visokih slavenskih jagodica i sivo-smeđe puti.

- Gle - nastavila je ona - podvezice, pa vi ste ljudi, kvarite noge!

O je, naime, bila nepažnjom, brzopleto sjela poprijeko na naslon fotelje; suknja joj je bila pobjegla visoko. Djevojka je tako spazila bljesak njezina golog stegna poviše zasukane čarape, jedva nešto iznad koljena. O je zapazila da se djevojka malo čudno smije kao da je nešto naslutila. O je podignula čarape i rekla, kao da se ispričava: - Ovo je praktično.

- U koju svrhu? - upitala je Jacqueline.

- Ja ne volim pojaseve - odgovorila joj je O.

Jacqueline je više nije slušala već gledala njezin željezni prsten.

U nekoliko narednih dana O je napravila s Jacquelinom pedesetak klišeja, sasvim različitih od onih što je prije činila. Još nikad nije imala takvoga modela. U svakom slučaju još nikada nije znala iz jednoga lica ili jednog tijela izvući toliko uvjerljivog smisla. A trebalo je samo uljepšati svilu, krzna ili čipke letećom ljepotom vile zatečene pred ogledalom; Jacqueline je bila uistinu vila u priprostoju bluzi kao i u raskošnom krznu od nerca. Imala je kratku bujnu, plavu, tek malo valovitu kosu, pri svakoj je riječi saginjala glavu na lijevo rame i skrivala lice u dignuti ovratnik od krzna. O ju je uhvatila jednom nasmijanu i nježnu, dok joj je vjetrić lagano dizao kosu, a oblu i tvrdu jabučicu bila skrila u krzno, plavo, sivo i mekano kao svjež pepeo od drveta. Žmirkajući očima, držala je poluotvorena usta. U sjajnom i ledenom razvijaču reklo bi se da je to blijeda,

utopljena sreća. O je izvukla te snimke u najblažem sivom tonu. Jedan drugi snimak ju je još više zanio; protiv svjetla, obnaženih ramena, fine, uspravne glavice, lica uvijena u prozračni, rupičasti veo, s nekim apsurdnim nakitom u kosi, neuhvatljiva, okrunjena parom; na sebi je imala dugu haljinu od debele i zlatom prošivene svile, crvenu poput srednjovjekovnih vjenčanih haljina; teška svila padala je preko nogu, širila se u bokovima, skupljala u struku i povijala na grudima. To krojači nazivaju gola haljina, a ne nosi ih nikada nitko. Sandale s visokim potpeticama također su bile od crvene svile. Sve dok je Jacqueline stajala pred njom u toj haljini, tim sandalama, tim velom koji izaziva pomisao na masku, O je u sebi upotpunjavala i usavršavala taj model: samo još malo utegnuti struk, izbaciti malo grudi - i eto haljine za Roissy, iste onakve kakvu je nosila Jeanne, ista teška svila, glatka i meka, svila koju podignu punom rukom ako vam žele reći... I evo, Jacqueline ju je podignula rukama silazeći s uzvišenja na kojem je pozirala već četvrt sata. Isto šuštanje, isto pucketanje suhoga lišća. Zar nitko ne nosi te gala haljine? Ah, da. Jacqueline je na vratu nosila ogrlicu od čistoga zlata, na rukama dvije zlatne narukvice. I ne htjevši, O je pomislila kako bi još ljepša bila s kožnom ogrlicom i narukvicama. I sadje učinila nešto što još nikad nije, pošalje za Jacquelinom u prostranu sobu pored studija, gdje se modeli oblače i dotjeruju, gdje ostavljaju haljine i sve drugo kad odlaze s posla. O je zastala u okviru vrata, očiju prikovanih na ogledalo pred kojim je, u gala opravi, sjedila Jacqueline. Ogledalo je bilo dovoljno veliko da u njemu vidi u isti mah nju i sebe, kao i ženu što je skidala nakit iz kose i veo od tila. Jacqueline je sama skinula ogrlicu podignuvši gole ruke kao dva drška; malo znoja zasja pod njezinim golim pazuhom (Zašto li je golo, bez dlake?, pomislilaje O. Šteta, tako je plava.) i O je uhvatila oštri, fini, miris toga znoja, zapitavši se kakav li bi miris trebala upotrebljavati Jacqueline - kakav bi joj miris naredili da upotrebljava? Zatim je Jacqueline skinula narukvice, odložila ih na stakleni stolić i one su zveknule kao lanci. Kosa joj je bila svjetla, svjetlija od puti, svijetlo-žuto-sive boje, kao sitni pijesak kad se plima povuče. Crvena svila bit će na snimcima crna. I baš u tom trenu je podignula duge trepavice što ih je Jacqueline tako nevoljko mazala i O je susrela u

zrcalu izravan, beščutan pogled i, ne mogavši se odvojiti od njega, osjetila kako lako crveni. To je bilo sve.

- Oprostite - rekla je Jacqueline - ja bih se presvukla.

O se ispričala i zatvorila vrata. Sutradan je ponijela kući već gotove snimke ne znajući želi li ih ili ne pokazati svom dragom kad večeras dođe po nju. Dotjerujući se pred ogledalom, neprestano ih je promatrala i ponekad slijedila prstom po snimku liniju obrva i obris osmijeha. No kad se začuo zvuk ključa u bravi, sakrije ih u ormar.

Već dva tjedna O je imala u kući sve potrebno i još se privikavala na to kad je našla jednog dana, došavši s posla, poruku svog dragog s molbom da bude spremna u osam kako bi izašla na večeru s njim i jednim prijateljem. Doći će po nju automobil, a vozač će se popeti do stana. U post-scriptumu je dodao da uzme krzneni kaput, obuče se potpuno u crno (potpuno je bilo podvučeno) i da se namaže i namiriše kao u Roissyju. Bilo je šest sati. Potpuno u crno, za večeru - sredina prosinca, hladno, to znači crne najlon čarape, crne rukavice, nabranu, lepezastu suknju, debeli svjetlacavi pulover ili prsluk od krupno tkane svile. Odlučila se za prsluk. On je bio postavljen vatom i vunom, a kroj i kopčanje bili su vjerna kopija muških prsluka iz 16. stoljeća, jedino što je savršeno ocrtavao grudi jer je imao iznutra ugrađeni grudnjak. S unutrašnje strane bio je podšiven istom grubom svilom, a sezao je do bokova. Jedine svijetle točke na njemu bile su pozlaćene kopče nalik na kopče na dječjoj zimskoj obući. Kad je poredala odjeću na krevet, a kraj nje cipele od crne jelenje kože s potpeticama tankim kao igle, O je bila silno iznenađena vidjevši se slobodnom i samom u svojoj kupaonici, gdje se brižno kupala, mazala i mirisala - baš kao u Roissyju. Masti što ih je imala ovdje nisu se rabile tamo. U jednoj ladici našla je masnog rumenila za lice - nikada to nije rabila - i njime naglasila kolute dojki. To rumenilo se jedva isticalo u trenutku kad se stavljalo; tek kasnije bivalo je tamno. Uplašila se da je stavila odviše te je obrisala malo alkoholom - teško se brisalo - pa je onda nastavila: jedan tamnoljubičasti božur je procvao na vrhovima dojki. Uzalud je htjela namazati usne skrivene u dlakama među nogama, tamo se nije moglo uhvatiti. Ipak, našla je u pretincu za rumenila jedno kojim se nije služila jer je bilo previše suho i dugo se nije dalo ukloniti. Za stidne usne bio je dobar. Dotjeralaje kosu, lice i onda se namirisala.

Rene joj je dao jedan raspršivač koji je bacao miris u obliku guste magle, miris kojemu nije imena znala, no bio je to miris suhog drva i močvarnog bilja, oštar i pomalo divlji. Magla se skupljala i tekla po koži, a na dlakama ispod pazuha i trbuha pretvarala se u sitne kapljice.

O se u Roissyju naučila sporosti: namirisala se tri puta, pustivši svaki put da se miris osuši na njoj. Najprije je navukla čarape, obukla cipele, pa obukla suknju i napokon prsluk. Stavila je rukavice i uzela torbu. U torbi je bila kutija za puder, ruž, češalj, ključ, tisuću franaka. Već potpuno spremna uzela je iz ormara krzno, pogledala na sat: bilo je petnaest do osam. Sjela je uz krevet i očiju uprtih u sat, nepomična sačekala zvono. Kad je ono odjeknulo, ustala je i u ogledalu, prije no što je ugasila svjetlo, uhvatila je svoj pogled - hrabar, blag, pokoran.

Otvorivši vrata malog talijanskog restorana pred kojim se zaustavio automobil, prva osoba što ju je pored bara spazila bio je Rene. On joj se nježno nasmiješio, uzeo je za ruku i okrenuo se svojevrsnom prosijedom atleti, predstavio joj na engleskom Sir Stephena H. Ponudio joj je stolicu između njega i sebe i, kad se spremala sjesti, Rene joj je šapnuo neka pazi da se ne zgužva. Pomogao joj je da izvuče suknju i sjedne. Stolica je bila presvučena kožom čija hladnoća je iznenadila O kao i hladnoća metalnog ruba što joj se našao točno između nogu, jer je bila tek napola sjela u strahu da će, ako sjedne čvrsto, prebaciti nogu preko noge. Suknja je padala oko nje. Desnu nogu oslonila je o jednu prečku, a vrhom lijeve je doticala tlo. Englez, koji se bez riječi naklonio u znak pozdrava, nije skidao pogled s nje; ona je primijetila da joj gleda koljena, ruke i napokon usne - ali tako mirno, s tako preciznom i samouvjerenom pažnjom, da je ona osjetila kako je mjeri i baždari kao instrument (ona je znala da to i jest) i prisiljena tim pogledom, gotovo i nehotice, O je skinula rukavice: znala je da će on sad morati progovoriti - Jer su njezine ruke bile jedinstvene, više nalik na ruke mladića nego djevojke, a na lijevom prstenjaku nosila je željezni prsten s trostrukom zlatnom spiralom. Ali ne - ni riječi, on se nasmiješio: vidio je prsten. Rene je pio martini, Sir Stephen viski. On je polako ispio viski, pričekao da Rene popije svoj drugi martini i O limunov sok što ga je Rene naručio za nju, pitajući usput bi li O bila

tako ljubazna i složila se s njima da pođu večerati u podzemnu dvoranu jer je manja i mirnija od ove u prizemlju, u produžetku bara.

- Jasno - rekla je O - uzimajući već s bara odloženu torbu i rukavice. Kako bi joj pomogao ustati sa stolice, Sir Stephen je pružio O desnu ruku uputivši joj napokon nekoliko riječi - to jest da su joj ruke kao stvorene za željezo jer joj ono tako dobro stoji. A kako je on to govorio na engleskom, uslijed fine igre riječi prije bi se reklo da on ne smjera samo na kovinu nego i na lance, ako ne isključivo na lance. U podzemnoj prostoriji (običan okrečen podrum, ali svjež i ugodan) bila su samo četiri stola, a od njih samo jedan zauzet; i tamo su gosti upravo dovršavali večeru. Na zidovima je bila nacrtana (tehnikom freski) gastronomska i turistička karta Italije; boje su bile nježne kao boje sladoleda. O je stoga pomislila da za kraj večeri naruči sladoled od lješnjaka s tučenim vrhnjem. Osjećala se sretnom i poletnom, Rene ju je ispod stola gurkao koljenom, a dok je govorio, znala je da sve što govori, govori njoj. I on joj je gledao u usne. Naručili su joj sladoled, ali su odbili kavu. Sir Stephen je zamolio O i Renea da pođu k njemu na kavu. Svi troje su jeli vrlo malo. O je primijetila da gotovo ništa nisu pili niti su to njoj dopuštali. Jedva da je bilo devet sati.

- Otpremio sam vozača - rekao je Sir Stephen - hoćete li vi voziti, Rene. Najbolje je da odmah pođemo k meni.

Rene je sjeo za volan, O je sjela do njega, a Sir Stephen do nje. Bio je to glomazni "buick" tako da su njih troje lako sjedili na prednjem sjedištu.

Nakon Alme, Cours-la-Reine je bio svijetao jer je drveće bilo bez lišća, Place de la Concorde blještav i suh, a gore tamno nebo s mnogo nagomilanog snijega što se ne može odlučiti da padne. Nešto je škljocnulo i O se razveselila toplom zraku što joj se popeo uz noge: Sir Stephen je uključio grijač. Rene je pošao desnom obalom kraj Seinee, a na Pont-Rovalu skrenuo na lijevu obalu: između kamenih konja voda je skamenjena i crna. O je pomislila na crni hematit. Kad je imala petnaest godina, njezina najbolja prijateljica, u koju je bila zaljubljena, imala je trideset na ruci je nosila prsten od hematita ukrašen sitnim dijamantima. O bi rado imala ogrlicu od tog crnog kamena, ali bez dijamanata, ogrlicu koja bi sasvim prilegla uz vrat. Bi li one ogrlice što joj ih sad daju - ne, ne

dajujoj ih - bi li ih ona dala za ogrlice od hematita, hematita svojih snova? U mislimaje odlutala u bijedni sobičak, u koji ju je Marion bila odvela, iza raskršća Turbigo, sjetila se kako je rasplela svoje đачke pletenice dok ju je Marion svukla i plegla na željezni krevet. Marion je bila divna u ljubavi; njezine oči su bile kao zvijezde, plave treperave zvijezde. Rene je zaustavio kola. O nije poznavala tu uličicu, jednu od onih što spajaju ulicu de l'Universite i ulicu de Lille.

Sir Stephenov apartman bio je u dnu dvorišta, u krilu starinske palače, a sobe su bile poredane jedna do druge. Krajnja je bila najveća i najudobnija, namještena u engleskom stilu, sva u tamnom mahagoniju i blijedožuto-sivoj svili.

- Ne tražim da se pobrinete za vatru - rekao joj je Sir Stephen - ali ta sofa je za vas. Hoćete li sjesti, Rene će pristaviti kavu, a ja bih vas zamolio da me saslušate.

Golema sofa od svijetlog damasta bila je nedaleko kamina, okrenuta prema prozorima što su gledali u park. O je skinula krzno i stavila ga na naslon divana. Okrenuvši se, shvatila je da njezin dragi i domaćin čekaju da ona izvrši Sir Stephenovu želju. Stavila je torbicu pored krzna i skinula je rukavice. Kad će napokon, i hoće li ikad, uspjeti pronaći dovoljno brz pokret da, u trenutku dok sjeda, tako zabaci suknu, a da to nitko ne vidi, da i ona sama zaboravi svoju nagost i svoju ropsku sudbinu. To joj, u svakom slučaju, neće poći za rukom dok je Rene i taj stranac budu promatrali, kao što to sad čine. Moralaje, ipak, sjesti. Sir Stephen je naložio vatru, Rene je odjednom prošao iza divana i, uhva tivši O za vrat i kosu, položio joj je glavu na naslon i poljubio je u usta. Poljubac je bio tako dug i tako dubok da je izgubila dah, a međunožje joj se orosilo i počelo je peći. Načas ju je pustio da bi joj kazao kako je voli. Njezine ruke, opuštene s dlanovima prema gore, počivale su na crnoj haljini što se prosula oko nje; Sir Stephen se primaknuo i kadaju je Rene konačno pustio i ona otvorila oči, susretne sivi i ravni pogled Englezov. Mada je bila još omamljena i zadihana od sreće, ipak je s lakoćom primijetila daje on želi. A tko bi se othrvao njezinim vlažnim, poluotvorenim ustima, njezinim punim usnama, bijelom vratu u crnom ovratniku paževskog prsluka, njezinim krupnim i svijetlim očima? No Sir Stephen joj je samo nježno pomilovao obrve i usne. Zatim joj je sjeo sučelice, s druge strane kamina i pošto je i Rene

sjeo, Sir Stephen je prozborio: - Vjerujem da vam Rene nikad nije govorio o svojoj obitelji. Možda ipak znate da je njegova majka, prije nego se udala za njegova oca, bila udata za jednog Engleza, a taj je imao sina iz prethodnog braka. Ja sam taj sin i ona me je odgajala sve do dana kad je napustila moga oca. Ja, dakle, nisam s Reneom ni u kakvu srodstvu, a ipak smo u izvjesnom smislu braća. Znam da vas Rene voli. Ja bih to primijetio i da mi ništa nije rekao, da se nije ni maknuo: dovoljno je vidjeti kako vas gleda. Znam da ste bili u Roissyju i pretpostavljam da ćete opet natrag. Načelno, taj prsten što ga nosite daje mi pravo raspolaganja s vama, kao i svima onima koji znaju njegov smisao. No, to bi bila prolazna obaveza, a mi zahtijevamo od vas mnogo više. Velim mi jer Rene šuti: on želi da vam govorim mi u njegovo i u svoje ime. Ako smo već braća, ja sam stariji, deset godina stariji od njega. Među nama vlada već stara i puna sloboda i sve što imam oduvijek je bilo i njegovo, i obratno. Pristajete li da i vi sudjelujete u tome? Ja vas to molim i tražim vaš izričit pristanak jer će vas to obvezati više no vaša pokornost koju ste, znam, prihvatili. Uzmite u obzir, prije no odgovorite, da sam ja samo drugi oblik vašeg dragog: vi ćete i dalje imati samo jednog gospodara. On je gori, slažem se, od ljudi kojima ste bili izručeni u Roissyju jer ja sam tu svaki dan i osim toga, imam razvijen smisao za navike i obrede. And besides, I am fond of habits and rites...

Nad grobnom šutnjom lebdio je hladan i odmjeren Sir Stephenov glas. Čakje i vatra u kaminu gorjela bez buke. O je bila prikovana uz divan kao leptir pribadačom, dugom pribadačom riječi i pogleda što joj je probadao tijelo i pritiskao golu stražnjicu na mlaku svilu divana. Nije znala gdje su joj grudi, potiljak, ruke. Nije ni sumnjala da ti običaji i obredi o kojima je govorio znače posjedovanje (pored ostalih dijelova tijela) i njezinih izdubljenih bedara, skrivenih pod crnom suknjom i već sad raširenih. Njih dvojica protiv nje same. Rene je pušio, upalivši kraj sebe lampu s crnim zaklonom što uvlači dim, a zrak je, pročišćen vatrom, odavao svježinu noći.

- Hoćete li mi odgovoriti ili želite saznatijoš nešto? - upitao je Sir Stephen.

- Ako prihvatiš, ja ću ti objasniti sklonosti Sir Stephena - rekao joj je Rene.

- Zahtjeve - ispravi Sir Stephen.

Nije to tako teško, mislila je O, prihvatiti; znala je da ni jedan ni drugi, kao ni ona sama, ni za trenutak ne pomišljaju da bi ona odbila. Teško je bilo samo progovoriti. Usne su je pekle, usta bila suha, ostala je bez pljuvačke, tjeskobni strah i želja stežu joj grlo, a ruke su joj hladne i mlitave. Da bar može zatvoriti oči. Ali ne. Dva pogleda jure za njezinim, a ona im ne može i ne želi umaći. Oni je vuku u bezdan za koji je vjerovala da ga je ostavila za dulji niz vremena, a možda i zauvijek, u Roissyju. Od njezina povratka Rene ju je uzimao s beskrajnom nježnošću, a znak njezine pripadnosti svima koji znaju smisao prstena bio je bez posljedica; ili nije susrela nikoga tko to zna, ili su oni koji su to znali šutjeli. Jedina osoba u koju je sumnjala bila je Jacqueline. A ako je Jacqueline bila u Roissyju, zašto i ona ne nosi prsten? Uostalom, kakva prava daje Jacquellini poznavanje tajne i je li joj uopće daje nekakva prava? Mora li se maknuti ako želi nešto reći? Svojom voljom ne može se maknuti - na zapovijed bi ustala odmah, ali ovom zgodom oni neće da se ona podvrgne zapovijedi, hoće daje ona pretekne, da sama prizna i pokaže da je samo sužanj. To su oni zvali njezinim pristankom. Prisjetila se da je Reneu govorila samo "volim te" i "tvoja sam". Činilo se kako oni hoće da danas progovori i prihvati potanko i točno ono što je dosad prihvaćala šutnjom. Uspravila se i, kao da je misli guše, otkopčala gornju dugmad sve do brade na grudima. Zatim je najednom ustala. Koljena i ruke su joj drhtale.

- Tvoja sam - rekla je Reneu - bit ću ono što hoćeš da budem.

- Ne - odvrati on - naša si; ponovi za mnom: vaša sam, bit ću ono što želite da budem.

Sive i tvrde Sir Stephenove oči nisu silazile s nje, kao ni Reneove, a ona se gubila ponavljajući polako rečenice što ih je on govorio, ali stavljajući ih u prvo lice, kao u gramatičkim vježbama.

- Ti priznaješ meni i Sir Stephenu pravo... - govorio je Rene, a O je ponavljala najrazgovjetnije što je mogla: - Priznajem tebi i Sir Stephenu pravo...

Pravo da po miloj volji raspolažu njezinim tijelom, gdje god i kako god to budu htjeli, pravo da je drže vezanu, pravo da je bičuju kao robinju ili kažnjenicu i za najmanju grešku ili radi svoga zadovoljstva, pravo da se ne osvrću na njezine molbe i povike, ako bude morala vikati.

- Čini mi se - rekao je Rene - da ti Sir Stephen želi pobliže objasniti njegove zahtjeve.

Slušajući svog dragog, O se sjetila riječi što joj ih je rekao u Rossyju: bile su to gotovo sasvim iste riječi. No, tada ih je slušala privijena uz njega, zaštićena nevjerojatnošću smisla, osjećajem da živi u nekom drugom svijetu, a možda uopće ne živi. San ili noćna mora, zatvorski dekor, gola, haljine, maskirani ljudi - sve ju je to udaljavalo od njezina života i gubilo je smisao trajanja. Tamo se osjećala kao u mraku, u srcu poznatog sna koji se samo nastavlja: bila je sigurna da taj san postoji i da će mu doći kraj, a htjela bi da mu dođe kraj jer se boji da ne može izdržati, kao što bi htjela da se on produži da mu vidi rasplet. I sad, rasplet je tu, kad ga više nije očekivala, u obliku u kojem ga nikada ne bi sanjala (pod pretpostavkom da je to uistinu rasplet i da se iza njega ne krije neki drugi, a moždajoš jedan iza ovog). Rasplet - to je posrtanje sad pod teretom sjećanja, to znači da će ono što je bilo stvarno samo u zatvorenom krugu, u odvojenom svijetu, sad zaraziti svaki tren i navike njezina svakodnevnog žića i da se na njoj i u njoj više neće zadovoljiti znacima - gola stražnjica, prsluci što se lako skidaju, željezni prsten - nego će tražiti izvršenje. Rene je zaista nikad nije tukao i jedina razlika između njihova poznanstva prije Roissyja i vremena proteklog od njezina povratka bila je u tom što se on sad koristio njezinom stražnjicom i ustima kao što je to ranije činio (a i sad čini) s njezinom picom. Nikada nije saznala da li ju je i on, u Roissyju, gdje je tako često bila bičevana, bar jedan jedini put tukao (pitala se to kad je bila maskirana sama, ili kad su bili maskirani oni što su je tukli), ali - nije u to vjerovala. Nema sumnje, zadovoljstvo što mu ga je pružao pogled na njezino vezano i izručeno tijelo koje se, vičući, uzalud otimalo (bilo je toliko snažno pa nije ni pomišljao da bude, možda, rastresen svojim osobnim sudjelovanjem). On joj to, u krajnjoj liniji, i priznaje govoreći joj sad tako blago, nježno, ne mičući se iz dubokog naslonjača u kojem je napola ležao prebacivši nogu preko noge, kako je sretan što je izručuje, kako je sretan jer se ona dobrovoljno predaje naredbama i željama Sir Stephena. Kad Sir Stephen zaželi da ona provede kod njega noć, ili samo jedan sat, da pođe s njim izvan Pariza ili u centar Pariza u neki restoran ili na predstavu, on će je nazvati, poslati automobil po nju - ako već ne

dođe čak i Rene po nju. Danas, sad ona ima riječ. Pristaje li? No, ona jednostavno ne može izustiti riječ. Taj pristanak što ga od nje traže, to je samoodricanje, to znači prihvatiti sve ono što bi ona bez sumnje prihvatila, ali se protivilo njezino tijelo, bar u pogledu bičevanja. Što se ostalog tiče - istini za volju - čak suviše je bila uzbuđena željom koju je čitala u Sir Stephenovim očima, a da bi se mogla zavaravati, i ma koliko da je podrhtavala, a možda baš zato što je toliko drhtala, bila je svjesna da očekuje s više nestrpljenja negoli on, trenutak kad će staviti na nju ruke ili, možda, usne. Nesumnjivo je da i ona može približiti taj trenutak. I pored sve hrabrosti i pored sve silne želje odjednom osjeti dajoj je zlo, i to baš kad je napokon htjela odgovoriti, padne na pod, haljina se prosula oko nje, a Sir Stephen promuklim glasom je primijetio da joj čak i strah izvrsno pristaje. Nije to rekao njoj, nego Reneu. Učinilo joj se da je pošao k njoj, ali odjednom je stao. Njoj je bilo žao što je stao. Ipak ga nije gledala, ne puštajući iz oka Renea, sva u strahu da ne pročita u njezinim očima ono što bi možda smatrao izdajom. Ipak, to nije bila izdaja; ako bi stavila na vagu svoju želju da se poda Sir Stephenu u privrženost Reneu, ne bi bilo ni časka neizvjesnosti; ona se prepuštala toj želji samo zato što joj je to Rene dopustio i u neku ruku dao joj na znanje da to i naređuje. Mučilaju je velika sumnja da će se on naljutiti ako mu se prebrzo i odveć smjerno pokori. I njegov najmanji mig bi je razuvjerio. Međutim, on nije dao nikakva znaka nego je po treći put zatražio odgovor. Onaje promucala: - Pristajem na sve što vam se sviđa.

Spustila je pogled i pogledala ruke što su joj nemoćno pale među koljena, a onda je bojažljivo priznala: - Htjela bih znati hoćete li me bičevati...Dugo, tako dugo, da se dvadeset puta mogla pokajati zbog tog pitanja, nitko nije odgovorio. A ondaje Sir Stephen rekao: - Ponekad.

O je zatim začula prasak šibice i šum pomaknutih čaša; sigurno jedan od njih dvojice uzima viski. Rene ju je ostavljao bespomoćnu. Rene je šutio.

- Ako i pristanem sad - rekla je O - ako sad i obećam, neću to moći podnijeti.

- Tražimo samo da se podvrgnete i da pristanete. Ako budete vikali i plakali, to bi moglo biti uzalud - odvratio je Sir Stephen.

- Oh! Milost - zavapilaje O. - Još ne.

Sir Stephen je bio ustao. I Rene je ustao, nadvio se nad nju, uzeo je za ramena!

- Odgovori, dakle, prihvaćaš?

I napokon je rekla da pristaje. On ju je polako podignuo i sjeo na golemi divan, posadio je na koljena, a ona je ispružila ruke, zatvorila oči i položila na divan glavu i grudi. Kroz sjećanje joj je proletio, prije nekoliko godina viđen, jedan čudan bakrorez; predstavljao je ženu na koljenima, u položaju u kojem se sama nalazila, u nekoj popločanoj sobi. U kutu su se igrali pas i dijete, ženina suknja bila je zadignuta, a jedan čovjek, stojeći kraj nje, upravo je digao na nju svežanj šiba. Svi su bili obučeni u odjeću s kraja 16. stoljeća, a naziv bakroreza ju je revoltirao: Obiteljska kazna. Rene je jednom rukom pridržao njezine ruke, a drugom zadignuo njezinu haljinu tako visoko da su joj rukavi pali na lice. Milujući je po stražnjici, on je pokazao Sir Stephenu dvije rupice u njoj i ljupkost brazde između guzova. Rukom joj je potom pritisnuo struk da stražnjicu izbaci van i naredio joj da bolje raširi koljena. Ona gaje šutke poslušala. Pohvale što ih je Rene činio njezinom tijelu, Sir Stephenovi odgovori, grubost njihovih izraza izazvali su tako neočekivan i silovit nalet srama te je iščeznula želja da se poda tom sijedom Englezu i počela se nadati biču kao otkupljenju, a boli i jauku kao opravdanju. Sir Stephen joj je prstima rastvorio picu, provalio u stražnjicu, pustio je, ponovno zgrabio, da bi je zatim milovao dok nije počela jecati, ponižena i rastrojena.

- Ostavljam te Sir Stephenu - rekao je tada Rene - ostani kao što jesi, on će te otpremiti kad bude htio.

Koliko lije puta u Roissyju ostala na koljenima ponuđena bilo kome? No, tada je bila vezana za narukvice što su joj spajale ruke, sretna zatvorenica kojoj je sve nametnuto, koju ništa ne pitaju. Ovdje je dobrovoljno ostala polunaga, a jednim bi se jedinim pokretom mogla pokoriti. Obećanje ju je vezalo isto kao kožne narukvice i lanci. Je li samo obećanje? I ma kako bila ponižena, a možda upravo zbog toga, tješila se radošću da joj je to poniženje jedina nagrada. Rene je otišao, Sir Stephen ga je ispratio do vrata, a ona je ostala nepomična i sama, osjećajući se u toj samoći još izloženijom, u čekanju još poniženijom nego dok su oni bili tu. Sivo-žuta svila divana pod njezinim licem bila je glatka, kroz čarape je osjećala, pod

koljenima, debeli vuneni sag, a uzduž lijevog bedra toplinu kamina u koji je Sir Stephen ubacio tri panja i sad su veselo izgarali. Starinski zidni sat kucao je tako tiho da se jedva čuo. O ga je pažljivo osluškivala misleći kako je suludo u tom modernom i otmjenom salonu biti u njezinu stavu. Kroz navučene zavjese čula se pospana buka Pariza; ponoć je prošla. Hoće li ujutro prepoznati na divanu mjesto gdje je držala glavu? Hoće li kad za dana doći u taj isti salon da ovo isto doživi? Sir Stephen se nije vraćao, a njoj, koja je tako ravnodušno čekala na iživljavanja nepoznatih ljudi u Roissyju, sad se stezalo grlo na pomisao da će za minutu, za deset minuta on opet staviti svoju ruku na nju. Nije bilo, međutim, tako kako je predviđala. Čula je kako je ušao i prošao salonom. Stajao je neko vrijeme okrenut leđima kaminu, promatrao je O, a zatim joj sasvim tiho rekao da se digni i sjedne na divan. Poslušala ga je, zbunjena i gotovo uvrijeđena. Ponudio joj je ljubazno čašu viskija i cigaretu. Ona je odbila. Tek je tada primijetila da je on u kućnom haljetku, uskom i od grubog sivog tkanja, iste boje kao i kosa mu. Ruke su mu bile duge i suhe, nokti ravni, kratko podrezani i vrlo bijeli. O je pocrvenjela kad je uhvatio njezin pogled - da, to su te ruke, tvrde i nasrtljive, što su bile navalile na njezino tijelo, a ona ih se sad plaši i želi ih. Ali, on se nije ni pomaknuo.

- Htio bih da se potpuno svučete - reče on - ali skinite najprije samo bluzu, ne ustajući.

O je otkopčala krupne zlatne kopče, skinula se do pojasa i sve odložila na drugi kraj divana gdje su već bili krzno, rukavice i torba.

- Pomilujte malo vrhove dojki - reče Sir Stephen. - Trebat će staviti malo tamniju mast, vaša je presvijetla.

O je, iznenađena, dirnula krajevima prstiju vrhove dojki, one su se ukrutile i digle, a ona ih je sakrila dlanovima.

- Ah ne - opomenuo ju je Sir Stephen.

Ona je povukla ruke i zabacila se na naslon divana: grudi su joj bile teške s obzirom na njezina uska prsa i polako su se maknule u stranu. Ležeći tako na divanu, ruke su joj počivale uz bokove. Zašto Sir Stephen nije sagnuo usta do nje, pružio ruku prema bradavicama koje su se po njegovoj želji digle, a sad dršću, iako se ona uopće nije maknula. A on se primaknuo, sjeo je na naslon divana i nije ju taknuo. Pušio je, a jednim pokretom ruke, O nije znala da li

namjerno ili ne, bacio je malo gotovo vrelog pepela među njezine dojke. Njoj se činilo daje svojim prezirom i šutnjom nehotično vrijeđa. A ipak ju je želio trenutak ranije i sad je želi, ona vidi da je napet pod tankom tkaninom naljetka. Ma što je ne uzme, makar je i boljelo! O je počela mrziti sebe zbog te želje, mrziti njega zbog vlasti što je ima nad njom. Htjela je da je on voli: da joj s nestrpljenjem dotakne usne i uđe u tijelo, da ga izmrcvari ako baš mora tako biti, samo neka ne bude pred njom tako miran vladar svojih želja. U Roissyju joj je bilo svejedno je li oni što se njome služe išta osjećaju: oni su bili sredstvo njezinom dragom da on uživa u njoj, tako je ona bivala ono stoje on htio da mu bude, uglađena, ravna i tiha kao kamen. Njihove ruke bile su njegove, njihove naredbe njegove. Ovdje ne. Rene ju je dao Sir Stephenu, ali je bilo jasno da je želi dijeliti s njim, ne da bi od nje dobio više, niti da je s radošću izruči, nego zato da s njim dijeli ono što mu je sad najdraže, kao što su bez sumnje davno, kad su bili mladi, dijelili putovanja, brod, konja. U odnosu na Sir Stephena ovo je ustupanje danas imalo puno više smisla nego u odnosu na nju. Obojica će u njoj tražiti znak i trag prolaska onog drugog. Rene je čas prije, dok je ona polugola klečala uz njega, a Sir Stephen joj rukama rastvarao stražnjicu, objašnjavao Sir Stephenu zašto je njezina stražnjica tako pristupačna i zašto mu je drago što su je tako obradili: zato što je mislio već tada da će se on radovati što mu je uvijek pri ruci put koji on voli. Čak je dodao da će, ako on to želi, ovaj put biti uvijek samo njegov.

- Oh, vrlo rado - odgovorio je Sir Stephen - i dodao da bi mogao, unatoč svemu, razderati O.

- O je vaša - odvratio je Rene. - O će biti sretna ako je razvalite.

I sagnuo se k njoj dajoj poljubi ruku. Nju je potresla i sama pomisao da se Rene odriče jednog dijela nje. Za nju je to značilo da njezin dragi više drži do Sir Stephena negoli do nje. I premda joj je često ponavljao da on u njoj voli svoje djelo, potpuno gospodarenje njome, slobodu koju ima prema njoj, kao što raspolažemo dijelom namještaja, da je isti, a nekad i veći užitak dati nego zadržati za se, ona sad shvati da nije vjerovala u to. Samo je velikim obzirom prema Sir Stephenu mogla objasniti činjenicu daju je Rene, koji ju je tako strastveno volio vidjeti pod tuđim tijelima i mučenu tuđim rukama, koji je s upornom nježnošću i nezasitnom zahvalnošću gledao kako

se njezina usta otvaraju za plakanje i viku, a oči sklapaju nad suzama, da ju je, dakle, Rene ostavio kad se uvjerio, izloživši mu je i otvorivši je kao što se otvara gubica konju da se vidi koliko mu je godina, da je Sir Stephen smatra dovoljno lijepom ili bar prikladnom za sebe i da je hoće uzeti. To, možda uvredljivo, ponašanje nije umanjilo njezinu ljubav prema Reneu. Smatrala se sretnom što je on vrijeđa, kao što vjernici zahvaljuju Bogu ako ih ponizi. Međutim, u Sir Stephenu je naslućivala željeznu i ledenu volju koju neće slomiti ni žudnja i pred kojom ona ne znači baš ništa, uza svu pokornost i sve svoje čari. A zašto bi se inače toliko bojala? Bič o pasu slugu, lanci što ih je u Roissyju uvijek morala nositi manje su je plašili nego mirni pogled kojim joj je Sir Stephen promatrao grudi, a ne želeći ih taknuti. Ona je znala koliko su njezine sjajne i teške dojke zapravo krhke na njezinim nježnim ramenima i uskim prsima. Uzalud je gajila nadu da će ga ta nježnost pobijediti; dobro je znala da je baš obratno: njezina ponuđena blagost mamila je surovost i milovanje, nokte, nokte isto tako kao i usne. Obuzeo ju je trenutak prolazne slasti: desnom rukom, držeći cigaretu, Sir Stephen dotaknuo je vrhom srednjeg prsta jednu njezinu bradavicu koja ga je poslušala i skočila. O nije ni sumnjala da je to za njega igra, ništa više, ili tek provjera kao što se provjerava kakvoća i rad nekog mehanizma. Ne mičući se s mjesta, Sir Stephen joj je rekao da skine suknju. Njezine nesigurne ruke nisu je mogle odmah otkopčati; tek u drugom pokušaju skinula je suknju i podsuknju od krupno tanke crne svile. Kad je bila potpu no gola u visokim lakiranim sandalama i čarapama od crnog najlona zasukanim iznad koljena (tako se isticala linija nogu i bjelina bedara) Sir Stephen je ustao, uzeo je rukom za picu i gurnuo na divan. Stavio ju je na koljena, s leđima na naslonu i rekao joj da se jače opire ramenima nego strukom, a onda joj malo raširi bedra. Ruke su joj počivale na gležnjevima i tako joj je trbuh bio otvoren, a iznad ponuđenih dojki i glava zabačena. Nije se usudila gledati Sir Stephena u lice, ali mu je vidjela ruke kako skidaju pojas. Najzad ju je opkoračio, uzeo je za vrat i svoje joj spolovilo uvalio u usta. Nije tražio milovanje njezinih usana nego dno grla. Dugo je ostao u njoj, a O je osjećala kako se taj čep od mesa napinje i biva tvrdi i davi je, a njegovi lagani i ponovljeni udar tjeraju joj suze. Daje bolje uzme, Sir Stephen kleknu na divan s obje strane njezina lica, a

njegova stražnjica joj je došla na grudi, dok ju je njezina pica, nepotrebna i prezrena, užasno pekla. Iako je dugo ostao u njoj, Sir Stephen nije dovršio svoje zadovoljstvo, nego se šutke povukao i uspravio ne zatvarajući svoj haljetak.

- Vi ste laki, O - rekao joj je. - Vi volite Renea, ali ste laki. Zna li Rene da vi čeznete za svima koji vas žele, zna li on da šaljući vas u Roissy i dajući vas drugima, zapravo potpomaže vašu lakoću?

- Ja volim Renea - odgovorila je O.

- Vi volite Renea, ali želite i mene, između ostalih - odvratio je Sir Stephen.

Da, ona ga želi, a hoće li se Rene, kad to dozna, promijeniti? Mogla je samo šutjeti i oboriti oči, i njezin pogled u oku Sir Stephena bio bi priznanje. Sir Stephen se nagnuo, uzeo ju je za ruke i položio na sag. O se našla na leđima, nogu podignutih i smotanih uz tijelo. Sir Stephen, koji je sjeo tamo gdje je ona maločas bila, dohvatio je njezino desno koljeno i povukao ga k sebi. O je bila okrenuta kaminu, sjaj vatre jarko je obasjao raširenu rupu među njezinim nogama i stražnjicu. Ne puštajući je, Sir Stephen joj je odjednom naredio da miluje sama sebe ne skupljajući noge. Zbunjena, ona je poslušno pružila desnu ruku prema svojoj pici i našla je pod prstima, već vidljivu ispod dlaka, goruću krijestu mesa na sastavu svojih krajnje osjetljivih usni. No njezina ruka je klonula i ona je promucala:
- Ne mogu.

I uistinu to nije mogla. Ona se nikad nije milovala, osim potajno i u toplini i mraku svoga kreveta, kad spava sama, i nikada nije išla do kraja užitka. On je ponekad i došao, kasnije u snu, a ona se budila tužna što je bio tako snažan, a tako bi brzo prošao. Sir Stephen je bio uporan. Ne mogavši podnijeti mu pogled, ona je promrsila "ne mogu" i zatvorila oči. O nije mogla zaboraviti prizor od kojega ju je, kad bi mu prisustvovala, hvatala omaglica i gađenje. Kad je imala petnaest godina, Marion ju je povela u hotel, sjela u kožni naslonjač, prebacila noge preko njegova naslona i milovala se pred njom tresući se od uzbuđenja. Marion joj je ispričala da se jednom tako milovala u uredu, uvjerena daje sama, ali šef njezina odjela nenadano je ušao i zatekao je u toj radnji. O je poznavala njezin ured, gola soba, blijedozelenih zidova, a svjetlo sa sjeverne strane

probijalo se kroz prašnjave zavjese. Jedini naslonjač, stojeći pred stolom, bio je namijenjen posjetiteljima.

- Jesi li pobjegla? - pitala je O.

- Ne - odgovorila je Marion - on me zamolio da nastavim, ali je zaključao vrata, skinuo gaće i gurnuo naslonjač pod prozor.

O se divila njezinoj hrabrosti, no odlučno je odbila da se i ona miluje pred Marion i zaklela se da to nikada neće ni pred kim raditi. Marion se nasmijala i rekla: "Vidjet ćeš kad to tvoj dragi zatraži."

Rene to nikada nije zatražio. Bi li ga O poslušala? Ah, svakako, ali puna straha da i Rene ne osjeti odvratnost što je i nju obuzela pred Marion. Bilo je to ludo. A da to sad hoće Sir Stephen, bilo je još gore. Što njoj znači njegovo gađenje? Ali ne, ne može to ona. I po treći put O je promrsila: "Ne mogu." Iako je to bilo tiho rečeno, čuo ju je, pustio, ustao, zakopčao se i naredio joj da se digne.

- To je vaša poslušnost?

Zatim joj je lijevom rukom obuhvatio ruke, a desnom ju je počeo šamarati. Ona je posrnula i pala bi da je on nije pridržao.

- Kleknite i slušajte me, bojim se da vas je Rene stvarno loše dresirao.

- Ja uvijek slušam Renea - promucala je O.

- Vi brkate ljubav i poslušnost. Slušat ćete i mene, makar me i ne voljeli, makar vas i ne volio.

Tada ju je obuzeo osjećaj snažne pobune. Nijekala je u svojoj unutrašnjoj šutnji riječi što ih čuje, nijekala svoja obećanja da će biti poslušna ropkinja, nijekala svoj vlastiti pristanak, svoju želju, nagost znoj, drhtave noge, raširene zjenice oka. Otimala se stiščući zube od bijesa kad ju je savio, prostro, stavio joj lakte na pod, a glavu na ruke i podignuvši joj bokove silom ušao u njezinu zadnjicu derući je, kao što je Rene i rekao da će je razderati. U prvi mah nije vikala. Zatim on ponovno okrutnije zarije. Onaje vrisnula. I svaki put kad se on povlačio i opet vraćao, znači svaki put kad je on to htio, ona je vrištala. Vrištala je od bijesa i od bola; on je to dobro znao. I ona je znala da on voli kad ona viče, jer time priznaje da je svladana. Kad je bio gotov, podignuo ju je i objasnio joj da će ono što je u nju sasuo, izlazeći iz nje polako, biti crveno od krvi. Ranio ju je i ta će je rana boljeti sve dok njezin šupak ne dobije njegovu mjeru, a on će dotle silom praviti prolaz. On se sigurno neće odreći posjeda što mu

ga je Rene potpuno ustupio i neka se ne uzda da će biti mažena. Podsjetio ju je daje pristala biti njihovom ropkinjom, ali mu se činilo da ona još ne zna što je sve prihvatila. Kad to shvati, bit će kasno za uzmak. Slušajući ga, O je pomislila, ako se bude dugo opirala, bit će kasno da se on konačno zaljubi u svoje djelo i da je bar malo zavoli. Sav njezin unutrašnji otpor i bojažljivo odbijanje što ga je pokazala imali su samo jedan cilj: htjela je za Sir Stephena bar u nekoj mjeri postojati kao što postoji za Renea i da mu bude nešto više, a ne samo žudnja. Ne što bi ga voljela, nego zato što vidi da ga Rene voli ljubavljju i strašću dječaka prema starijem drugu, i što je znala da bi on žrtvovao sve ako bi to Sir Stephen zatražio; predosjećala je i znala da će Rene svoje držanje uskladiti s njegovim, i ako je Sir Stephen bude prezirao i Rene će, bez obzira na svoju ljubav prema njoj, biti zaražen tim prezirom, što se nikad prije nije dogodilo, pa ni u Roissyju. U Roissyju on je bio glavni, a držanje onih kojima ju je ustupao ovisilo je o njemu. Ovdje on više nije gospodar, naprotiv, Sir Stephen je i njegov gospodar, a da toga Rene nije ni bio svjestan, to jest Rene mu se divio, želio ga je oponašati, natjecati se s njim, zato je s njim dijelio sve, zato mu je dao O i u ovom slučaju bilo je jasno da ju je uistinu dao. Rene će je sigurno i dalje voljeti onoliko koliko Sir Stephen bude smatrao da ona zaslužuje i koliko je i on bude volio. Već sad je jasno da će Sir Stephen biti njezin gospodar ma što Rene bude umišljao. Sir Stephen će biti njezin jedini gospodar u smislu odnosa koji povezuju roba i gospodara. Ona se ne nada samilosti, no zar ne bi mogla postići malo ljubavi? Ispružen u velikom naslonjaču pored vatre Sir Stephen ju je pustio da stoji gola pred njim rekavši joj da čeka zapovijedi. Čekalaje bez ijedne riječi prosvjeda. Najzad on je ustao i rekao joj da pođe za njim. I dalje gola, u sandalama visokih potpetica i u svojim crnim čarapama, pošla je za njim uz stepenice pa je ušla u sobičak tako malen da je jedva bilo mjesta za krevet u kutu, ormarić i stolicu uz prozor. U tu sobicu moglo se ući iz jedne velike, Sir Stephenove. I jedna i druga imale su istu kupaonicu. O se okupala i osušila - ručnik se malo zarumenio - skinula je sandale i čarape te na kraju legla u hladnu posteljinu. Zavjese su bile otvorene, ali vani je bila mrkla noć. Prije nego što je zatvorila vrata (O je već ležala), Sir Stephen joj je prišao i poljubio joj vrhove prstiju, kao što je učinio u baru, kad je sišla sa

stolice, dajući joj kompliment zbog željeznog prstena. I tako se on, što je gurao u nju ruke i spolovilo, izmrcvario joj stražnjicu i usta, jedva udostojao spustiti svoje usne tek na njezine prste. O je zaplakala i u zoru utonula u san.

Sutradan, malo prije podne, Sir Stephenov je vozač dovezao kući. Probudila se u deset sati. Neka stara mulatkinja donijela joj je šalicu kave, spremila kupatilo i dodala joj odjeću, osim krzna, rukavica i torbe koju je našla na divanu kad je sišla. Salon je bio prazan, a zavjese otvorene. Nasuprot divanu vidio se uski vrtić zelen kao akvarij, zasađen samo bršljanom, božikovinom i vretenkom. Dok je oblačila kaput, mulatkinja joj je rekla da je Sir Stephen izašao i pružila joj pismo; na koverti samo početno slovo njezina imena; na bijelom papiru dva retka: "Rene je telefonirao da će u šest sati doći po vas u studio", u potpisu jedno S, a onda post-scriptum: "Korbač je za vaš naredni posjet." O je pogledala unaokolo i na stolu između dvaju naslonjača u kojima su prethodne večeri sjedili Sir Stephen i Rene, pored vaze žutih ruža, ležao je dugi, tanki kožni bič. Mulatkinja je čekala uz vrata. O je stavila pismo u torbu i pošla.

Rene je, dakle, telefonirao Sir Stephenu, a ne njoj. Došavši kući, zbacila je odjeću i ručala, umotana u kućnu haljinu; imala je dovoljno vremena da popravi šminku i počeslja se, da se opet obuče i stigne u studio na vrijeme; telefon nije zazvonio, Rene je nije nazvao. Zašto? Što mu je rekao Sir Stephen? Kako su govorili o njoj? Prisjetila se riječi kojima su pred njom tako mirno raspravljali o prikladnosti njezina tijela u vezi sa svojim željama. Možda na engleskom nije navikla na takve izraze, ali francuski izrazi za ono što je od njih čula bili su apsolutno prosti. Uostalom prošla je kroz tolike ruke kao da je bordelska kurva, pa zašto bi s njom bili fini? "Volim te, Rene, volim te", zvala ga je tiho u samoći sobe, "volim te, čini od mene što hoćeš, samo me nemoj ostaviti. Bože moj, ne napuštaj me".

Tko će se smilovati onima što čekaju? Lako ih je prepoznati: po blagosti, po njihovoj lažno pažljivoj pogledu - jest pažljiv, ali ne pazi na ono što gleda - po njihovoj odsutnosti. Tri duga sata u studiju u kojem je jedna riđa, obla, njoj neznana manekenka pozirala za izbor šešira, O je bila odsutna, povučena u sebe, tjeskobna, želeći samo da minute prođu. Na bluzu i podsuknju od crvene svile obukla je

škotsku suknju i kratki kaput od jelenje kože. Crvenilo njezine bluze, ispod raskopčanog kaputa, činilo je njezino blijedo lice još blijedim, te joj je riđa manekenka rekla da izgleda gotovo zlokobno. "Zlokobno za koga?", upitala se O. Prije dva ljeta, prije no što je upoznala i zavoljela Renea, ona bi se zaklela: "Zlokobna za Sir Stephena", i bila bi rekla: "Vidjet će on brzo." Ali ljubav između Renea i nje potpuno ju je razoružala i umjesto dokaza o novoj snazi uzela joj i onu što je već posjedovala. Nekadje bila bezbrižna i vedra, izazivajući momke zaljubljene u nju, ništa im ne dajući, a onda se davala iz hira jedanput, ali samo jednom, u znak nagrade, ali više iz želje da rasplamsa vatru, učini okrutnom strast koja nju ne muči. Sigurna je bila da je vole. Jedan se htio ubiti; kad je ozdravio i iz bolnice došao kući, otišla je do njega, skinula se gola i, braneći mu da je takne, pružila se na njegovu divanu. Blijed od želje i boli, on ju je gledao dva sata, šutke, vezan obećanjem. Nikad ga više nije htjela vidjeti. O je bila svjesna želja koje budi, shvaćala je ili je mislila da shvaća, tim više što je osjećala slične želje (mislila je tako) za svojim prijateljima ili mladim, nepoznatim ženama. Neke su popuštale i išle s njom u tajne hotele uskih i mračnih hodnika i tankih zidova, druge su je grubo odbijale. No ono što je ona smatrala željom bila je samo radost zbog pobjede; ni narav zločesta mladića, ni činjenica daje ipak imala više ljubavnika - ako ih se može tako nazvati - ni njezina oporost, pa ni njezina hrabrost nisu joj pomogli kad je susrela Renea. Za osam dana upoznala je strah, ali i sigurnost, tjeskobu, i sreću. Rene se bacio na nju kao gusar na robinju, i ona je s užitkom postala robinja, osjetila u svojim šakama, u svojim zaglavecima, u svim udovima i u najtanjim mjestima svog tijela i srca nevidljive veze, jače od užadi kojom su Liliputanci povezali diva Gulivera, a te veze pogledom je vezao i raskidao Rene. Zar više nije slobodna? Ah, hvala Bogu, nije više slobodna. Ali je zato tako laka, boginja, ponad oblaka, riba u vodi, izgubljena u sreći. Izgubljena jer su sve te fine niti, ta užad što ih je Rene držao u ruci bili sad jedini put kojim joj dolaze sokovi života. I doista je bilo tako. Kad je Reneova moć nad njom popuštala (ili se to njoj činilo), kad je odsutna ili se ravnodušno udaljavao, kad nije dolazio ili nije odgovarao na pisma, kad je pomišljala da je ne želi više ni vidjeti, da je više neće voljeti, da je već ne voli - sve se u njoj rušilo i tresla se od plača. Trava je bivala

crna, dan više nije bio dan, niti je noć bila noć, nego paklenski strojevi što su se, njoj na muku, igrali svjetlom i tamom. I od hladne vode hvatalaju je mučnina. Osjećala se kipom od pepela, oporim, beskorisnim i prokletim, kao kipovi od soli u Gomori. Bila je grešnica. Oni što ljube Boga, a on ih je ostavio u mraku, grešnici su, pa ih je napustio. Oni traže grijehe u svom sjećanju. I ona je tražila svoje. Nalazila je samo beznačajne grešne radosti, više u mislima nego u djelu, zbog želja što ih budi i u drugim ljudima, a te su radosti za nju značile malo jer je bila prožeta srećom zbog Reneove ljubavi. Svijest da pripada njemu i potpuno predavanje toj svijesti činila ju je neranjivom, neodgovornom, a njezina djela bezazlenim - ali kakva djela? Mogla se prekoriti samo zbog nekih misli i prolaznih kušnji. A ipak je bila grešna te ju je Rene nesvjesno kažnjavao za nepoznat mu grijeh; Rene nije znao za nj (jer je bio u njoj dobro skriven), ali ga je Sir Stephen s lakoćom otkrio: bilaje laka. O je bila sretna što Rene pušta daje bičuju i što je on ponižavajer će mu njezina strastvena podložnost biti dokaz njezine odanosti, a i zato što bol i sramota, uvrede što ih trpi dok je oni posjeduju ne vodeći ni malo računa o njoj, bili su za nju otkupljenje grijeha. Bilo je zagrljaja koje je smatrala nečistim, ruku što su na njezinim grudima bile samo teške uvrede, usta što su upijala njezine usne i jezik poput ljigavih i odvratnih pijavica, bilo je jezika i spolovila poput ljepljivih životinja koje su je, kupajući se u njezinim ustima i u očajnički stisnutoj vagini i u stražnjici, skamenili u izraz pobune; i bič ju je nekad s mukom vraćao u stvarnost, ali se tada otvarala s gađenjem i mrzila svoju pokornost. A ako je ipak Sir Stephen bio u pravu? Ako su joj ipak poniženja draga? Znači, što je njezina niskost veća, to je veća i milost što joj je iskazuje Rene služeći se njom kao sredstvom na putu do sreće. Dok je bila dijete, pročitala je na bijelom zidu sobe u kojoj je stanovala dva mjeseca u Wallesu crvenim slovima ispisan biblijski tekst, kao što protestanti pišu u svojim kućama: "Strašno je pasti u ruke živoga Boga." Ne, mislila je sad, nije to istina. Strašno je biti odbačen od ruku živoga Boga. Svaki put kad bi Rene zakasnio, kao što je učinio toga dana - jer je šest sati već bilo prošlo, pa i pola sedam - O se pretvarala u ludost i očaj, a sve ni za što. Rene bi došao, pojavio se neizmijenjen, volio ju je, ali zbog nekog sastanka ili važnog posla nije mogao nazvati. O bi odjednom izlazila iz svoje

plinske komore, a ipak su ti naleti straha ostavljali u njoj mračnu opomenu, nagovještaj kobi: Rene je ponekad i zaboravio nazvati. Znao je ostati zbog partije golfa ili bridža, a možda bi ga zadržalo i neko drugo lice; on voli nju, ali je slobodan, siguran u nju i beskrajno lakomislen. Da ipak jednom ne dođe dan suda i kraja, jedan sivi dan koji će opravdati njezina strahovanja, dan kad se plinska komora neće otvoriti? Ah, neka traje ovo čudo, neka potraje milost, ne ostavljaj me, Rene! O nije vidjela i nije ni htjela vidjeti danas dalje negoli do sutra i prekosutra, niti ovog tjedna dalje od idućeg tjedna. A svaka noć s Reneom za nju je bila noć bez kraja.

Rene se pojavio napokon oko sedam sati i toliko se obradovao vidjevši da ga O još čeka daju je poljubio pred prisutnim električarom, malenom riđokosom manekenkom i pred Jacquelinom koja je neočekivano i tiho ušla. "Divno", rekla je ona, "htjela sam vas zamoliti da vidim posljednje snimke, ali sad nije pogodan trenutak, idem". "Gospođice, lijepo vas molim", uzviknuo je Rene i dalje držeći oko struka O, "gospođice, nemojte otići". O je predstavila Renea Jacquelinu i Jacquelinu Reneu. Riđokosa manekenka, ozlojeđena vratila se u svoj kut, a električar je hinio daje uposlen. O je promatrala Jacquelinu i osjećala da to čini i Rene. Jacqueline je bila u skijaškoj odjeći kakvu nose samo zvijezde koje se uopće ne bave skijanjem. Njezin crni pulover isticao je malene, naglašeno rastavljene grudi, a uske hlače njezine fine duge noge. Sve je na njoj mirisalo po snijegu: plavičasti odsjaj kaputa od sive foke - osjenčani snijeg, srebrnasti sjaj kose i trepavica - osunčani snijeg. Rumenilo na njezinim usnama bilo je boje dragoljuba, a kad se nasmijala i pogledala O, ova je pomislila da se nitko ne bi othrvao želji da se napije zelene tekućice vode ispod tih trepavica od inja i da strgne taj pulover i grije ruke na tim sitnim grudima. Eto - tek što je Rene došao, a ona je već, zaštićena njegovom nazočnošću, osjećala poriv k drugima i k sebi, k cijelom svijetu. Izašli su skupa. Snijeg što je već dva sata padao u krupnim krpama sad je lepršao poput sitnih bijelih mušica i ujedao za lica. Po pločniku prosuta sol škripala je pod nogama i rastapala snijeg, a O je osjećala kako joj se ledeni vjetrić vere uz noge i hvata za gola bedra.

O je prilično dobro znala što zapravo traži u mladim ženama za kojima juri. Nije ona htjela ostaviti dojam da se natječe s

muškarcima, niti muškim ponašanjem zataškati svoj osjećaj niže vrijednosti, jer ga nije ni imala. Bila je, istina, i sama iznenađena načinom na koji se udvarala najzgodnijoj od svojih kolegica; pozdravljajući je, skidala je kapicu, puštala je da uvijek prođe prva, pružala joj ruku da izađe iz taksija. Isto tako nikad joj nije dopuštala da ona plati kad bi zajedno popile čaj. Ljubila ju je u ruku, pa čak i u usta, osobito rado na ulici, ako je to bilo moguće. No bili su to sračunati čini na ivici skandala, djetinjarija, a ne uvjerenje. Ali - čežnja za nekim svježim usnama što se podaju njezinim, za staklenim i bistrim sjajem očiju što se napola sklapaju u polutami divana u pet popodne, kad se navuku zavjese i zapali svjetlo, za glasom što vapi: još, ah, molim te još, za oporim morskim mirisom što bi joj ostao na vrhu prstiju - te čežnje su bile i stvarne i duboke. Tako živa bila je samo još radost koju je osjećala u lovu. Vjerojatno ne zbog samog lova, ma kako on bio zabavan i uzbudljiv, nego više zbog dojma slobode koju lov pruža. Ona, i to samo ona je vodila igru, a s muškarcima je uvijek naličilo na varku. Od nje su potjecale riječi, sastanci, poljupci; nije čak voljela daje neka žena prva poljubi, a otkako je imala ljubavnike, gotovo i nije voljela da joj žene koje ona miluje uzvraćaju istom mjerom. I koliko je god bila nestrpljiva da se njezina prijateljica svuče gola njoj naočigled, da je голу rukama dira, smatrala je besmislenim da se sama razgoliti. Često je izmišljala izgovore, tvrdeći da joj je zima, da se ne osjeća dobro. Rijetko koju ženu nije smatrala bar na neki način lijepom; sjećala se da je, kad je bila završila školu, htjela zavesti neku ružnu, neuglednu i uvijek mrzovoljnu djevojku; htjela je to samo zbog njezine bujne plave kose što se ljeskala svjetlom i sjenom u neurednom pramenju i padala na nelijepu, ali ipak blagu, tvrdu, nježnu, zagasitu put. No djevojka ju je odbila. No ako je ikad radost obasjala nezahvalno lice, to je radost za O. Jer O je strastveno voljela gledati kako ta radost preplavljuje lica i pomlađuje ih; vraća im mladost izvan svih vremena, ne vraća ih u djetinjstvo, nego im napuni usne, uveća oči i obasja zjenice. Udivljenost je tu jača od samoljublja jer nju nije uzbuđivalo njezino djelo: isto takvo divljenje osjetila je pred preobraženim licem neke djevojke dok ju je posjedovao neki neznamac. Bila je uvijek potresena pred nagošću i predajom tijela, i kad su njezine prijateljice pristale da se, u zatvorenoj sobi, samo pokažu gole, smatrala je to

darom koji ne može dolično uzvratiti. Nagost u doba odmora, na suncu i plaži nije niti osjećala - ni govora stoga što bi ona bila javna, nego zato što je, kao javna i nepotpuna, bila u neku ruku zaštićena. Ljepota drugih žena koju je, plemenito, smatrala višom od svoje, uvjeravala ju je, ipak, daje i ona lijepajer im je više-manje slična. Moć koju su njezine prijateljice imale nad njom smatrala je dokazom svoje moći nad muškarcima. Smatrala je sasvim prirodnim da muškarci uporno traže od nje ono isto što je i ona očekivala od žena (a to im nije uzvraćala, ili bar vrlo malo). Tako je, igrajući dvostruku ulogu, dvostruko i dobivala. Bilo je i krupnih poteškoća. O je sasvim svjesno bila zaljubljena u Jacquelinu, ni manje ni više no u mnoge druge, ako pretpostavimo da je izraz "zaljubljena" prikladan. A zašto to ničim nije pokazivala?

Kad su već propupali jablani i produženi dani omogućili ljubavnicima da izišavši iz ureda sjednu u parkove - O je smogla hrabrosti i pokušala zvesti Jacquelinu. Zimi joj je ova, u svojim svježim krznima, izgledala suviše pobjednički, visoko u oblacima, neuhvatljiva i nepristupačna. I Jacqueline je to znala. U proljeće je zbog kostima, ravnih potpetica, pulovera bila jednostavnija, ovozemaljskija. Sa svojom kratkom i ravno podrezanom kosom nalikovala je izazovnim šesnaestogodišnjim učenicama koje je O, također učenica, znala uzeti za ruku i bez riječi povući u praznu garderobu i tamo ih pritisnuti u kapute. Kaputi bi pali s vješalica, a O se luđački smijala. Sve su nosile jednake bluze od grube svile, a na grudima su im crvenim pamukom bili izvezeni inicijali. Tri godine iza nje, tri kilometra dalje Jacqueline je, u jednoj drugoj školi, nosila iste takve bluze. O je to slučajno doznala jednog dana kad je Jacqueline pozirala za kućne haljine i s primjesom sjete uzdahnula kako bi u školi bila mnogo sretnija da su imali tako lijepe haljine, ili da su bar mogle nositi one propisane, ali bez ičeg ispod njih.

- Kako bez ičeg? - zapitala je O.

- Bez rublja - odvratila je Jacqueline.

O je porumenjela. Nikako se nije mogla priviknuti da bude gola ispod haljine i svaka dvosmisljena riječ ju je podsjećala na njezin položaj. Uzalud se uvjeravala da smo svi uvijek goli ispod svoje odjeće. Ne, ona se osjećala golom kao ona Talijanka iz Verone što je pošla ponuditi se zapovjedniku opsadnih trupa i tako otkupi svoj

grad. Bila je gola ispod svog kaputa. Trebalo ga je samo rastvoriti. Činilo joj se da i ona, poput Talijanke, nešto otkupljuje, ali što? Jacqueline je stoga samouvjerenija jer nema što otkupiti; ona se ne mora osvjedočivati, dosta joj je ogledalo. O ju je ponizno promatrala misleći kako joj čovjek, a da se ne zastidi, može pokloniti samo magnolije jer njihove latice venući polako postaju tamne ili, pak, kamelije jer u njihovoj bjelini ima katkad nekog ljubičastog sjaja. Što je više odmicala zima, gubila je s uspomenom na snijeg i opaljenost što je zlatila njezinu put. Uskoro će joj pristajati samo kamelije.

No O se bojala da ne bude smiješna pred njom s tim cvijećem kao u melodrami. Jednog dana donijela je veliki buket plavih zumbula čiji miris je sličan mirisu tuberoza i izaziva omaglicu: miris gust, žestok, jak, onakav kakav bi morale imati kamelije, a nemaju ga. Jacqueline je sakrila u tvrdo i mlako cvijeće svoj mongolski nos i usne koje je već dva tjedna mazala ružama umjesto rumenila za usne. "Je li ovo za mene?", upitala je kao što to čine žene kojima svi neprestano nešto poklanjaju. Zahvalila se i upitala hoće li Rene doći po nju. Da, doći će, odgovorila je O, doći će, ponovila je u sebi, i njega će Jacqueline, lažno bešćutna, lažno šutljiva, za tren pogledati svojim hladnim vodenim očima što nikada ne gledaju u lice. Nju nitko ne bi trebao ni u čemu podučavati: niti da šuti, niti da opusti ruke niz tijelo, niti da lagano zabaci glavu. O je umirala od želje da rukom zgrabi tu svijetlu kosu, da sasvim zabaci tu poslušnu glavu i bar prstom prođe po luku obrva. No i Rene bi to htio. O je dobro znala zašto je, nekoć tako nestrpljiva, sad postala bojažljivom, zašto već dva mjeseca čezne za Jacqueline, a da joj to ni pokretom ni riječju nije stavila do znanja, zašto sama sebe tako loše opravdava. Nije istina da je Jacqueline nedodirljiva. Zapreka nije u Jacquelinini, nego u samom srcu O, i to zapreka kakve još nije susrela. Rene joj je govorio da je slobodna, a ona je mrzila slobodu. Sloboda joj je bila teža nego ikakvi lanci. Onaje odvaja od Renea. Deset putaje već mogla, ne rekavši ni riječi, uzeti Jacquelinu za ramena, prikovati je rukama o zid kao leptira pribadačom; Jacqueline se ne bi ni pomakla, čak niti nasmijala. No O je sad već bila poput divljih zvijeri što, pripitomljene, služe lovcu kao mamac, ili koje ubijaju za njega i skaču samo na njegov nalog. O se ponekad, blijeda i uznemirena, oslanjala o zid, prikovana svojom šutnjom, okovana šutnjom i sretna

što mora šutjeti. Dopuštenje je imala, ali čekalaje više. Čekalaje naređenje. Ono nije došlo od Renea, nego od Sir Stephena.

Mjeseci su prošli otkako ju je Rene poklonio Sir Stephenu. O je s jezom primjećivala kako njegova moć raste u očima njezinog dragog. S druge strane O je istovremeno shvaćala da se u tome možda vara, zamišljajući taj rast u stvarnosti ili u osjećanjima, a zapravo se radilo o priznavanju te stvarnosti i priznanju tih osjećaja. Brzo je, ipak, primijetila da Rene provodi s njom samo one noći koje dođu poslije večeri što ih je ona provodila sa Sir Stephenom (ovaj ju je zadržavao cijelu noć samo ako Rene nije bio u Parizu). Primijetila je isto tako daje on niti ne dotiče kad se zadrži navečer kod Sir Stephena, osim da mu je još bolje namjesti i pridrži ako se bude otimala. Ostajao je s njima vrlo rijetko, i to uvijek na izričitu molbu Sir Stephena. Zadržao bi na sebi odijelo kao što je to učinio i prve večeri, šutljiv, pripaljujući jednu cigaretu na drugoj, ložeći vatru, dodajući Sir Stephenu piće, ali on sam nije pio. O je osjećala daje nadzire kao što krotitelj nadzire zvijer što ju je on sam dresirao, pazeći da mu ona svojom punom pokornošću posluži na čast, no Rene je bio još više nalik na tjelohranitelja u sjeni svog princa, na pomoćnika što svom kolovodi bande traži na ulici kurvu i onda bdije nad njom. A dokaz da se pokoravao svom pozivu služnika ili pomoćnika vidio se u tome što je on više pazio na lice Sir Stephena negoli na njezino i tako joj uzimao sav čar užitka; on je samo iskazivao čast, divljenje i zahvalnost Sir Stephenu, sretan što se udostojao uživati u nečem što mu je on poklonio. Sve bi bilo puno jednostavnije da Sir Stephen voli muškarce, i O je čvrsto vjerovala da bi mu Rene, koji ih nije volio, sa strašću ispunio i najmanje kao i najnezgodnije želje. No Sir Stephen je volio samo žene. O je naslućivala da oni u znaku njezina tijela što ga međusobno dijele doživljavaju nešto tajnovitije i možda snažnije od ljubavne slasti, neko savezništvo čiji ona smisao ne odobrava, ali mu ne može poreći ni postojanje, ni moć. A ipak, onaje samo nestvarno pripadala obojici. U Roissyju je O pripadala istodobno i na istom mjestu Reneu i drugim muškarcima. Zašto se sad Rene u nazočnosti Sir Stephena suzdržava da je uzme, pa i da joj zapovijeda? On je samo prenosio Sir Stephenove naredbe. Ona ga je to i upitala, unaprijed znajući odgovor.

- Iz poštovanja - odgovorio je on.

- Ali ja sam tvoja - rekla je O.
- Ti si prije svega Sir Stephenova.

I bilo je to točno budući da ju je Rene potpuno prepustio svom prijatelju, tako da su i najsitnije Sir Stephenove odluke u pogledu O bile važnije nego Reneove odluke ili zahtjevi postavljeni pred nju. Ako bi Rene odlučio da skupa večeraju i idu u kazalište, a Sir Stephen ga nazvao u posljednji trenutak i zahtijevao O, Rene bi, prema dogovoru, došao po nju u studio, odvezao je do Sir Stephenovih vrata i ostavio. Jedan jedini put O je zamolila Renea da Sir Stephen promijeni dan jer je silno željela ići s Reneom na neku zabavu. On je to odbio.

- Malo moje, pa zar još nisi shvatila da više nisi svoj gospodar i da ja nisam više gospodar koji s tobom raspolaže?

Ne samo da joj je odbio molbu nego je obavijestio Sir Stephena o njezinoj molbi i pred njom ga zamolio daje tako okrutno kazni te više neće ni pomisliti da bi se mogla izvući.

- Jasno - odgovorio je Sir Stephen.

Odigralo se to u maloj ovalnoj prostoriji s podom od mozaika. U toj prostoriji jedini predmet pokućstva bio je okrugli crni stol s pločicama od sedefa, a ispred nje je bio žuto-sivi salon. Rene se tu zadržao samo tri minute dok je prokazao O i čuo Sir Stephenov odgovor. Zatim ga je pozdravio rukom, nasmiješio se O i otišao. Kroz prozorje O gledala kako prelazi preko dvorišta; nije se osvrnuo; čula je kako su zalupila vrata na kolima, zabrundao motor i spazila je u jednom malom ogledalu na zidu svoj vlastiti lik: bila je bijela od očaja i straha. Zatim je nehotice pogledala Sir Stephena u trenutku dok je otvarao vrata salona i izmaknuo se da ona prođe: i on je bio blijed kao i ona. Kroz nju je poput munje prostrujalo uvjerenje daje on voli, ali je to odmah nestalo. Iako nije u to povjerovala i sama se sebi rugala zbog te pomisli, to ju je ipak ojačalo i ona se na njegov znak poslušno skinula. Sad mu se prvi put otkako ju je naručivao dva-tri puta tjedno i uzimao je polako, pustivši da po čitav sat gola čeka prije no što je dotakne, slušajući bez riječi njezino zapomaganje, jer je ponekad i zapomagala, ponavljao uvijek u istim trenucima iste naredbe, kao u nekom obredu, te je ona već znala kad ga njezina usta moraju milovati i kad mu, klečeći, glave uronjene u divan, treba ponuditi samo stražnjicu koju je on sad uzimao ne nanoseći joj više

boli, jer mu se već toliko bila otvorila, sad mu se prvi put i unatoč silnom strahu - a možda baš zbog toga straha unatoč očaju zbog Reneove izdaje, a možda baš zbog toga očaja, sasvim prepustila. I prvi put je očima prepunim pristanka susrela svijetle i vrele Sir Stephenove oči, te joj je ovaj, odjednom, počeo govoriti francuski i per tu: - O, stavit ću ti čep u usta jer bih te htio bičevati do krvi. Dopuštaš li?

- Ja sam vaša - odgovorila je O.

Stajala je nasred salona, a njezine uzdignute i vezane ruke isticale su oblinu dojki. Sir Stephen ih je pomilovao, poljubio, zatim je poljubio u usta jedan put, deset puta. Nikada je dotad nije poljubio. A kad joj je stavio čep koji joj je ispunio usta okusom nakvašena platna i gurnuo joj jezik prema ždrijelu, nježno ju je uzeo za kosu. Njišući se na lancu, O je bosim nogamajedva dodirivala pod.

- O, oprosti - promrmlja on.

Nikada je ranije nije molio za oprostjenje. Zatim ju je pustio i počeo tući.

Rene se vratio poslije ponoći sa zabave kamo su trebali ići oboje i našao ju je gdje dršće u krevetu, umotana u bijeli najlon svoje spavaćice. Sir Stephen ju je bio doveo, plegao i čak poljubio. Ona mu je to rekla. Također mu je rekla da se više ne želi suprotstavljati željama Sir Stephena, znajući da će Rene shvatiti da ona bičevanje smatra od sada potrebnim i ugodnim, a to je uistinu i bilo točno (samo što to nije bio jedini razlog). Bila je sigurna da i Rene smatra bičevanje neophodnim. Koliko god se on sam ustezao od bičevanja (još nikada se nije mogao odlučiti da je i bičuje) toliko je volio gledati kako se ona otima i slušati kako jauče. Jedan jedini put je Sir Stephen pred njim upotrijebio korbač. Rene je bio nagnuo O nad stol i čvrsto je držao. Suknja mu je bila iskliznula i on ju je podignuo. Možda mu je čak i važnija bila pomisao da se i u njegovoj odsutnosti, dok on šeće ili radi, O povija, uzdiše i plače pod bičem, uzalud moli za milost - a zna da tu bol i poniženje podnosi voljom svoga ljubljenog i na njegovo zadovoljstvo. U Roissyju je dopuštao da je šibaju sluge. U Sir Stephenu je pronašao nesmiljenog gospodara kakav sam nije znao biti. O je uviđala da Reneova želja za njom raste iz činjenice što se čovjek, kojeg on od svih ljudi na svijetu najviše cijeni, hoće na njoj iživljavati i trudi se da je učini pokornom.

Sva usta na njezinim ustima, sve ruke koje su dotaknule njezine grudi i vaginu, sva spolovila što su ušla u nju, nedvojbeno dokazavši da je ona kurva, istovremeno su je na neki način posvetili. No u Reneovim očima nije to bilo ništa u usporedbi s dokazom što mu ga je pružao Sir Stephen. Svaki put kad bi O izlazila iz njegova zagrljaja, Rene bi na njoj tražio božanski biljeg. O je dobro znala daju je on prije par sati izdao samo zato da izazove nove i okrutnije žigove. Znala je da Sir Stephen neće popustiti i ako prestanu razlozi za nove izazove. Utoliko gore. Zapravo je mislila - utoliko bolje. Rene je, potresen, dugo promatrao to slabašno tijelo išarano debelim ljubičastim masnicama kao ukrštenim remenima preko ramena, leđa, stražnjice, trbuha i grudi. Tu i tamo bi zasjala rumena kap krvi.

- Ah, volim te - šapnuo je on.

Drhtavim rukama se svukao, ugasio svjetlo i legao uz nju. Ona je jecala u mraku čitavo vrijeme dok ju je posjedovao.

Trebalo je gotovo mjesec dana da iščeznu masnice na njezinu tijelu. Ipak na mjestima gdje je koža bila pukla ostao je bijeli trag poput neke stare rane. Da je to kojim slučajem i zaboravila, Reneovo i Sir Stephenovo držanje bi je podsjetilo. Razumije se, Rene je imao ključ njezina stana. Nije ni pomislio da jedan da Sir Stephenu, vjerojatno jer dosad Sir Stephen nikad nije izrazio želju da dođe kod O. No činjenica da ju je on doveo kući one večeri najednom je podsjetila Renea da će Sir Stephen shvatiti ta vrata, koja mogu otvoriti samo Rene i O, kao neku zabranu, kao prepreku ili ograničenje koje je Rene nametao i da je smiješno dati mu O ako mu istodobno ne da slobodu da dođe k njoj kad god to zaželi. Ukratko, Rene je naručio da mu se napravi još jedan ključ, predao ga Sir Stephenu, a njoj to priopćio tek kad je Sir Stephen pristao uzeti ga. O nije ni pomislila usprotiviti se i ubrzo je shvatila da u iščekivanju Sir Stephenova dolaska nalazi neshvatljivo blaženstvo. Čekala je pitajući se dugo hoće li je iznenaditi u gluhoj noći, hoće li iskoristiti Reneovu odsutnost, hoće li doći sam, hoće li uopće doći. Nije se usuđivala o tome govoriti Reneu. Jednog jutra dvorkinje slučajno nije bilo u salonu, a ona je sama ustala nešto ranije nego obično i već obučena htjela je u deset sati izaći van, no čuvši kako se ključ okreće u bravi, potrčala je k vratima viknuvši: - Rene - {jer je i Rene

ponekad tako dolazio i ona je pomislila samo još na njega). Bio je to Sir Stephen koji se nasmijao i rekao: - Dobro, zovimo Renea.

Rene je rekao da ima neki poslovni sastanak i da će doći tek za jedan sat. Dok joj je srce snažno lupalo u grudima (ona se pitala zašto), O je pogledala kako Sir Stephen odlaže slušalicu. O nije shvaćala odakle taj nemir, tolika tjeskoba što joj steže grlo, jer čega se, na kraju krajeva, trebala bojati od strane Sir Stephena što već nije iskusila? On ju je zamolio da se svuče i bez riječi je promatrao kako mu se pokorava. Pa zar već nije navikla biti gola pred njegovim očima, kao što je navikla na njegovu šutnju, navikla na čekanje dok se on odluči zadovoljiti je? Morala je priznati sama sebi da se zavarava; mada je bila uzbuđena zbog mjesta i vremena, zbog činjenice da je u toj sobi uvijek bila gola samo za Renea, osnovni uzrok njezina nemira bio je uvijek isti: svijest da ne pripada sebi. Jedina razlika je bila u tome što joj je to nepripadanje samoj sebi postalo očitijim zato što se nije očitavalo najednom mjestu kamo bi išla, da mu se na neki način podvrgne, niti se ono više očitavalo noću, čime bi poprimilo obilježje sna ili nekog tajnog održanja u odnosu na trajanje njezina življenja s Reneom. Tajno je na svjetlu jednog svibanjskog jutra postalo javnim: odsad će stvarnost noći i stvarnost dana biti jedna te ista stvarnost. Odsad, a O je mislila - napokon. Odatle je, bez dvojbe, nicala ta čudna sigurnost pomiješana s jezom kojoj se prepuštala i koju je predosjetila kako je nije jasno shvaćala. Odsad više neće biti praznina, mrtva hoda, odlaganja. Onaj koga čekamo, zato što ga čekamo, već je prisutan, već je gospodar. Sir Stephen je bio gospodar drugačijih zahtjeva i na drugi način pouzdaniji od Renea. I ma kako strastveno, O je voljela Renea i on nju, oni su bili jednaki (makar samo po godinama), a to je umanjivalo njezin osjećaj pokornosti, svijest o njezinoj podložnosti. Ona je htjela odmah sve što je on od nje zahtijevao, jednostavno jer je on to zahtijevao. No, reklo bi se da je on u odnosu na Sir Stephena prenio na nju svoje divljenje, svoje poštovanje prema njemu. Ona se naredbama Sir Stephena pokoravala kao naredbama i bila mu zahvalna što joj to naređuje. Bez obzira je li joj on govorio francuski ili engleski, ti ili vi, ona ga je oslovljavala samo sa Sir Stephen, kao neka strankinja ili služavka. Smatrala je da bi mu bolje pristajalo "gospodin" kad bi se to samo usudila reći, isto kao što bi

njoj bolje pristajalo da je on zove robinjom. Smatralaje također daje sve u redu jerje Rene sretan što u njoj voli robinju Sir Stephena. Dakle, odloživši odjeću uz krevet, obukla je papuče s visokim potpeticama i sačekala oborena pogleda, stojeći pred Sir Stephenom koji se naslonio na prozor. Sunce je prodiralo kroz zavjese od fine meke tkanine i grijalo mu bokove. O nije toliko mislila na svoje držanje koliko je bila zaokupljena mišlju da se morala još bolje namirisati, da nije namazala vrhove dojki i daje dobro što ima na nogama papuče jer joj se lak na noktima već počeo ljuštiti. Zatim je odjednom shvatila, ne želeći to priznati, da zapravo čeka u toj tišini i na tom svjetlu da joj Sir Stephen namigne i naredi da klekne preda nj, da ga raskopča i miluje. Ali ne. O je pocrvenjela od srama što je sama na to pomislila, a istovremeno se smatrala smiješnom: toliko srama u jedne kurve. U tom trenutku Sir Stephen je zamolio O da sjedne ispred ogledala i sasluša ga. Ogledalo je bilo dio komode u stilu Restauracije postavljeno tako da se O sjedeći na niskoj stolici mogla vidjeti cijela. Sir Stephen je hodao gore-dolje iza njezinih leđa i govorio je. Odras njegov lik prolazio je s vremena na vrijeme preko ogledala, ali se činio nekako dalek, jer je ogledalo bilo zelenkasto i malo nejasno. Sjedeći opuštenih ruku i raširenih koljena, O bi najradije zadržala njegov lik da mu lakše odgovori. Sir Stephen je, naime, govoreći savršeno preciznim engleskim postavljao pitanje za pitanjem, i to ona koja O ne bi nikad od njega mogla očekivati. Čim bi započeo, zaustavio bi se da položi O u naslonjač povukavši je prema naprijed; s lijevom nogom na naslonu, s desnom nešto malo povučenom O je bila pri jakom svjetlu izložena u ogledalu svom vlastitom pogledu, kao i pogledu Sir Stephena, tako vjerno otvorena kao da se upravo bio sklonio neki nevidljivi ljubavnik ostavivši je u ljubavnom položaju. Sir Stephen je nastavio sa svojim pitanjima strogošću kakva suca, okretnošću ispovjednika. O nije vidjela kako on pita, vidjela je sebe dok odgovara. Je li nakon povratka iz Roissyja pripadala nekom drugom osim Reneu i njemu? Ne. Je li poželjela pripasti nekom koga je bilo gdje susrela? Ne. Onanira li noću kad je sama? Ne. Ima li prijateljica koje je miluju ili koje, pak, ona miluje? Ne. Ovo nije izgovorila s oklijevanjem. A prijateljica koje u njoj bude želje? Da, Jacqueline, jedino što je teško nju nazvati prijateljicom. Točnije bi bilo reći poznanica, ili kolegica, kao što se

međusobno nazivaju dobro odgojene djevojke u domovima. Na to je Sir Stephen upitao ima li možda neku sliku Jacqueline i pomogao joj ustati i potražiti ih.

Bez daha, trkom se uspevši na četvrti kat Rene ih je zatekao u salonu: O je stajala pred velikim stolom na kojem su se zrcalile crno-bijele, poput lokvi vode u noći, sve Jacquelinine slike. Sir Stephen, napola sjedeći na stolu, uzimao ih je od O jednu po jednu i odlagao ih na stol; drugom rukom držao je O za picu. Od tog trenutka Sir Stephen koji je, ne puštajući je, pozdravio Renea - ona je čak osjetila da on zavlaci ruku još dublje - nije se obraćao više njoj nego Reneu. Razlog za to O je dobro znala: u Reneovoj prisutnosti uspostavljao se njihov dogovor o njoj, ali bez nje, ona je samo prigoda, odnosno predmet, nisu je više ispitivali, ona nema što reći, izvan nje se odlučuje što ona treba raditi i što će biti. Podne se bližilo. Sunce, padajući ravno na stol, savijalo je rubove slika. O ih je htjela premjestiti, izravnati, da se ne unište, no pokreti su joj bili nesigurni, gotovo je jecala, toliko ju je palila Sir Stephenova ruka. Nije joj pošlo za rukom da skloni slike, zajecala je i našla se na leđima, ležeći poprijeko na stolu, raširenih i obješenih nogu, usred slika kamo ju je odjednom gurnuo Sir Stephen. Noge joj nisu doticale pod, jedna papuča joj je pala i nečujno kliznula na bijeli sag. Lice joj je bilo izloženo suncu. O je sklopila oči.

Sjećala se, ali mnogo kasnije, iako je to u prvi mah nije pogađalo, da je tada prisustvovala razgovoru Sir Stephena i Renea, ležeći tako kao da se to nje ne tiče, kao da prisustvuje nečem već proživljenom. Uistinu, doživjela je već jednom tu istu scenu: kad ju je Rene prvi put doveo k Sir Stephenu, oni su isto tako razgovarali. No tadaje ona za Sir Stephena bila neznanka, govorio je uglavnom Rene. Kasnije ju je Sir Stephen podvrgnuo svim svojim hirovima, oblikovao je prema svojim mjerama, zahtijevao i ishodio od nje najuvredljivije usluge kao nešto sasvim prirodno. Ništa mu više nije mogla pružiti što on već nije posjedovao. Barje to ona vjerovala. On, koji je redovito pred njom bio šutljiv, sad je govorio, a njegove riječi kao i Reneovi odgovori jasno su pokazivali da oni samo nastavljaju često vođene razgovore o njoj. Govorili su što bi se najbolje od nje moglo izvući i prenosili jedan drugom zapažanja iz ophođenja s njom. Sir Stephen je rado priznao da je O kudikamo uzbudljivija kad na njezinu tijelu

ima bilo kakvih ožiljaka, makar samo stoga što se ona tako ne može pretvarati jer odmah postaje jasno da je u odnosu s njom baš sve dopušteno. Jedno je znati, a drugo je imati dokaz, i to uvijek novi. Sir Stephen je rekao daje Rene bio u pravu kad je izrazio želju da O bude bičevana. Odlučili su je bičevati, neovisno o užitku što im ga pružaju njezini jauci i suze, kad god to bude potrebno kako bi na njoj uvijek bio neki trag biča. Još uvijek ležeći, vrela, nepomična, O je slušala i nekom čudnom zamjenom uloga vjerovala da to Sir Stephen govori umjesto nje. Kao daje on prisutan u njezinu vlastitom tijelu i kao da i on osjeća nemir, tjeskobu, sram, ali i pritajeni ponos i vreli užitak što ga ona osjeća, osobito kad je sama u mnoštvu prolaznika, na ulici, ili kad ulazi u autobus, ili u svom studiju, s manekenkama i tehničarima, i pomislila je da bi bilo tko od njih što su sad pred njom, da mu se dogodi kakva nezgoda i da ga moraju poleći na zemlju i pozvati liječnika, čak u nesvijesti sačuvao svoju tajnu, ali ona ne: njezina tajna ne ovisi samo o njezinoj šutnji, ne ovisi samo o njoj. I da to hoće, ona sebi ne može priuštiti ni najsitniji hir - to i jest bio smisao jednog od Sir Stephenovih pitanja - ona sebi ne može priuštiti niti najnevinije čine, igrati tenis, plivati. Bilo joj je drago što joj je to zabranjeno i to materijalno, kao što samostanska ograda materijalno brani djevojkama iza nje da budu svoje, da pobjegnu. I stoga, kako se izložiti mogućnosti da je Jacqueline ne odbije, a da se istodobno ne izloži opasnosti da mora otkriti Jacquelinu ako ne cijelu, a ono bar dio istine?

Sunce se pomaklo i sišlo s njezina lica. Ramena su joj se lijepila za slike među kojima je ležala, a na koljenu je osjetila dodir Sir Stephenova kaputa. Rene i on uzeli su je svaki za jednu ruku i uspravili je. Rene joj je dodao papuču. Trebalo se obući. Za ručkom u Saint-Cloudu, na obali Seine, Sir Stephen, ostavši sam s njom, nastavio je sa svojim ispitivanjem. Duž svibove ograde, što je omeđivala sjenovit plato restorana s poredanim stolovima prekrivenim bijelim stolnjacima, pružala se tamnocrvena lijeha tek procvjetala božura. Dugo je trebalo da svojim golim bedrima zagrije željeznu stolicu na koju je, zabacivši suknju, poslušno sjela i ne čekajući na Sir Stephenov znak. Osluškiivala je šum vode što je tekla između barki privezanih o drvenu platformu na kraju restoranskog platoa. Sir Stephen joj je sjedio sučelice. Ona je govorila polako,

odlučna da ne kaže ni jednu neistinitu riječ. Sir Stephen je želio znati zašto joj se sviđa Jacqueline. Ah! To nije bilo teško: jer je tako lijepa, kao lutke što ih daju siromašnoj djeci, a ona ih se ne usuđuju ni taknuti. A istovremeno je znala da s njom ne govori, ne zbližava se s njom samo zato što je istinski ne želi. Uto je O podignula pogled dotle prikovan za božur i primijetila da Sir Stephen uporno promatra njezine usne. Da li je on sluša ili samo uživa u zvonjavi njezina glasa, u pomicanju njezinih usana? O je naglo ušutjela, a Sir Stephenov pogled se podigao i susreo njezin. Ono što je u njemu sad pročitala bilo je nedvojbeno, a njemu je bilo jasno da je ona dobro pročitala paje sad on probljedio. Ako je voli, hoće li joj oprostiti što je to primijetila? Nije mogla ni skrenuti pogled, ni nasmijati se, ni prigovoriti. Ako je on voli, što se mijenja? Da joj tko zaprijeti smrću, ostala bi isto tako nesposobna za bilo kakvu kretnju, nesposobna za bijeg, koljena je ne bi ponijela. On sigurno nikada neće tražiti drugo do poslušnost svojim željama dok one budu trajale. No može li se samo tim željama objasniti da je on, od onog dana kad mu ju je Rene predao, sve češće tražio i zadržavao, ponekad samo radi njezine prisutnosti, ne tražeći od nje savršeno ništa? Bio je pred njom, nijem i nepokretan kao i ona: poslovni ljudi za susjednim stolom raspravljali su pijući crnu i jaku kavu tako daje njezin miris obavijao i njih. Dvije Amerikanke, ohole i njegovane, usred njihova ručka već su zapalile cigarete. Pod je škripao pod nogama konobara. Jedan od njih je prišao doliti piće u gotovo praznu Sir Stephenovu čašu, ali čemu točiti piće kipu, mjesečaru? O je razdragana primijetila da njegov sivi, vreli pogled silazi s njezinih očiju samo da bi se spustio na njezine ruke, grudi i da se vrati k očima. Napokon je primijetila kako se rada sjena osmjeha i odvažila se da na nj odgovori. No izustiti ma i jednu riječ, bi joj nemoguće. Ta jedva je i disala.

- O - rekao je Sir Stephen.
- Da - odgovorila je O gubeći se.
- Ovo o čemu vam želim govoriti odlučio sam s Reneom.
- No, isto tako ja...

Zastao je. O nikada nije saznala je li to učinio zato što je ona od uzbuđenja sklopila oči ili zato što je i njemu ponestalo daha. On je sačekao da konobar zamijeni tanjure i donese jelovnik da bi O

izabrala desert O ga je pružila Sir Stephenu. Nabujak? Da, nabujak. Za to treba dvadeset minuta. Dobro, dvadeset minuta. Konobar je otišao. "Treba mu više od dvadeset minuta", rekao je Sir Stephen. I on je nastavio ravnomjernim glasom, a njegove riječi uskoro su uvjerile O daje bar jedno neizvjesno, to jest, ako je on i voli, ništa se neće promijeniti, ako promjenom ne smatra to čudno poštovanje, taj žar kojim joj kaže: "Bio bih sretan ako biste htjeli!..." umjesto da je jednostavno zamoli da izvrši njegove želje. Radilo se o naredbama kojima se ni u kojem slučaju nije mogla usprotiviti. Ona mu je to rekla. On se složio.

- Odgovorite svejedno - rekao je on.

- Učinit ću sve što budete htjeli - odgovorila je O. Odjek njezinih riječi silno ju je iznenadio.

"Učinit ću sve što budeš htio", bila je rekla i Reneu. Ona je šapnula: "Rene..." Sir Stephen je to čuo.

- Rene zna što ja hoću od vas. Slušajte me. Govorio je engleski, tihim i promuklim glasom da se ne čuje za susjednim stolovima. Kad bi se konobari primakli, on bi zastao i nastavljao u pola rečenice čim bi se oni udaljili. Njegove riječi bile su neobične za to javno i mirno mjesto, a najneobičnije bilo je bez sumnje što ih je uopće mogao izreći, a O slušati s toliko prirodnosti. Najprije ju je podsjetio dajoj je prve večeri kad je došla k njemu nešto naredio, a da se ona nije pokorila, te je primijetio, iako ju je te večeri ošamario, nikad joj nije zadao istu naredbu. Hoće li ubuduće činiti ono što mu je tada odbila? O je shvatila da nije dovoljno samo se pokretom glave složiti, nego da on to hoće čuti iz njezinih usta, njezinim riječima, da, ona će onanirati kad god on to zatraži. Ona je to rekla i opet ugledala žuto-sivi salon, odlazak Renea, svoju pobunu prve večeri, vatru što je sjala među njezinim razmaknutim koljenima dok je gola ležala na sagu. Te večeri, u tom istom salonu... Ali ne, Sir Stephen nije precizirao, nego nastavljao. On ju je podsjetio daje u njegovoj prisutnosti ni Rene niti bilo tko drugi nikada nije posjedovao, kao što je to on činio u Reneovoj nazočnosti, u Roissyju i mnogo drugih. Iz toga ne smije zaključiti da će je samo Rene ponižavati dajući je čovjeku koji je ne voli - a da možda u tome i uživa - pred čovjekom koji je volio. Naglašavao joj je dugo i grubo: uskoro će otvarati vaginu, stražnjicu i usta svim njegovim prija teljima koje susretne,

samo ako je oni budu željeli, te je O pomislila da je ta grubost namijenjena i njemu samom koliko i njoj i zapamtila je samo kraj rečenice: "...pred čovjekom koji je voli". Kakvo drugo priznanje hoće? Uostalom, on će je tijekom ljeta opet odvesti u Roissy. Zar je ne čudi osamljenost u kojoj ju je držao najprije Rene, a potom i on? Viđala je samo njih, ili zajedno ili odvojeno. Kad ju je Sir Stephen primao u svojoj kući u ulici Poitier, nije pozivao O. Nikada nije ni ručala ni večerala kod njega. Nikada joj nije ni Rene, osim Sir Stephena, predstavio nekog svog prijatelja. On će je vjerojatno i dalje držati po strani jer ubuduće Sir Stephen ima pravo raspolaganja s njom. Neka ne misli da će zato što je njegova biti manje u privatnom zatvoru. Naprotiv, najdublje ju je pogađalo što će se Sir Stephen ponašati prema njoj upravo kao i Rene. Zeljezno-zlatni prsten što ga je nosila na lijevoj ruci bio je znak da je ona robinja, zajednička robinja. A da li se sjeća da su izabrali tako malen da je tek silom stao na prst i sad se nije mogao skinuti? Samo je slučaj htio da ona od jeseni ne susretne pripadnike Roissyja koji bi primijetili to željezo i pokazali da su ga primijetili. Riječ željezo, upotrijebljena u množini, u čemu je ona vidjela igru riječi kad je Sir Stephen rekao da joj željezo dobro pristaje, nije uopće bila igra riječi, nego znak raspoznavanja. Sir Stephen je nikada nije pitao čije je to željezo. A daje to danas upita, što bi odgovorila? O je oklijevala.

- Reneu i vama - reklaje napokon.

- Ne, nego meni - rekao je Sir Stephen. - Rene želi da budete u prvom redu moji.

O je to dobro znala, čemu se izmotava? Uskoro, svakako prije povratka u Roissy, morat će prihvatiti konačno obilježje što je neće osloboditi sudbine zajedničke robinje, nego ćejejoš označiti i privatnom robinjom, njegovom, a u usporedbi s tim obilježjem ožiljci od biča ili korbača na njezinu tijelu, i ako budu obnovljeni, bit će nezatni i neozbiljni. Ali kakvo to obilježje, od čega će se ono sastojati, na koji će način ono biti konačno? Uplašena, očarana O je umirala od potrebe da to sazna, da sazna smjesta. No očito Sir Stephen to još nije želio reći. I doistaje trebalo da ona to prihvati, doslovce se složila s tim jer joj ništa neće nametnuti silom, bez njezine prethodne suglasnosti, ona je mogla odbiti, ništa je nije zadržavalo u njezinu sužanjstvu osim njezine ljubavi i same njezine

porobljenosti. Što ju je sprječavalo da ode? Ipak, prije nego joj stave to obilježje, prije nego Sir Stephen stekne naviku da je, kako se dogovorio s Reneom, tako bičuje da tragovi budu uvijek vidljivi, dali su joj rok, vrijeme potrebno da zavede Jacquelinu. O je iznenađeno podignula glavu i pogledala Sir Stephena. Zašto? Zašto Jacquelinu? A ako Jacquelina zanima Sir Stephena, kakve to ima veze s njom?

- Postoje dva razloga - rekao je Sir Stephen. - Prvi manje važan jest što želim vidjeti kako vi ljubite i milujete drugu ženu.

- A kako ću - povikala je O - to postići, pod pretpostavkom da me ona ne prihvati, da pristane na to i u vašoj nazočnosti.

- To je malenkost - rekao je Sir Stephen - lukavstvom ako ustreba, a ja smatram da ćete vi postići znatno više, jer drugi razlog zbog kojeg želim da je dobijete jest taj što treba da je vi dovedete u Roissy.

O je spustila šalicu kave koju je držala u ruci, dršćući tako snažno da je prevrnula na stolnjak talog i šećer. Poput gatare vidjela je u tamnoj mrlji što se sad širi nepodnošljive slike: ledene Jacquelinine oči pred slugom Pierreom, bokove nedvojbeno zlatne kao i grudi (O ih još nije vidjela) ponuđene u zadignutoj haljini od crvena baršuna, suze na nježnom licu, njegovane usne otvorene u grču, njezinu ravnu kosu. Ne, nemoguće, ne nju, ne Jacquelinu.

- To nije moguće - reklaje O.

- Jest - odvratio je Sir Stephen. - A kako se po vašem mišljenju pronalaze djevojke za Roissy? Kadje jednom dovedete, vi ste svoje učinili, a ona ako bude htjela otići, otići će. Idemo.

On je naglo ustao ostavivši na stolu novac za ručak. O je pošla za njim do kola, ušla i sjela. Netom su zašli u šumu, on je skrenuo, zaustavio se u jednoj maloj pobočnoj aleji i obujmio je rukama.

III. Anne-Marie i karike

O je vjerovala, ili je samo htjela radi svog opravdanja vjerovati, da će je Jacqueline izbjegavati. Razuvjerila se čim je to zaželjela. Sramežljivost kojom se obavijala Jacqueline, zatvarajući vrata sobice s ogledalom pred kojim se ona oblačila i razodijevala, trebalo je upravo namamiti O, raspaliti u njoj želju da silom otvori vrata kad već nije imala odvažnosti ući dok su ona širom otvorena. Jacqueline je bila daleko i od same pomisli da O takvu odluku ne može donijeti sama i da ona nikad nije ishod tako jednostavna ponašanja. U početku je to zabavljalo O. Osjećala je neku čudnu slast pomažući Jacquelinesi da popravi kosu ili, pak, gledajući kako ona odbacuje odjeću u kojoj je pozirala, stavlja na se majicu priljubljenu uz vrat i ogrlicu od tirkiza, modru kao što su joj i oči bile; ta ista tajanstvena slast prožimala ju je i na pomisao da će već te večeri Sir Stephen upoznati svaki pokret Jacqueline, znat će je li čeznutljivo oborila svoje svijetle trepavice i, napokon, je li uzdisala. Dok ju je O ljubila, ona je bivala odjednom teška, nepokretna, puna čekanja u njezinim rukama, puštala je da joj otvori usta i zabaci kosu.

O je morala paziti da je uvijek prisloni uz vrata ili stol i da je drži oko ramena. Inače bi, zatvorenih očiju i bez riječi prigovora, skliznula na pod. Tek što bi je O pustila, postajala bi opet ledena, nasmijana i čudna, govoreći: "Vi ste me zarumenili", a brisala bi usne. I baš zato što je bila tako čudna, O ju je s užitkom varala, pazeći budno da ništa ne zaboravi i sve uzmogne reći - na sporo crvenilo njezina lica i reski miris njezina znoja. O nije mogla reći da se Jacqueline branila ili izmicala. Kadje popuštala poljupcima - a zasad je dopuštala samo poljupce, ali ih nije uzvraćala - popuštala je naglo, i reklo bi se, potpuno, postavši odjednom za nekoliko sekundi ili pet minuta nekim sasvim drugim bićem. Inače je bila istodobno izazovna i neuhvatljiva, nepojmljivo spretno izmicala, savršeno, bez i najmanje greške pazila da ni jednim pokretom i nijednom riječju ne označi pobjednicu i pobijeđenu, da tko ne pomisli kako je lako osvojiti njezine usne. Jedini trag kojim se moglo ići i možda naslutiti skori nemir u dubini

njezina oka bila je ponekad sjenka nehotična osmijeha na njezinu trokutastom licu, osmijeha poput mačjeg, isto tako neodređenog i brzog, i isto tako uznemirujućeg. O je ipak uskoro otkrila, a da to Jacqueline nije ni slutila, da se taj osmijeh može dvojako izazvati. U prvom redu poklonima, a u drugom očitošću želje koju ona budi, samo ako želja dolazi od nekog tko joj može biti od koristi ili joj zna laskati. A kako joj je O mogla biti korisna? Da se nije, iznimno, Jacqueline naslađivala već i činjenicom da je O želi, jer joj je to bio istovremeno i poticaj, a s druge strane željajedne žene lišenaje opasnosti i posljedica? O je bila čvrsto uvjerena kad bi ona darivala Jacquelinu umjesto da joj samo donosi nakit od sedefa ili najnoviji rubac proizveden kod Mermesa, u koji je "Volim vas" bilo utkano na svim jezicima svijeta, od japanskog do irokeškog, ili pak onih deset ili dvanaest tisuća franaka što su joj, izgleda, uvijek nedostajali, Jacqueline bi se prestala izgovarati da nema vremena doći k njoj na ručak ili večeru, prestala bi izbjegavati njezino milovanje. Ipak, O se u to nikad nije uvjerila. Tek što bi to priopćila Sir Stephenu, koji joj je predbacivao da je spora, umiješao bi se Rene. Pet ili šest puta on je došao po O, a Jacqueline je uvijek bila prisutna te su utroje išli kod Webera ili u neki od engleskih barova pored Madeleine; Rene je promatrao Jacquelinu s istom onom mješavinom zanimanja, sigurnosti i drskosti kao i djevojke koje su mu bile na raspolaganju u Roissyju. Ta drskost se bez ikakva učinka odbijala o sjajni i čvrsti Jacquelinin oklop, a ona to nije čak ni osjećala. Nekim čudnim proturječjem ta drs kost je pogađala O koja je to ponašanje, prikladno i prirodno prema njoj, smatrala uvredljivim po Jacqueline. Je li to ona htjela braniti Jacquelinu ili je željela da je samo ona posjeduje? Bilo bi joj to teško reći, tim više što je ni ona nije posjedovala. Još uvijek ne. Ako joj je ipak pošlo za rukom, treba reći da to duguje Reneu. Izlazeći iz bara, gdje je naveo Jacquelinu da popije mnogo više viskija no što bi trebalo - njezine jagodice postajale su rumene i sjajne, a oči tvrde - on ju je tri puta vozio kući, prije nego bi pošao sa O do Sir Stephena. Jacqueline je stanovala u jednom od onih mračnih obiteljskih pansiona na Passyju gdje su se prvih dana emigracije nagomilali Bjelorusi da bi tamo i ostali. Predvorje je bilo od imitacije hrasta, udubine na stupićima stepeništa prepune prašine, a na zelenim sagovima velike površine su

izbijeljele od istrošenosti. Rene, koji još nikada nije prešao preko toga praga, svaki put je pokušao ući i svaki putje Jacqueline vikala "ne", vikala "puno hvala", iskakala iz kola i zatvarala vrata za sobom kao da su za njom jurili plameni jezici u nastojanju da je zahvate i spale. Tako je, mislila je O, nju doista progonio plamen. Bilo je čudnovato da je to naslutila, iako joj nitko ništa nije rekao. Znala je barem da se mora čuvati Renea, ma koliko se činila neosjetljivom na njegovu ravnodušnost. A da li je to ona bila? Što se tiče neosjetljivosti, bila je to dvostruka igra, jer on nije ništa zaostajao za njom. Kad ju je jednom prilikom Jacqueline pustila da uđe i uvela je u svoju sobu, O je shvatila zašto je tako divlje branila Reneu da uđe. Što bi bilo od njezina ugleda, njezine crno-bijele legende s lakiranih stranica luksuznih mondenih revija da netko drugi, a ne žena kao O, vidi iz kakve prljave jazbine svakodnevno izlazi uglancana zvijer? Krevet nije bio nikada namješten, tek ovlaš prekriven, a plahta siva i masna jer Jacqueline nikada nije lijegala a da ne izmasira lice kremom, a zaspala bi prebrzo da bi ga posušila. Od zavjese, što je nekad odvajala toaletni kutić, ostala su dva koluta na šipci s koje su visjeli krajevi konca. Ništa više nije imalo svoje iskonske boje; ni sag, ni papir s ružičastim i sivim cvijećem što se sad, poput nekog podivlja la i okamenjena raslinja, veralo uz lažne bijele rešetke. Trebalo bi sve potrgati, ogoliti zidove, baciti sagove i ostrugati pod. U svakom slučaju odmah ukloniti masnoću s umivaonika, odmah obrisati i poredati sve bočice, obrisati pribor za puder i češljanje, baciti prljavi pamuk, otvoriti prozore. Ali uspravna, svježja i čista, mirisava kao limun ili poljsko cvijeće, besprijekorna, neokaljana - Jacqueline je bila visoko iznad svoga brloga. Ali ono što nije mogla smetnuti s uma, što ju je tištalo - bilaje njezina obitelj. Zbog te jazbine, o kojoj gaje O pošteno obavijestila, Rene joj je predložio nešto što će kasnije izmijeniti njihov život, ali Jacqueline je to prihvatila tek zbog obitelji. Prijedlog je bio da se Jacqueline preseli kod O. Obitelj, malo je to reći, bilo je to pleme, ili bolje, čopor. Baka, tetka, majka, čak i jedna služavka, četiri žene između sedamdeset i pedeset godina, namazane, glasne, zadihane pod crnom svilom i jantarem, jecajući ranom zorom u dimu od cigareta pri crvenkastoj svjetlosti ikona, četiri žene u zveckanju čaša za čaj i u pećinskom šuštanju njihova jezika (Jacqueline bi dala pola života da ga može

zaboraviti), bivala je luda od pomisli da im se mora pokoravati, slušati ih, pa i samo vidjeti ih. Kad god bi vidjela kako njezina majka prinosi ustima komadić šećera da popije svoj čaj, ona bi odložila svoju čašu, povukla se u svoje prašnjavo i oporo gnijezdo i ostavljala ih sve tri, baku, majku, sestru svoje majke, sve tri crno obojene kose i sastavljenih obrva, velikih srnećih očiju punih prigovora, u sobi njezine majke što je služila kao salon, a da bude sve još ljepše - i služavka im je bila nalik. Bježala bi zalupivši vratima za sobom, a one bi vikale za njom "Šura, šura, golubice", kao u Tolstojevim romanima, jer ona se nije zvala Jacqueline. Jacqueline je bilo ime za njezin zanat, ime da zaboravi svoje pravo ime. Uzela je to drugo ime, i svakodnevno i nježno, da se uklopi u francuski svijet, u jedan siguran svijet u kojem ima i ljudi koji bi se mogli i oženiti njome, ljudi koji ne nestaju u tajnovitim ekspedicijama kao njezin otac kojega uopće ne pamti; bio je baltički mornar, a iščeznuo je negdje u polarnom ledu. Samo je njemu bila nalik, mislila je s bijesom i slašću, od njega je imala kosu i jagodice, preplanulu kožu i oči zategnute prema sljepoočnicama zato što joj je dala za oca tog sjajnog demona kojeg je uzeo snijeg, kao što druge ljude uzima zemlja. Ali joj nije opraštala što ga je toliko zaboravila da se jednog lijepog dana, iz jedne kratkotrajne veze, rodila crnomanjasta djevojčica, polusestra od nepoznata oca, koja se zvala Natalie, a sad Je imala petnaest godina. Natalie se pojavljivala samo za praznike. Njezin otac, nikada. Ali plaćao je smještaj za Natalie u jednom internatu blizu Pariza, a majci rentu od koje su, u dokolici što je za njih bila mali raj, živjele te tri žene i sluškinja - pa čak i Jacqueline sve do nedavna. Ono što bi Jacqueline zaradila kao manekenka, ili kako se to po američki govorilo kao model, ako to ona sama ne bi potrošila na kozmetiku ili na rublje, ili na cipele kod najskupljih majstora, ili kostime po visokoj modi - iako je imala povlaštene cijene, bilo je to ipak sve vrlo skupo - slijevalo bi se u obiteljsku blagajnu i nestajalo bez traga. Naravno, Jacqueline je mogla prihvatiti da je izdržavaju bogati ljubavnici, prilike su se u više navrata nudile. No imala je samo jednog ili dva ljubavnika, ne toliko što su joj se sviđali - iako to jesu, nego zato da se uvjeri kako je kadra pobuditi ljubav i želje. Samo jedan od njih - onaj drugi - bio je bogat i poklonio joj vrlo lijep, ružičasti niz bisera, koji je nosila na lijevoj ruci, ali ona nije pristala

stanovati kod njega, a kako on nije pristajao da se ožene, napustila ga je, bez mnogo tuge, sretna što nije trudna (vjerovala je da joj se to dogodilo i nekoliko dana proživjela u tjeskobnom strahu). Ne, stanovati s ljubavnikom značilo bi izgubiti ugled, izgled za budućnost, učiniti ono što je njezina majka učinila s ocem Natalie, to nije mogla. Ali sa O - to je već sasvim druga stvar. Ugladeni svijet će vjerovati da se Jacqueline jednostavno preselila prijateljici. O će imati dvostruku ulogu: spram Jacqueline ulogu ljubavnika koji olakšava život voljenoj djevojci, a spram svijeta - načelno suprotnu ulogu - moralne zaštite. Reneova prisutnost nije bila toliko službena da bi to mogla srušiti pred svijetom. Ali i tko bi mogao ustvrditi da baš ta prisutnost nije bila u pozadini njezine odluke i pravi razlog njezina prihvaćanja? Ipak je O bila zadužena, i samo O, da to iznese Jacquelininoj majci. O se nikada nije tako snažno osjetila izdajicom, zbirom, poslanikom zločinačke organizacije kao pred tom ženom koja joj je zahvaljivala za prijateljstvo spram njezine kćeri. Istodobno je O u dubini svoga srca nijekala svoje poslanstvo i razlog svoje prisutnosti. Da, Jacqueline će preseliti k njoj, ali O se nikada neće moći, nikada u dovoljnoj mjeri pokoriti Sir Stephenu i zavesti Jacquelinu. A ipak... Jer tek što se Jacqueline bila smjestila kod O, i na molbu Renea dobila sobu kojaje ponekad tobože bila njegova (tobože stoga što je on uvijek spavao u krevetu sa O), a već je i sama O bila, mimo svog vlastitog očekivanja, zatečena divljom željom da po svaku cijenu posjeduje Jacquelinu, makar ju je, da bi to postigla, morala izručiti drugima. Napokon, tješila se, Jacqueline je dovoljno zaštićena svojom ljepotom, ne treba joj moja pomoć, a ako i dođe u moj položaj, zar je to toliko zlo? - a jedva je pritom priznavala koliko je izbezumljena od pomisli na užitak da vidi uza se Jacquelinu голу i bespomoćnu kao što je i sama bila.

Oni tjedni kad se Jacqueline uz dopuštenje svoje majke preselila, Rene je bio neuobičajeno pažljiv i pozivao svaki drugi dan djevojke na večeru, vodio ih u kino odabirući samo uzbudljive filmove o trgovcima drogom ili bijelim robljem. Sjedio je uvijek između njih dvije, blago im uzimao ruku, bez ijedne riječi. O je ipak vidjela kako u svakom nasilnom prizoru vreba izraz uzbuđenja na Jacquelininom licu, a tamo je bilo tek malo gađenja od kojeg su se lagano spuštali krajevi njezinih usana. Zatim ih je vozio kući, a u otvorenim kolima

spuštenih stakala noćni vjetar i brzina bacali su na Jacquelinino tvrdo lice, usko čelo i velike oči, njezinu svijetlu i bujnu kosu. Ona je stresla glavom i dječaćkom kretnjom ruke vraćala kosu natrag. Kad je već bila kod O i shvatila da je ona Reneova ljubavnica, Jacqueline je doživjela prirodnom njegovu bliskost. Puštala je bez prigovora da Rene uđe u njezinu sobu, pod izlikom da je nešto zaboravio, što nije bilo točno, O je to znala, jer je ona osobno ispraznila ladice velikog nizozemskog stola, kitnjasta od brojnih duboreza, s uvijek otvorenom preklopnicom presvučenom kožom - što je sve bilo tako tuđe Reneovu duhu. Zašto gaje uopće imao? Od koga? Njegova troma elegancija, svjetlost njegova drveta bila je jedina raskoš u toj mračnoj sobi okrenutoj ka sjeveru u dvorište, a njezini sivi zidovi, olovne boje kao ulašteni, hladni pod bili su čista suprotnost nasmijanim sobama prema šetnici uz more. One su bile odviše lijepe i ne bi se dopadale Jacquelinini. Ona bi radije i lakše prihvatila da dijeli sa O one dvije sobe na pročelju, a da spava s njom, kao što je od prvog dana prihvatila da im bude zajedničko kupatilo i kuhinja, kozmetika, parfemi, obroci. U tom se O varala. Jacqueline je strastveno pripadala svemu svome - primjerice, svojim ružičastim biserima - ali i savršeno ravnodušna prema svemu tuđem. Kad bi stanovala u dvorcu, ona bi se za nj zanimala samo ako bi joj rekli: dvorac je vaš i bilježničkim spisom joj to i dokazali! Njoj je bilo sasvim svejedno što je njezina soba siva i odbojna, i nije zbog sobe došla spavati u krevet sa O. Isto tako nije htjela uvjeriti O u svoju zahvalnost (koju nije ni osjećala), a O je upravo to vjerovala i bila sretna što će je moći zloupotrijebiti. Jacqueline je voljela uživanje i smatrala ugodnim i jednostavnim što joj ga pruža jedna žena, u čijim rukama se ne izlaže opasnosti.

Pet dana nakon što je raspakirala svoje kovčege (O joj je pomogla složiti stvari), kad ih je Rene treći put dovezao kući oko deset sati, pošto je večerao s njima i napokon otišao (ni prethodna dva puta nije ostao), Jacqueline se jednostavno pojavila gola i vlažna od kupanja u okviru vrata i rekla je: "Jeste li sigurni da se neće vratiti?" i, ne čekajući odgovor, uvukla se u krevet. Dopustila je da je O miluje i ljubi, sklopila oči i nije odgovorila milovanjem, najprije je tiho zajecala, potom jače, onda još jače i napokon je počela vikati. Usnula je pri jakoj svjetlosti ružičaste svjetiljke, ležeći poprijeko,

opruženih i raširenih nogu, ovlaš pobočke, otvorenih ruku. Između njezinih dojki blistao je znoj. O ju je prekrila i ugasila svjetlo. Kad ju je dva sata kasnije ponovno uzela u tami, Jacqueline se pustila, ali je promrmljala: "Nemoj me puno umarati, ujutro rano ustajem."

U to vrijeme se Jacqueline, pored neredovite zaposlenosti kao fotomodel, počela baviti sličnim, ali napornijim poslom: snimanjem manjih uloga. Teško je bilo znati ponosi li se ona time ili ne, vidi li ona u tome ili ne prvi korak ka pozivu u kojem bi željela steći slavu. Ujutro se teško rastajala s krevetom, s više bijesa nego volje, tuširala se, na brzinu namazala, užinala samo šalicu crne kave koju bi joj O na brzinu spremila, dopuštala da joj O poljubi vrške prstiju, smiješila se nesvjesno s pogledom punim zavisti: O je bila blaga i topla u svojoj kućnoj haljini od bijele lamine vune, počešljane kose, umivena lica, a ipak se činilo da ide opet u krevet. To, međutim, nije bilo točno. O se još nije bila odvažila to reći Jacquelinu. Točno je bilo da se, nakon što bi u vrijeme kad djeca idu u školu, mali službenici u svoje urede, a Jacqueline u studio Boulogne, gdje je snimala i O, koja je nekoć provodila cijelo jutro kod kuće, sad oblačila. "Poslat ću vam kola", bio je rekao Sir Stephen. "Kad odvezu Jacqueline u Boulogne, doći će po vas." I tako je O dolazila svako jutro Sir Stephenu, kad je sunce na svom putu obasjavalo samo istočna pročelja; drugi zidovi su bili još svježiji, ali su u vrtovima sjene drveća bivale već kraće. Stan u ulici Poitiers nije bio pospremljen. Mulatkinja Norah je pvela O u sobu gdje ju je Sir Stephen ostavio prve večeri da spava i plače u samoći, pričekala da O odloži na krevet svoje rukavice, torbicu i odjeću, uzela je to sve i stavila u ormar, zadržala kod sebe ključ, dala joj papuče s visokim, lakiranim potpeticama koje su lupale u hodu, pošla ispred nje, otvarajući joj vrata, sve do ureda Sir Stephena gdje se izmaknuta i pustila je da uđe. O se nikako nije uspijevala naviknuti na te pripreme i svući se pred tom staricom koja je nikada nije gledala, a jedva joj rekla poneku riječ. Bilo joj je isto tako strašno kao i biti gola u Roissyju, izložena pogledima služinčadi. U pustenim papučama, poput redovnice, stara mulatkinja šutke je išla ispred nje. Za sve to vrijeme O je neprestance promatrala dva šiljka na njezinoj marami i njezine crne, mršave ruke koje su se činile tvrde kao staro drvo. Istodobno, u potpunoj suprotnosti sa strahom što joj gaje ulijevala ta žena, O je osjećala izvjestan ponos što je ta

služavka (što je ona zapravo Sir Stephenu i zašto je baš njoj povjerio tu ulogu, za koju ona očito nije bila rođena?) mogla biti svjedokom da i ona - kao možda i druge, koje isto tako dovodi, tko zna? - zaslužuje da je Sir Stephen upotrebljava. Jer Sir Stephen je možda voli, bez sumnje je voli, i O je osjećala da nije daleko trenutak kad će joj on to ne samo staviti do znanja, nego i reći - ali kako su njegova ljubav prema njoj i njegova želja za njom rasli, njegovi su zahtjevi postajali duži, sporiji i precizniji. I tako provodeći uza nj po cijelajutra, a da ju je on koji put jedva i dotaknuo, želeći samo da ga ona miluje, ona je izvršavala njegove zahtjeve s pravom zahvalnošću, to većom ako su ti zahtjevi poprimali oblik naređenja. Svako prepuštanje značilo je da će uslijediti novo, a sve ih je izvršavala kao dužnost; bilo to i nepojmljivo, onaje doista bila kao opsjednuta. Sir Stephenov ured, smješten iznad žuto-sivog salona, u kojem je provodio večeri, bio je manji i niži. Nije u njemu bilo ni kanapea, ni divana, nego samo dva naslonjača u stilu regence, presvučena šarenim platnom. O je ponekad sjedila u njima, ali Sir Stephen je općenito volio da mu bude bliže, na dohvata ruke, pa i kad se nije bavio njome, da ipak sjedi na radnom stolu, s njegove lijeve strane. Stol je stajao okomito prema zidu te se O mogla nasloniti na policu gdje su bili složeni rječnici i u platno uvezani godišnjaci. Telefon joj je bio uz lijevo bedro i ona se stresla svaki put kad bi zazvonio. Dizala je slušalicu i pitala: "Tko je?", ponavljala glasno ime i tada ili davala vezu Sir Stephenu ili ga ispričavala, već prema znaku koji bi joj on dao. Kad bi on imao posjetitelja, stara Norah bi ga najavila, posjetitelj bi pričekao dok ona ne odvede O u sobu gdje se inače svlačila, a kad bi on otišao, Sir Stephen bi pozvonio i Norah bi došla po O. Kako je Norah više puta dnevno ulazila u ured, bilo da Sir Stephenu donese kavu ili poštu, bilo da otvori ili navuče zavjese, da isprazni pepeljare, budući da je samo ona imala pravo ući, ali nikada nije smjela pokucati, i kako je ona uvijek šutke čekala, kad je imala što reći, da joj Sir Stephen prvi uputi riječ i zapita o čemu se radi, dogodilo se jednom da je O upravo bila nagnuta nad stolom, naslonivši se glavom i rukama na kožu, izložene stražnjice u očekivanju da je Sir Stephen uzme, u trenutku kad je ušla Norah O je podignula glavu. Daje Norah, kao inače, nije pogledala, O se ne bi ni maknula. Ali ovog puta je bilo jasno da je Norah htjela susresti njezin pogled. Te sjajne crne i tvrde

oči za koje se nije znalo jesu li ravnodušne ili ne, na izrovanu i nepomičnu licu, toliko su zbunile O te se pokušala izmaknuti Sir Stephenu. On je shvatio njezinu namjeru stoga joj je jednom rukom pritisnuo stas uza stol da ne može kliznuti, a drugom je otvorio. Ona, koja se uvijek davala što je bolje umjela, bila je protiv svoje volje zgrčena i tijesna te se Sir Stephen morao poslužiti silom. A kad je i to učinio, ona je osjetila da se prsten njezine zadnjice stegnuo oko njegova spolovila i spriječio ga u slobodnom hodu. Povukao se tek kad je s lakoćom mogao ući unutra i van. I tada, baš u trenutku kad ju je ponovno htio uzeti, rekao je staroj Norah da pričeka pa će odmah obući O kad on bude gotov. Ipak, prije nego li je otpustio, on je nježno poljubio O u usta. U tom poljupcu ona je pronašla hrabrosti da mu par dana kasnije prizna kako je Norah ispunjava strahom.

- I ja mislim - rekao je on. - A kad budete nosili - uskoro, ako se složite - moj žig i okove, imat ćete mnogo više razloga da je se bojite.

- Zašto? - upitala je O. - I na kakav žig i kakve okove mislite? Pa imam već kariku...

- To se tiče Anne-Marie kojoj sam obećao da ću vas pokazati. Idemo k njoj poslije ručka, hoćete li? Ona je moja prijateljica, a vi sigurno primjećujete da dosad nikad nisam predstavljao svoje prijatelje. Kad prođete kroz njezine ruke, dat ću vam prave razloge da se bojite Norah.

O se nije usudila postavljati pitanja. Ta Anne-Marie kojom su je plašili više ju je zaokupljala negoli Norah. O njoj joj je Sir Stephen govorio za ručkom u Saint-Cloudu. A bilo je sasvim točno da O nije poznavala ni jednog prijatelja, ni jednog znanca Sir Stephena. Živjela je uglavnom u Parizu, zatvorena u svoju tajnu kao u kakav zatvor, jedina lica koja su imala pravo na njezinu tajnu, Rene i Sir Stephen, imali su pravo i na njezino tijelo. Razmišljala je kako izraz "otvoriti se nekom", to jest "povjeriti se", za nju ima samo jedan, i to doslovni, fizički i potpuni smisao, jer se ona uistinu otvarala na svim mogućim mjestima. Činilo se kao da je to smisao njezina postojanja i da to tako shvaćaju i Sir Stephen i Rene. Kad bi joj Sir Stephen govorio o svojim prijateljima, kao što je to učinio u Saint-Cloudu, naglasio bi kako je sasvim prirodno što će pripadati svima s kojima je upoznana, samo ako se to njima prohtije. Ali ništa joj nije pomagalo, pa čak ni

njezina iskustva iz Roissyja, da predstavi Anne-Marie i namjeru Sir Stephena u vezi s njom. Sir Stephen joj je jednom rekao da bi volio vidjeti kako ona miluje neku ženu, možda je to to? (No - on je dodao da se radi o Jacqueline...) Ne, to nije to. "Pokazat ću vam", upravo je rekao. Ali kad je odlazila od Anne-Marie, O nije znala još uvijek ništa.

Anne-Marie je stanovala kod Opservatorija, pored velikog ateljea, visoko u jednoj novogradnji, odakle je pucao vidik iznad vrhova drveća. Bila je to sitna žena, Sir Stephenovih godina, a njezinu crnu kosu su već prošarali sivi pramenovi. Njezine plave oči bile su tako tamne te su izgledale crne. Za piće im je ponudila crnu kavu u malenim šalicama, vrelu i gorku. Kad je O popila kavu i ustala za odložiti praznu šalicu na stol, Anne-Marie ju je uhvatila za ruku i okrenuvši se prema Sir Stephenu, upitala: - Dopuštate?

- Molim, molim - odvratio je on.

I tada Anne-Marie, koja joj dotada nije bila uputila ni riječi, ni osmijeha, čak ni prilikom pozdrava kad ih je Sir Stephen upoznao, kazala je blago, s tako nježnim osmijehom, kao da joj nešto poklanja: - Dođi, mala, da ti vidim... i guze. Ali - skini se, bit će bolje.

I dok se O svlačila, ona je pripalila cigaretu. Sir Stephen nije skidao pogled s O. Pustili su je da stoji, možda i pet minuta. U toj sobi nije bilo ogledala, ali O je nazirala u crnom laku jedne pregrade nejasan odsjaj same sebe.

- Skini i čarape - rekla je odjednom Anne-Marie. - Vidiš - nastavila je ona - ti ne bi smjela nositi podvezice, izobličit ćeš bedra.

I ona je vrškom prsta pokazala jedva primjetljivu udubinu koja je označavala iznad koljena mjesto gdje je O zavrnila čarape oko široke gumene podvezice.

- Tko ti je rekao da to tako činiš?

Prije negoli je O stigla odgovoriti, Sir Stephen je rekao: - Onaj mladić koji mi ju je dao, znate ga, Rene. Potom je dodao: - Ali on će se sigurno složiti s vašim mišljenjem.

- Dobro - rekla je Anne-Marie - dobit ćeš, O, dugačke i tamne čarape i steznik koji će ih držati, ali steznik koji će isticati tvoj stas.

Anne-Marie je pozvonila, a jedna plava i nijema djevojka donijela je vrlo tanke crne čarape i steznik od crnog najlona kojemu su oblik čuvale široke i vrlo guste šipke od bjelokosti, na trbuhu i bokovima

savijeni prema unutra, a O je stojeći nepomično najednoj nozi, navukla čarape koje su joj dopirale do iznad bedara. Djevojka joj je postavila steznik koji se pozadi, pomoću jedne kopče, mogao otkopčati i zakopčati. Kao i na prslucima iz Roissyja pozadi je bio otvor koji se mogao po volji raširiti. O je zakopčala sprijeda i postrance svoje čarape, a potom se djevojka potrudila da je stegne koliko više može. O je osjećala kako joj se tanje trbuh, struk i bokovi pod pritiskom šipki koje su sprijeda čak do pupka dopirale. Steznikje pozadi bio kraći tako da su joj leđa ostala potpuno slobodna.

- Mnogo će bolje izgledati - rekla je Anne-Marie obraćajući se Sir Stephenu - kad joj struk bude uži; uostalom, ako katkad ne budete imali vremena svući je, vidjet ćete da steznik ništa ne smeta. Dođi sad, O.

Djevojkaje izašla, a O se primaknula Anne-Mariji koja je sjedila u niskom baršunastom naslonjaču. Anne-Marie joj je prešla lagano rukom preko stražnjice, zatim gurnuvši je na jedan stolčić nalik naslonjaču, zadigne joj i raširi noge i, zabranivši joj svaki pokret, uhvatila je za velike usne. Tako se na sajmovima dižu, pomislila je O, riblje škrge i konjske labrnje. Prisjetila se daje to isto učinio prve noći u Roissyju i sluga Pierre nakon što ju je svezao. Napokon ona više i nije bila svoja, a za izvjesno je najmanje njezina bila ona polovica tijela koja je mogla tako dobro poslužiti i bez njezina pristanka. Zašto li je nakon svakog takvog priznanja samoj sebi bila ne samo iznenađena, nego uvijek iznova u to osvjedočena, i to uvijek sa sve jačim nemirom zbog kojeg se mnogo manje predavala onom u čijim je rukama bila nego onom tko ju je izručio u te nepoznate ruke, s nemirom kojim je u Roissyju pripadala Reneu i kad su je drugi posjedovali, a komu pripada ovdje? Reneu ili Sir Stephenu? Ah, ni sama više nije znala. Nije to ni htjela znati jer je uistinu pripadala Sir Stephenu već od, ma otkada... ? Anne-Marie joj je rekla da ustane i obuče se.

- Možete mijе dovesti kad god budete htjeli - rekla je ona Sir Stephenu - bit ću za dva dana u Samoisu. (Samois... O je očekivala: Roissy, ali ne, nije bilo govora o Roissyju, nego o čemu to?) - Bit će sve u redu. (A što će to biti u redu?) - Za deset dana, ako hoćete - odgovorio je Sir Stephen - početkom srpnja.

U automobilu što ju je vozio kući - Sir Stephen je ostao kod Anne-Marie - O se sjetila kipa koji je kao dijete vidjela u Luxemburgu: kipa žene isto tako utegnuta struka, tako vitke između teških grudi i mesnatih leđa nagnutih naprijed, ogledala se u izvoru, brižljivo izrađenom u mramoru pod njezinim nogama - te se činilo da će mramor prsnuti. Sir Stephen to želi... Što se tiče Jacqueline, njoj može lako reći da je to Reneov hir. O je ponovno obuzela zabrinutost koje se neprestano pokušavala osloboditi, unatoč izvjesnom čuđenju, što taj osjećaj nije i mnogo snažniji: zašto Rene, od Jacquelinina dolaska na ovamo, tako pomno pazi ne toliko da je ostavlja uvijek s Jacquelinom, što se moglo i opravdati, koliko da on ne ostane sam sa O? Primiče se srpanj kad će on otputovati, neće je doći ni vidjeti kod te Anne-Marie kojoj će je poslati Sir Stephen, treba li se, dakle, pomiriti s tim da će ga vidjeti samo navečer kad mu se prohtije izići s njom i Jacqueline, ili samo - ni sama već nije znala što je bolnije (jer su ih vezali jedino još ti lažni, omeđeni odnosi) - ili samo katkad jutrom, kad je ona kod Sir Stephena, a njega najavi i uvede Norah? Sir Stephen ga je uvijek primao, Rene bi uvijek poljubio O, pomilovao joj grudi, dogovorio se sa Sir Stephenom za idući dan, bez riječi o njoj i odlazio. Zar ju je on do te mjere predao Sir Stephenu daje više i ne voli? Što će se dogoditi ako je on više ne voli? O je prožeo takav strah da nesvjesno izađe iz automobila na obali pred kućom. No odmah potom potrčala je zaustaviti neki taksi kojih je malo bilo na obali Bethune. Trčala je sve do bulevara Saint-Germain i još je morala čekati. Bilaje znojna, zadihana, jer joj je tijesni prsluk otežavao disanje. Napokon, jedan taksije usporio na uglu ulice Cardinal-Lemoine. Ona gaje pozvala, dala mu adresu Reneova ureda, ušla u auto, mada nije znala je li Rene tamo, a ako jest, hoće li je primiti. Tamo još nikada nije išla. Nije bila iznenađena ni veličinom zgrade u jednoj od ulica što izlaze na Champs-Elysees, ni uredima u američkom stilu, ali Reneovo ponašanje (odmah ju je primio) u potpunosti je zbunilo. Ništa joj nije predbacivao. Ona bi to više voljela, jer - napokon - on joj nikad nije dopustio da dolazi i smeta mu, a sad mu je možda uistinu smetala. On je poslao van svoju tajnicu, zamolio je da mu nikoga ne najavljuje, pa ni telefonom. Upitao je potom O o čemu je riječ?

- Uplašila sam se da me više ne voliš - reklaje O.

O se nasmijao.

- Samo tako, odjednom?

- Da, u automobilu, dok sam se vraćala iz...

- Dok si se vraćala odakle?

O je šutjela. Rene se opet nasmijao:

- Znam već, baš si luda. Iz posjeta Anne-Marie. Za deset dana ideš u Samois. Sir Stephen mi je upravo telefonirao.

Rene je sjedio u udobnoj stolici u svom uredu, nasuprot stolu, a O se skupila u njegovu naručju.

- Svejedno mi je što će oni činiti sa mnom - tiho će - samo mi reci da me još voliš.

- Srdašce, volim te - rekao je Rene - ali želim da budeš poslušna, a to baš nisi. - Jesi li rekla Jacquellini da pripadaš Sir Stephenu, jesi li joj govorila o Roissyju?

O ga je uvjerala da nije. Jacqueline prihvaća njezine nježnosti, ali kad sazna da ona... Rene joj nije dopustio da završi, pridignuo ju je, prislonio uz naslonjač iz kojeg je upravo ustao i zadignuo joj suknju.

- Ah! Tu je steznik - rekao je. - Bit ćeš doista mnogo privlačnija kad budeš vitka u struku.

Zatim ju je uzeo, a njoj se učinilo da to već tako dugo nije uradio, shvatila je da je zapravo sumnjala da li je on uopće više želi, te shvatila njegov postupak kao dokaz ljubavi.

- Znaš - rekao je on kasnije - glupo je što o tome ne govoriš sa Jacquelinom. Treba nam ona u Roissyju, a bilo bi zgodnije da je ti dovedeš. Uostalom, kad se vratiš od Anne-Marie, nećeš joj više moći zatajiti svoju pravu sudbinu.

O je upitala zašto.

- Vidjet ćeš - nastavio je Rene... - Imaš još pet dana, samo pet dana, jer Sir Stephen namjerava obnoviti svakodnevna bičevanja, sigurno ćeš imati tragova i kako ćeš ih objasniti Jacquellini?

O nije odgovorila. Rene nije znao da Jacqueline zanima samo strast koju je O pokazivala prema njoj te da je nikada ne gleda. Bude li imala ožiljaka od biča, bit će dovoljno pripaziti da se ne kupa pred Jacquelinom i da obuče spavaćicu. Jacqueline ništa neće vidjeti. Ona nije primijetila da O ne nosi gaćice, ona uopće ništa nije primjećivala: O je ne zanima.

- Slušaj - nastavio je Rene - u svakom slučaju nešto ćeš joj reći, i to odmah: da sam zaljubljen u nju.

- Istina? - upitala je O.

- Želim je imati - odvratio je Rene - a kako ne možeš ili ne želiš ništa poduzeti, poduzet ću ja što treba.

- Ona nikada neće pristati da ode u Roissy - rekla je O.

- Zašto ne? U redu, onda ćemo je prisiliti.

U poodmakloj noći, kadje Jacqueline legla, a O podignula plahtu da je pogleda pri svjetlosti svijeće, a već joj je kazala "Rene je zaljubljen u tebe" - ona joj je to rekla, rekla joj je to odmah - O, koja bi na samu pomisao da će to krhko i sitno tijelo biti izorano bičem, njezina uska vagina širom rastvorena, njezina čista usta iskrivljena na urlik, nježno joj lice obliveno suzama, O, u kojoj bi još prije mjesec dana pomisao na sve to izazvala gađenje, sad se prisjetila posljednjih Reneovih riječi i bila je sretna.

Jacqueline je otputovala - trebala se vratiti tek početkom kolovoza, ako film koji je snimala bude gotov - te O više ništa nije zadržavalo u Parizu. Srpanj se primicao, svi parkovi bili su prepuni rumenih geranija, svi kapci na južnoj strani spuštjeni. Rene je jadikovao što mora u Škotsku. O se za tren ponadala da će je povesti. Ali - osim što je nikada nije poveo svojoj kući, O je znala da će je on ustupiti Sir Stephenu, samo ako je ovaj zatraži. Sir Stephen je već rekao da će doći po nju onog dana kad Rene poleti za London.

- Ići ćemo kod Anne-Marie, ona vas očekuje. Nemojte ništa ponijeti, neće vam trebati.

Sad nisu išli u stan kod Opservatorija gdje je O prvi put susrela Anne-Marie, nego u jednu prizemnicu, u dnu velikog vrta, na samom rubu šume Fontainebleau. Od tog dana O je nosila steznik sa šipkama koji je Anne-Marie smatrala neophodnim: svaki dan ga je sve više stezala i bila zadovoljna tek kad joj se struk mogao gotovo objumiti s deset prstiju. Bilo je devet sati prije podne kad su stigli. Kuća je spavala, a na glas zvona pas je tiho zalajao: bio je to krupan flandrijski čuvar goveda, oštre dlake. Anne-Marie sjedila je pod grimiznom bukvom na kraju travnjaka koji je na jednom kraju vrta ležao nasuprot prozorima njezine sobe. Nije ustala kad su joj prišli.

- Evo O - rekao je Sir Stephen - vi znate što s njom treba učiniti, kad će biti gotovo?

Anne-Marie je odmjerila O.

- Niste je obavijestili? Dobro, počet ću odmah. Treba svakako računati s deset uzastopnih dana. Pretpostavljam da ćete htjeti osobno postaviti karike i žig? Dođite za petnaest dana. A zatim bi trebalo sve ostalo biti dovršeno za narednih petnaest dana.

O je htjela nešto reći, postaviti neko pitanje.

- Trenutak O - rekla je Anne-Marie - pođi u prednju sobu, svući se, zadrži samo sandale i dođi.

Soba je bila prazna, bijela s golemim platnenim zavjesama ružičaste boje. O je odložila torbicu, rukavice i odjeću na stolicu pored ugrađenog ormara. Izašla je polako, zaslijepljena suncem, i ušla u sjenu bukve. Sir Stephen je još uvijek stajao pored Anne-Marie. Njezina crna i prosijeda kosa sjala je kao namazana uljem, a njezine plave oči izgledale su crne. Obučena u bijelo nosilaje pojas od lakirane kože, lakirane sandale kroz koje se vidio crveni lak na noktima njezinih nogu, isti lak kao i onaj na noktima njezinih ruku.

- O, klekni pred Sir Stephena.

O je kleknula, ruku skrštenih na leđima, a vrhovi grudi su joj podrhtavali. Pas je htio jurnuti na nju.

- Ovamo, Turčine - reklaje Anne-Marie. - Jesi li spremna, O, nositi karike i žig kojim te želi označiti Sir Stephen, a da prethodno ne saznaš kako će ti oni biti stavljeni?

- Da - rekla je O. - Onda ću odvesti Sir Stephena, ostani tu.

Sir Stephen se prignuo i pomilovao O po grudima dok je Anne-Marie ustajala iz ležaljke. Poljubio ju je u usta i promrsio: "Jesi li moja, O, jesi li doista moja?" Zatim ju je ostavio i pošao za Anne-Marie. Ulazna vrata su lupnula i Anne-Marie se vratila. O je sjedila na petama, opustivši ruke na koljena u položaju egipatskih kipova.

U toj su kući stanovale još tri djevojke u sobama na prvom katu; O je dobila sobicu u prizemlju, tik uz Anne-Marie. Anne-Marie ih je pozvala, vičući im da siđu u vrt. Sve tri bile su gole, kao i O. U tom haremu, brižljivo ograđenom visokim zidovima, jedino Anne-Marie i posluga bili su obučeni: jedna kuharica i dvije sobarice, starije od Anne-Marie, djelovale su strogo u svojim širokim suknjama od crne kozje vune i uškrobljenim pregačama.

- Ona se zove O - rekla je Anne-Marie sjedajući. - Dovedite mi je dajte vidim izbliza.

Dvije od djevojaka, obje smeđe, crnokose, dugih i gotovo ružičastih bradavica na grudima, podigle su O. Treća je bila malena, obla i crvenokosa, a na njezinim blijedim prsima isticala se odvratna mreža zelenih vena. Dvije djevojke dovele su O do Anne-Marie koja je pokazala rukom tri crne crte na njezinim bedrima i leđima.

- Tko te je to bičevao, zar Sir Stephen?

- Da - rekla je O.

- Čime i kad?

- Prije tri dana, korbačem.

- Mjesec dana, računajući od sutra, nećeš biti bičevana, ali danas da, u znak dolaska, kad završim s pregledom. Sir Stephen ti nije bičevao unutrašnju stranu bedara? Raširit ću ti noge? Ne? To muškarci ne znaju. Vidjet ćemo to odmah. Pokaži struk. Aaa - već je bolje!

Anne-Marie joj je stegnula glatki struk da ga još više stanji. Zatim je poslala malu riđokosu da donese još jedan steznik kojim nije trebala obaviti. I on je bio od crnog najlona, pun tvrdih šipaka i uzak, te bi se reklo daje to vrlo visok kožni pojas. Jedna od djevojaka ju je utegnula, a Anne-Marie joj je naredila da stegne svom snagom.

- Strašno - rekla je O.

- Točno - rekla je Anne-Marie - zato si puno ljepša. Ako ne bude dovoljno stegnuto, morat ćeš to nositi svaki dan. Reci mi sad, na koji se način Sir Stephen služio tobom? Moram to znati.

Punom rukom držala je O za vaginu te ova nije mogla odgovoriti. Dvije od djevojaka bile su sjele na zemlju, a treća smeđokosa na ležaljku Anne-Marie.

- Prevrnite je - kazalaje Anne-Marie - dajoj vidim leđa.

Nakon što su je oborile i prevrnule, dvije djevojkeje otvore.

- Naravno - rekla je Anne-Marie - ne trebaju ni kazati, tebe treba označiti na zadnjici. Ustani. Staviti ćemo ti narukvice. Colette, donesi kutiju, kockom ćemo odrediti tko će te bičevati. Colette, donesi kocke, a onda ćemo u dvoranu za glazbu.

Colette je bila veća od dvije smeđokose djevojke, druga se zvala Claire, a mala riđa Yvonne. O nije ni zapazila da su sve tri imale, kao u Roissyju, kožne ogrlice i narukvice. Štoviše, nosile su iste takve

narukvice i na zaglavlcima. Kad je Yvonne izabrala i postavila narukvice, O je uzela od Anne-Marie četiri kocke i ne obraćajući pažnju na utisnute brojke dala je svakoj od njih po jednu. Tri djevojke su pogledale svoje kocke i nisu rekle ništa, čekajući na Anne-Marie.

- Ja imam broj dva - rekla je ona - tko ima jedan? Bila je to Colette.

- Vodi O, tvoja je.

Colette je uzela ruke O, sastavila ih iza leđa, spojila narukvice i povelala je. Na pragu balkonskih vrata kroz koja se ulazilo u krilo okomito na glavno pročelje, Yvonne, koja je išla naprijed, skinula joj je sandale. Kroz prozor je ulazilo svjetlo u prostoriju u čijem se dnu nalazilo okruglo uzvišenje; strop koji su nosila dva tanka stupa na razdaljini od četiri stepenice produžavao se između ta dva stupa u jedno zaobljeno predsoblje. Pod cijele prostorije bio je pokriven crvenim pustanim sagom. Zidovi su bili bijeli, zavjese na prozorima crvene, a divani, postavljeni oko cijelog uzvišenja, presvučeni crvenim pustom kao i pod. U četvrtastom dijelu prostorije bio je kamin, širok i plitak, a nasuprot njemu veliki radioprijemnik s prijenosnikom, a s obje njegove strane police s pločama. Stoga su tu prostoriju nazivali glazbenom dvoranom. Jedna vrata, pored kamina, vodila su u sobu Anne-Marie, a druga, simetrična s ovima, bila su vrata ugrađenog ormara. Osim naslonjača i radioprijemnika nije bilo nikakva namještaja. Dok je Colette čekala da O sjedne na rub podija, malo uzvišenog u sredini, sa stepenicama lijevo i desno od stupova, druge dvije djevojke zatvorile su balkonska vrata i navukle zavjese. O je iznenađeno primijetila da su prozori dvostruki, a Anne-Marie se nasmijala i objasnila joj: - To je da se ne bi čulo kako vičeš; zidovi su obloženi plutom, vani se ne čuje ništa od onoga što se ovdje zbiva. Lezi.

Ona ju je uzela za ramena, položila na crveni pust i povukla je malo naprijed; O rukama dohvati ivicu podija, Yvonne ih pričvrsti karikom, te su joj leđa ostala u praznom. Anne-Marie joj je savila koljena prema grudima, a zatim su joj tako postavljene noge povukli prema gore: remenima što su prolazili kroz karike na zaglavlcima privezali su joj noge iznad njezine glave, za štapove između kojih je viseći nad podijem bila tako izložena da se vidio jedino njezin među nogama otvor kao i onaj na jako raširenoj zadnjici. Anne-Marie joj

pogradi unutrašnju stranu bedara: - Na ovom dijelu tijela koža je najosjetljivija. Ne treba je uništiti. Budi pažljiva, Colette.

Colette je stajala iznad nje, opkoračivši njezin struk, a O je kroz most njezinih preplanulih nogu vidjela pramenje biča u ruci. Na prve udarce, koji je oprže po truhu, O zastinja. Colette je sipala udarce lijevo i desno, zastajala, pa nastavljala. O se otimala svom silom i pomišljala da će je remenje razderati. Nije htjela zaklinjati ni moliti milost. Čini se da ju je Anne-Marie namjeravala potpuno dotući.

- Brže - rekla je - i jače.

O se ukočila, no uzalud. Minutu kasnije popustila je plaču i suzama, a Anne-Marie ju je milovala po licu.

- Još trenutak - rekla je - i bit će kraj. Samo još pet minuta. Možeš za to vrijeme vikati koliko te volja. Sad je dvadeset i pet. Colette, prestat ćeš na trideset, kad ti kažem.

Ali O je urlala:

- Ne, ne, milost!

Više nije mogla, ne, više ni sekundu podnositi to mučenje. Ipak je izdržala do kraja i Anne-Marie je nagradi osmijehom kad Colette napusti podij.

- Zahvali mi - rekla je Anne-Marie.

O joj je zahvalila. Znala je vrlo dobro zašto je Anne-Marie toliko željela da bude bičevana. Nikada nije ni sumnjala da žena može biti okrutnija i nemilosrdnija od muškarca. O je ipak vjerovala da Anne-Marie ne teži za iskazom svoje moći, nego za uspostavljanjem izvjesnog ortaštva između sebe i O. O nikada nije shvatila, nego je tek prihvatila kao neospornu i važnu istinu proturječnu i stalnu zamršenost svojih osjećaja: voljela je pojam patnje, a kad ju je trpjela, prevarila bi cijeli svijet da joj izmakne; a kad je patnja bila završena, bila je sretna što ju je podnijela, sve sretnija što je patnja bila nesmiljenija i duža. Anne-Marie je bila točno predvidjela i njezin pristanak i pobunu, i dobro je znala da je njezino "hvala" iskreno. Ona je objasnila O da je njezin postupak imao još jedan razlog. Svaka djevojka koja ulazi u njezinu kuću živjeti u isključivo ženskom svijetu mora shvatiti da njezina ženska sudbina ne gubi na važnosti stoga što živi u dodiru samo s drugim ženama, nego naprotiv - ta sudbina treba biti još prisutnija i bolnija. Stogaje zahtijevala od djevojaka da budu uvijek nage; način na koji je O bila bičevana, kao i

položaj u kojem je bila vezana, imali su tu istu svrhu. Ostatak popodneva - još tri sata - O će danas provesti raširenih i uzdignutih nogu, izložena na podiju, nasuprot vrtu. Neće moći odagnati želju da sastavi noge. Sutra će O tako gledati Claire, ili Colette, ili Yvonne. Taj postupak bio je suviše spor i razrađen (kao i način bičevanja), a da bi mogao biti primjenjivan u Roissyju. No O će se uvjeriti koliko je on svrsishodan. Osim karike i žigova, koje će nositi po svom odlasku, smisao njezina robovanja Sir Stephenu bit će očitiji i dublji nego što je to ona uopće smatrala mogućim. Sljedećeg jutra, iza doručka, Anne-Marie je pozvala O i Yvonne u svoju sobu. Uzevši iz svog stola kovčežić od zelene kože, položila ga je na krevet i otvorila. Djevojke su sjele na njezine noge.

- Yvonne ti ništa nije rekla? - upitala je Anne-Marie.

- Ne - odgovorila je O. Što joj je to uopće Yvonne imala reći?

- Znam da nije ni Sir Stephen. Dakle - evo karike koje on želi da ih nosiš.

Bile su to karike od tamnog, nehrđajućeg željeza, kao pozlaćeno željezo za prstenje. Šipka je bila debljine olovke, okrugla i ovalna: kao karike na velikim lancima. Anne-Marie joj je pokazala da se one sastoje od dva slova U koji ulaze jedno u drugo.

- Ovo su samo probni modeli - rekla je. - Oni se mogu skinuti. Konačni model, vidiš, ima unutra oprugu koja pod pritiskom ulazi u utor i zakači se. Kad se jednom postavi, ne može se više skinuti; treba sjeći turpijom.

Karike su bile široke kao članak na malom prstu. O svakoj je visjela, kao u naušnici, metalna pločica istog promjera kao i karika. Jedna strana bila je išarana crnom caklinom, a druga prazna.

- Na drugoj će - rekla je Anne-Marie - biti tvoje ime, adresa, ime i prezime Sir Stephena, a ispod prekriženi bič i korbač. Yvonne ima pločicu sličnu svojoj ogrlici. No ti ćeš je nositi na truhu.

- Ali... - rekla je O.

- Znam - odgovorila je Anne-Marie - zato sam je i dovela. - Yvonne, pokaži truh.

Ridokosa djevojka je ustala i pružila se na krevetu. Anne-Marie joj je raširila bedra da bi O vidjela kako joj je trbušni režanj probušen u sredini i pri dnu. Taman da može proći karika.

- Odmah ću te probušiti, O - rekla je Anne-Marie - to nije ništa, najduže traje postavljanje kopči kojima se spaja gornji sloj kože i donji dio sluznice. To mnogo manje boli nego bič.

- Zar vi ne uspavljujete? - drščući, povikala je O.

- Ni govora - odvrtila je Anne-Marie - bit ćeš samo nešto čvršće vezana nego inače, to je dovoljno. Dođi.

Osam dana kasnije Anne-Marie joj je skinula kopče i postavila probne karike. Ma kako one bile lagane - mnogo lakše nego što su izgledale, jer su bile šuplje - ipak su bile teške. Tvrdi metal koji je vidljivo ulazio u meso izgledao je kao sredstvo za mučenje. Što će biti kad se pridoda i druga, još teža karika? Ta barbarska naprava odmah će upadati u oči.

- Razumije se - rekla je Anne-Marie - kad joj je O skrenula pažnju na to. - Nadam se da si razumjela što hoće Sir Stephen? Tko god, bilo to u Roissyju ili drugdje, on ili ma tko drugi, čak i ti sama pred ogledalom, tko god podigne tvoju suknju, odmah će vidjeti njegove karike u tvom truhu, a ako te okrene - njegov žig na tvojim leđima. Jednog dana ćeš možda turpijati karike, ali žig nećeš nikada izbrisati.

- Aja sam vjerovala - rekla je Colette - daje lako izbrisati tetovirane znakove.

(Onaje u svijetlu Yvonneinu kožu, iznad trbušnog trokuta, plavim ukrasnim slovima tetovirala početna slova imena njezina gospodara.) - O neće biti tetovirana - odgovorilaje Anne-Marie.

O ju je pogledala. Colette i Yvonne su zatečene šutjele. Anne-Marie je tražila riječi.

- No, recite - pokušala je O.

- Jadna moja malena, nisam ti to smjela reći: bit ćeš označena željezom. Sir Stephen mi ga je poslao prije dva dana.

- Željezom? - viknu Yvonne. - Usijanim željezom.

O se od prvoga dana potpuno uključila u kućni život nepomućene i smišljene dokolice i jednoličnih razbibriga. Djevojke su slobodno šetale vrtom, čitale, slikale, kartale, nadmetale se. Mogle su spavati u svojim sobama ili izležavati se na suncu. Katkad su vodile skupne razgovore, katkad samo dijaloge satima i satima, katkad su šutke sjedile uz noge Anne-Marie. Vrijeme obroka bilo je uvijek više-manje isto, večera pri svijećama, čaj se posluživao u vrtu, a u prirodnosti

posluge prema tim golim djevojkama oko svečanog stola bilo je nečeg apsurdnog. Navečerje Anne-Marie određivala koja će spavati s njom; ponekad je to bila jedna te ista nekoliko uzastopnih noći. Ona ju je tada ljubila ili tražila od ove da je ljubi, najčešće u zoru, a potom bi usnula, poslavši djevojku u njezinu sobu. Ružičaste zavjese, tek do pola navučene, davale su zori sljezovu boju, te je Yvonne govorila da je Anne-Marie isto tako lijepa i uzvišena u načinu kojim prima ljubavne slasti kao što je neumorna u svojim prohtjevima. Ni jedna od njih nije ju vidjela sasvim nagu. Onaje otkopčavala ili zadizala svoju bijelu spavaćicu, ali je nikad nije skidala. Ni noćne ljubavne slasti, ni izbor djevojke nisu mogli utjecati na odluku o sljedećem popodnevju. To se odlučivalo kockom. U tri sata, pod grimiznom bukvom pod kojom su vrtni naslonjači bili poredani oko okruglog stola od bijela kamena, Anne-Marie je držala posudu s kockama. Svaka je uzimala jednu. Onu koja bi izvukla najmanji broj vodile bi u glazbenu dvoranu i izlagale na podij, kao što su to bile učinile s O. Imala je pravo (osim O koja je do svog odlaska bila od tog pošteđena) samo pokazati na lijevu ili desnu ruku Anne-Marie koja je držala crnu i bijelu kuglicu. Ako je u ruci bila crna, djevojku su bičevali, u protivnom ne. Anne-Marie nikad nije varala, pa ni onda ako je kocka padala na neku djevojku više dana zaredom, ili je pak izbjegavala. Tako je mučenje male Yvonne, kojaje cvilila i zvala svog dragoga, bilo ponavljano četiri dana uzastopce. Na njezinim od vena zelenkastim bedrima kao i na prsima pucalaje koža i pokazivalo se crvenkasto meso kroz koje je prolazila debela željezna karika, napokon postavljena; dojam je bio to jači jer Yvonne uopće nije imala dlaka.

- Ali zašto - upitala je O - zašto karika kad već nosiš pločicu o vratu?

- On veli da sam još više naga ako nemam dlaka. A za kariku će me vjerojatno vezati.

Svaki put kad bi O pogledala Yvonneine zelene oči i njezino malo trokutasto lice, pomislila bi na Jacquelinu. Hoće li Jacqueline u Roissy? I ona će jednog dana ovamo, bit će tu, povaljena na podij.

- Neću - govorila je O - ne, neću učiniti ništa da je privolim, već sam joj i previše rekla. Jacqueline nije stvorena za to da bude bičevana i označena.

Ali - udarci i željeza izvrsno su pristajali Yvonnei, njezin znoj i uzdisaji bili su meki i bilo je ugodno prisiliti je na znojenje i plač. Anne-Marie je dosad dvaput pružila O bič i rekla joj da bičuje Yvonneu. Prvom prigodom, u prvi mah je oklijevala, na prvi povik zastala, ali tek što je nastavila, a Yvonne iznova kriknula, sad glasnije, O je zahvatilo neko strahovito zadovoljstvo, tako snažno da se i nehotice smijala od sreće i morala se siliti da uspori udarce i ne udara je punim zamahom. Nakon toga ostala je uz nju cijelo vrijeme dok je Yvonne ležala vezana i ljubila je s vremena na vrijeme. Bile su nesumnjivo na neki način slične. Činilo se da to misli i Anne-Marie. Jesu li je privlačili šutljivost i krotkost O? Tek što su njezine rane zacijelile, Anne-Marie joj se povjerila: - Žao mi je što te ne mogu bičevati. Kad opet dođeš... Ako ništa, a ono ću te otvarati svaki dan.

I svaki dan kad bi neka od djevojaka u glazbenoj dvorani bila odvezana, O bi je zamjenjivala, sve do zvona za večeru. Anne-Marie je imala pravo: O doista nije mogla ta dva sata misliti ni na što drugo osim na činjenicu da je otvorena i na teške karike u svom trbuhu. Mogla je misliti samo na svoje robovanje i na znake tog robovanja. Jedne je večeri Claire ušla s Colettom, dolazeći iz vrta, približila se O i prevrnula njezine karike. Još nije bilo natpisa.

- Je li te Anne-Marie uvela u Roissy?
- Ne - odgovorila je O.
- Mene jest, prije dvije godine.
- Ali - zar ti nisi ničija? - upitalaje O.
- Claire je moja - rekla je ulazeći u dvoranu Anne-Marie.
- O, tvoj gospodar dolazi sutra. Noćas ćeš spavati sa mnom.

Kratka ljetna noć polako se rasula, a oko četiri sata ujutro dan je već utapao posljednje zvijezde. O je spavala skupljenih koljena kad je iza sna trgnu Anne-Marijina ruka koja joj se uvukla među bedra. Anne-Marie ju je htjela samo probuditi kako bi je O mogla milovati. Njezine oči blistale su u polutama, a njezina sijeda, kratko podrezana kosa, razbacana po jastuku davala joj je izgled prognana gospara hrabra slobodnjaka. O je usnama dotaknula tvrde vrhove grudi, a rukom trbušnu brazdu. Anne-Marie je bila spremna da se preda, ali ne njoj. Užitek u koji je uprla širom otvorene oči bio je neko bezimeno i bezlično zadovoljstvo, a O je bila samo oruđe. Anne-Mariji bilo je svejedno što se O divi njezinu svježem pomlađenom

licu, njezinim lijepim ustreptalim usnama, bilo joj je svejedno što je O čula njezino jecanje kad je zubima i usnama dohvatila greben mesa skriven u brazdi njezina trbuha. Ona je samo uzela O za glavu da je jače pritisne k sebi i samo je govorila: "Još." O je isto tako ljubila Jacquelinu. Držala ju je opuštenu u svojim rukama. Posjedovalaju je, barje tako mislila. Ali - istovjetnost pokreta ne znači ništa. O nije posjedovala Anne-Marie. Anne-Marie je zahtijevala milovanja i ne misleći na drugo, davala se slobodno i drsko. Ipak je bila nježna i blaga sa O, ljubila joj usne i grudi i držala je u naručju čitav sat prije nego ju je otpustila. Bila joj je skinula željeza.

- Ovo su posljednji sati što spavaš bez njih - rekla joj je.

- Ona što ćemo ti uskoro staviti ne mogu se skidati.

Nježno ju je i dugo milovala po stražnjici, odvela je u sobu u kojoj se ona oblačila; samo u toj sobi bilo je, uvijek zatvoreno, jedno trostrano ogledalo. Ona ga je otvorila da bi se O mogla ogledati.

- Posljednji put se vidiš netaknutom. Ovdje, gdje si tako obla i glatka, utisnut ćemo ti Sir Stephenove inicijale s jedne i druge strane pukotine. Uoči tvog odlaska dovest ću te opet pred ovo ogledalo, nećeš se prepoznati. No Sir Stephen je u pravu. Idi spavati, O.

Tjeskobni strah joj je oduzeo san i kad je Monique došla po nju, u deset sati, morala joj je pomoći da se okupa, počeshlja, dotjera jer se O sva tresla; vrata su se otvorila; bio je to Sir Stephen.

- Brže, dođi O, čeka te - reklaje Yvonne.

Sunce je bilo već visoko na obzorju, ni dašak vjetra nije milovao bukvinu lišće: reklo bi se - stablo od mjedi. Pas, iznuren toplinom, ležao je podno drveta, a kako sunce još nije bilo iza najgušćeg dijela krošnje, probijalo se kroz lišće jedine grane koja je u to doba dana bacala sjenu na kameni stol: po njemu su stoga bile rasute svijetle i tople pjegice. Pored stola stajao je nepomično Sir Stephen, a do njega sjedila je Anne-Marie.

- Evo - rekla je ona kad Yvonne dovede pred njega O - možemo postaviti karike kad zaželite, O je probušena.

Bez riječi odgovora Sir Stephen je obujmio O, poljubio je u usta, podignuo je, položio na stol i ostao dugo nagnut nad njom. Zatim ju je opet poljubio, pomilovao njezine obrve i kosu, uspravio se i rekao:
- Odmah, ako biste htjeli.

Anne-Marie je dohvatila s naslonjača kožnu torbu i pružila je Sir Stephenu odvojene karike s imenom O i njegovim.

- Počnite - rekao je Sir Stephen.

Yvonne joj je podignula koljena, a O je osjetila hladnoću metala što ga je Anne-Marie uvlačila u njezino meso. U trenutku kad je uvlačila drugi dio karike u prvi, Anne-Marie pripazi da pozlaćeno mjesto bude okrenuto bedru, a natpis prema unutra. Opruga je bila tako jaka da nisu mogli spojiti karike. Trebalo je poslati Yvonne po čekić. Tada su podignuli O, naslonili je raširenih nogu na rub kamene ploče na koju su oslonili donji dio karike i, udarajući čekićem po gornjem, napokon ih spojili. Sir Stephen ih je nijemo promatrao. Kad je sve bilo gotovo, zahvalio je Anne-Marie i pomogao O ustati.

Ona je tada primijetila da su ove karike znatno teže od onih što ih je prethodnih dana privremeno nosila. No konačne su bile ove.

- A sad vaš žig, zar ne? - upitala je Anne-Marie.

Sir Stephen potvrdno je klimnuo glavom i prihvatio oko struka O koja je bila posrnula; iako nije imala svog crnog steznika, bila je tako vitka da se činilo kako će se prelomiti u struku. Ali su joj zato bokovi bili obliji, a grudi teže. U glazbenoj dvorani, kamo je slijedeći Anne-Marie i Yvonne, Sir Stephen više donio nego doveo O, uz podij su već sjedile Colette i Claire. One su ustale. Na podiju se nalazilo veliko okruglo kuhalo s jednim plamenikom. Anne-Marie je uzela remene iz ormara i čvrsto privezala O oko bokova i bedara licem okrenutu prema jednom od stupova. Svezali su joj i ruke i noge. Izbezumljena od strave osjetila je kako Anne-Marie rukom pokazuje mjesto na njezinoj zadnjici, kamo će staviti žig, začula je pištanje plamena, a u mrtvoj tišini netko je zatvorio prozor. Moglaje okrenuti glavu i promatrati, ali nije imala snage. Prožeo ju jedan jedini strahovit bol. Urlajući, bacila se u svoje stege i nikada nije saznala tko je u meso njezinih guzica utisnuo odjednom oba usijana željeza, ni koji je to glas polako brojio do pet, ni tko je dao znak da ih povuku. Kad su je oslobodili, ona skliznu u ruke Anne-Marie i prije nego se sve okrenulo oko nje i pao mrak, prije nego je napustio i posljednji tračak svijesti, između dva vala noći uhvatila je vremena da spazi olovno lice Sir Stephena.

Deset dana prije isteka srpnja Sir Stephen i O su se vratili u Pariz. Željezo, provučeno kroz lijevi luk njezina trbuha s punim

natpisom da je ona vlasništvo Sir Stephena, sezalo je do trećine njezina bedra i pri svakom koraku micalo se kao bat na zvonu jer je gravirana ploča bila teža i duža od karike o kojoj je visjela. Žigovi utisnuti vrelim željezom, tri prsta visine, jedan i pol širine, bili su kao dlijetom urezani u meso, gotovo centimetar duboko. O je bila ludo ponosna na svoje karike i žigove. Da je Jacqueline bila tu, umjesto nastojanja da ih sakrije, kao što je skrivala tragove korbača kojim ju je Sir Stephen bičevao posljednjih dana pred odlazak, sad bi potrčala da joj ih pokaže. No Jacqueline će doći tek za osam dana. Ni Renea nije bilo tu. Za tih osam dana, na molbu Sir Stephena, O je dala sašiti nekoliko ljetnih i nekoliko laganih večernjih haljina. On je dopuštao samo dva modela - jedan sa zatvaračem odozgo do dolje (O ih je imala već nekoliko sličnih), a drugi od lepezaste suknje koju se jednim pokretom moglo dignuti, sa steznikom sve do grudi i bolerom zatvorenim oko vrata. Dosta je bilo skinuti bolero da ramena i grudi ostanu goli, pa čak samo otvoriti bolero i ne skidajući ga, ako je netko želio pogledati grudi. Ni govora o kupaćem kostimu; O ga ne bi mogla ni nositi jer bi se karike vidjele ispod njega. Sir Stephen joj je rekao da će se ovoga ljeta kupati gola. Nije bilo riječi ni o hlačama za plažu. Ipak je Anne-Marie, koja je bila i predložila modele, znajući na koji se način Sir Stephen služi sa O, bila za nju predvidjela hlače s dubokim otvorima na oba boka, sprijeda pričvršćene za struk, te se zadnji dio, bez skidanja, mogao otvarati. Sir Stephen je to odbio. On se, istina, služio s O kad nije upotrebljavao njezina usta, gotovo uvijek kao s mladićem. Ali O je znala da on, kadje uz nju, pa (i ne želeći je) gotovo sasvim odsutnom kretnjom, rado uzme za vaginu, uhvati i punom šakom joj miluje dlake, otvori je, dugo zadrži ruku u njoj. Užitek što ga je doživljavala O držeći Jacqueline isto tako shrvanu i vrelu bio je za nju dokazom slasti koje uzbuđuju Sir Stephena. I znala je zašto on ne želi da mu se to oteža.

Haljine od šarenog tvida - sivog i bijelog, odnosno modrog i bijelog, svijetle nabrane suknje i mali, pristali, zatvoreni bolero, kao i ozbiljnije haljine od crnog najlona davale su joj izgled sabrane djevojke, tim više što je bila tek malo namazana, gologlava i slobodno puštene kose. Kamo god bi je Sir Stephen poveo, smatrali su je njegovom kćerkom ili nećakinjom, pogotovo što joj je on sad govorio ti, a ona njemu i dalje vi. Dok su šetali sami ulicama Pariza i

razgledali trgovine, ili duž Seininih obala punih prašine jer je bilo suho, osmijehe prolaznika smatrali su dokazom svoje sreće. Događalo se da je Sir Stephen povuče u prostor kakvih ulaznih vrata ili pod svodove zgrada starih i crnih, punih podrumskog vonja, daje tamo ljubi i uvjerava u svoju ljubav. O bi oslanjala potpetice na donju letvu ulaznih vrata. U dnu dvorišta po prozorima se sušilo rublje. Neka plavuša ih je uporno promatrala s balkona, a jedna mačka im se vrzmala između nogu. Tako su obišli Gobelins, Saint-Marcel, ulicu Moufflard, Temple i Bastille. Jednom zgodom Sir Stephen je iznenada povukao O u neki bijedni prolazni hotel; vlasnik je zatražio da daju podatke, a onda odustane jer su htjeli ostati samo jedan sat. Tapeti u sobi bili su plavi s velikim pozlaćenim božurima, pod prozorom kanal iz kojegje dopirao vonj ustajala smeća. Iako je svjetlo na uzglavlju bilo slabašno, na mramoru kamina vidio se prosut jeftin puder i zaboravljene ukosnice. Na stropu iznad kreveta stajalo je golemo ogledalo.

o jednom zgodom Sir Stephen je pozvao na ručak s O dvojicu svojih sunarodnjaka. Došao je po nju na obalu de Bethune sat prije umjesto daje pozove k sebi. O se bila okupala, ali Još se morala počešljati, namazati, obući. Iznenadilo je što Sir Stephen u ruci nosi torbu za golf. To iznenađenje ubrzo se slegnu i on joj kaže da otvori torbu. Unutra je bilo više kožnih bičeva, dva podebela od crvene kože, dva vrlo tanka od crne, jedan s više dugih pramenova od zelene kože s čvorovima na kraju, još jedan s kratkim resama, jedan bič za pse s drškom od pletene kože, i - napokon - kožne ogrlice kao u Roissyju i užad. O ih je sve složila na krevet. Unatoč odlučnosti sva se tresla; Sir Stephen ju je zagrlio.

- Što ti se više sviđa, O?

Ona nije mogla izustiti ni riječ i unaprijed je osjećala znoj ispod pazuha.

- Što ti se više sviđa? - ponovio je on. - U redu, ako i šutiš, morat ćeš mi pomoći.

Zamolio ju je da donese čavlice i odluči kako će razmjestiti bičeve i korbače da cjelina djeluje kao ukras postavljen na drvenu izrezbarenu ploču desno od ormara, sučelice njezinu krevetu. On prikuca čavlice. Na krajevima bičeva napravio je male omče da ih se može lako staviti na čavlice i skinuti s njih; s ogrlicama i smotanom

užadi. O je tako pred sobom imala cijelu zbirku oruđa za svoje mučenje. Bila je to zgodna zbirka, skladna kao i točak i kliješta na slikama što prikazuju svetu Katarinu mučenicu, kao čekić i čavli, trnova kruna, koplje i šibe na slikama što prikazuju Kristovu muku. Kad dođe Jacqueline... ali ne radi se o Jacqueline. Trebalo je odgovoriti na Sir Stephenovo pitanje: O to nije nikako mogla te je on sam izabrao bič za pse.

Kod La Prousea, u zelenom separeu na drugom katu, gdje su likovi poput Watteaua, svijetlih i nešto bljeđih boja na tamnoj pozadini zidova, bili nalik na glumce iz lutkarskog kazališta, posadili su O na divan; lijevo i desno u naslonjačima sjedila su dva Sir Stephenova prijatelja, a on sam nasuprot njoj. O je jednoga od njih bila već vidjela u Roissyju, ali se više nije sjećala je li mu i pripadala. Drugi je bio krupan riđokos momak sivih očiju, ne stariji od dvadeset pet godina. Sir Stephen im u par riječi priopći zašto je pozvao O i tko je ona. Slušajući ga, O bi iznenađena oporošću njegova govora. A, uostalom, kako bi mogla biti opisana ako ne kao drolja, djevojka koja pristaje da pred trojicom muškaraca, ne brojeći konobare koji su ulazili i izlazili, otvori grudnjak i pokaže dojke s obojenim bradavicama i svježim tragovima bičevanja? Objed je bio vrlo dug, a dvojica Engleza mnogo su pili. Na kraju, kad su već bili doneseni liker, Sir Stephen je odgurnuo stol prema suprotnom zidu, podignuo joj suknu da mu prijatelji vide kakve ona ima znake i karike, te im je prepustio. Onaj što ga je bila susrela u Roissyju, ne mičući se iz svoga naslonjača i ne taknuvši je ni vrškom prstiju, naredio joj je da klekne pred njega, uzme mu i miluje spolovilo sve dok joj on ne svrši u usta. Nakon toga ona ga zakopča i on ode. Ali riđokosi momak, kojeg su se njezina podložnost, karike i tragovi biča na njezinu tijelu snažno dojmili, umjesto da se bacio na nju kao što je ona očekivala, uzeo ju je za ruku, sišao s njom niz stepenice, ne obazirući se na zlobne osmijehe konobara, pozva taksi i odvede je u svoju hotelsku sobu. Pustio ju je da ode tek u sumrak, nakon što joj je bijesno izorao vaginu i zadnjicu, izmrcvario ih - tako je bio debeo i tvrd, i poludjevši od nenadane slobode da prvi put dvostruko posjeduje neku ženu, tražio je da ga ljubi i miluje kao i onog malo prije (jer to se dosad nije usudio tražiti od drugih). Sutradan, kad je O na poziv Sir Stephena stigla oko dva sata, nađe ga zamišljena i zabrinuta.

- Eric se do ušiju zaljubio u tebe, O - rekao joj je. - Jutros je došao i zaklinjao me da ti dam slobodu, on te hoće uzeti za ženu. Želi te spasiti. Vidiš, O, što ja činim s tobom, ako si moja, a ako si moja, ne smiješ to odbiti, ali ti znaš da si uvijek slobodna odbiti da budeš moja. I njemu sam to rekao. Doći će u tri sata.

O se nasmijala.

- Zar to nije malo kasno? Ludi ste obojica. Da Eric nije jutros dolazio, što biste učinili sa mnom popodne? Šetali bi smo, a zar bi to bilo sve? Hajdemo onda prošetati; ili me možda uopće ne biste zvali? Onda ja idem...

- Ne - odvratio je on - ja bih te bio zvao, ali ne idemo u šetnju. Htio sam...

- Recite.

- Dođi, bit će jednostavnije.

On je ustao i otvorio jedna vrata u zidu sučelice kaminu, ista kao i ulazna vrata njegova ureda. O je uvijek mislila da su to vrata nekog zabranjenog ormara. Ugledala je vrlo malu sobu, svježije obojenu i podstavljenu tamnocrvenom svilom, a polovicu je zauzimao okrugli podij s dva stupa sa strana, isti kao i podij u glazbenoj dvorani u Samoisu.

- Zidovi, strop i vrata su obloženi plutom, a dali ste postaviti i dvostruki prozor, zar ne?

Sir Stephen je potvrdno klimnuo glavom.

- Ali kad to? - upitala je O.

- Nakon tvoga povratka.

- A zašto...?

- Zašto sam čekao do danas? Jer sam čekao da prođeš kroz tuđe ruke. Sad ću te kazniti za to. Nikada te nisam kažnjavao, O.

- Pa ja sam vaša, kaznite me. Kad dođe Eric...

Sat kasnije, spazivši O stravično raščerečenu između dva stupa, momak prolijeđi, zamuca i izgubi se. O je mislila da ga nikada više neće vidjeti. Ponovno ga sretne u Roissyju potkraj rujna, gdje su mu je dali tri dana zaredom; je divljački zlostavljao.

IV. Sova

Jacqueline više nije shvaćala da O nerado govori o onom što je Rene s pravom nazvao njezinom istinskom sudbinom. Anne-Marie joj je, doduše, bila rekla da će bitno izmijeniti O. Ona ipak nikad ne bi pomislila da to može ići tako daleko. Kad se Jacqueline vratila blistavija i svježija no ikad, O je smatrala prirodnim da se više ne skriva prilikom kupanja i oblačenja, kao što je to činila ranije. Jacqueline je, međutim, toliko podcjenjivala sve osim sebe da je tek sutradan nakon svoga povratka, ušavši slučajno u kupaonicu upravo kad je O izlazila iz vode i zakoračivši preko ruba kade, udarila oklopom vjernosti o gleđ, iznenađena tim neočekivanim zvukom, primijetila O. Jacqueline se okrenula i ugledala istovremeno pločicu među nogama.

-Što ti je to?

- Djelo Sir Stephena - odgovorilaje O. - Rene me je prepustio njemu, a on me je dao okovati u svoje ime. Pogledaj.

Jacqueline je, zapanjena, sjela na lakiran stolčić, a O, brišući se ručnikom, priđe joj tako blizu daje ona mogla uzeti u ruku pločicu i pročitati natpis; zatim se, ispustivši ručnik, okrenu i pokaza rukom S i H urezane u svoju stražnjicu i reče: - On me je i numerirao. Ostalo su udarci korbača. Redovito me bičuje osobno, a ponekad to prepusti svojoj crnoj služavki.

Jacqueline je bez riječi gledala O koja je prasnula u smijeh i htjela je poljubiti. Jacqueline se uplašila, odgurnula je i pobjegla u sobu. O se mirno osušila, namirisala i počešljala. Obukla je stezник, čarape i kućne papuče i otvorivši vrata sukobila se već u ogledalu s pogledom Jacqueline koja se rastresenim pokretima češljala pred komodom.

- Skopčaj mi stezник - zamolila je O. - Glumiš iznenađenje. Rene je zaljubljen u tebe, zar ti nije rekao?

- Ne razumijem - rekla je Jacqueline.

Odmah joj je priznala što ju je najviše iznenađivalo: - Ti se time gotovo ponosiš, ne razumijem to.

- Kad te Rene odvede u Roissy, razumjet ćeš. Jesi li već spavala s njim?

Val krvi zarumeni Jacquelinine obraze; ona pokretom glave reče tako neuvjerljivo "ne" da je O ponovno prasnula u smijeh.

- Lažeš, draga ludo! Pa, ti imaš pravo spavati s njim! Ne trebaš me zbog toga odbijati. Pusti da te milujem, pričat ću ti o Roissyju.

Je li se Jacqueline bojala burne provale ljubomore, je li popustila zbog olakšanja, iz radoznalosti da joj O sve ispriča, ili je, pak, jednostavno voljela strpljivost, tromost, zanos s kojim ju je milovala O? Ona popusti.

- Pričaj - rekla je zatim.

Da - odgovorila je O. - Ali poljubi mi najprije vrhove grudi. Vrijeme je da se privikneš ako hoćeš Reneu biti od neke koristi.

Jacqueline poslušala tako savjesno da je O počela jecati.

- Pričaj - rekla je opet.

Premdaje ta priča bila beskrajno vjerna i jasna, iako je O bila živ i stvaran dokaz, Jacqueline je mislila da sanja.

- Ti se tamo vraćaš u rujnu? - upitala je.

- Kad se vratimo s juga - rekla je O - odvest ćemo te ja ili Rene.

- Rado bih to vidjela - rekla je Jacqueline - ali samo vidjela.

- Naravno, može se to - rekla je O uvjereni u suprotno.

U sebi je mislila: ako uspije nagovoriti Jacquelinu da prijeđe rešetke Roissyja, Sir Stephen će joj biti zahvalan - a tamo će već biti dovoljno slugu, okova i bičeva da je prisile na pokornost. Sir Stephen je već bio unajmio jednu vilu u blizini Cannesa u kojoj će provesti kolovoz on, Rene, O i Jacqueline, koja je ishodila dopuštenje da povede i svoju mlađu sestru, ne iz ljubavi prema njoj, nego za volju majci. O je već znala da je njezina soba, u koju će Jacqueline morati doći na popodnevni odmor kad Rene bude odsutan, odvojena od Sir Stephenove sobe zidom, što je samo na izgled bio pravi, a imao je lažne dekoracije i rešetkast otvor kroz koji je Sir Stephen, podignuvši zavjesu mogao tako dobro sve vidjeti i čuti, kao da stoji uz krevet, Jacqueline će biti izložena njegovom pogledu kad je O bude milovala, a saznat će to kad više ne bude pomoći. O je uživala i u pomisli na to izdajstvo, uvrijeđena što Jacqueline očito prezire sudbinu žigosane i bičevane robinje, čime se O ponosila.

O nikada nije bila na jugu. Nebo plavo i nepromjenljivo, more jedva pokretno, borovi nepomični, a sunce visoko - sve joj je bilo strano i neprijateljsko. "Nema pravog drveća", govorila je s tugom. "More ne miriše kao more." Zamjerala mu je što izbacuje samo rijetke alge, ružne i žućkaste poput balege; što je odviše plavo, što miluje uvijek ista mjesta na obali. Ali u parku vile, stare obnovljene farme, bila je daleko od mora. Visoki zidovi lijevo i desno štitili su je od susjeda; krilo za poslugu bilo je okrenuto prema ulaznom dvorištu, a pročelje prema parku; O je imala sobu na prvom katu, u ravnini jedne terase, prema istoku.

Vršci snažnih javorika doticali su ogradu terase, zaštićenu od vrelog južnog sunca pregradom od trske; crvena terasa bila je ista kao i u sobi. Debeli bijeli sagovi na pločicama terase bili su od pamuka, a zavjese od žutog i bijelog platna. Tu su bila i dva naslonjača presvučena jednakim platnom i plavi kambodžanski madraci presavijeni na tri dijela. Od pokućstva samo jedan vrlo lijepi orahov ormar, u stilu regence, a jedan dugački i uski seljački stol ulašten kao ogledalo. O je složila svoje haljine u ormar. Malu Natalie smjestili su tik uz O paje onajutrom, znajući kad se O sunča na terasi, dolazila k njoj. Bilaje to sasvim bijela djevojčica, okrugla, a ipak krhka, kose zategnute prema sljepoočnicama kao i u sestre, ali crne i sjajne, te je podsjećala na Kineskinju. Njezina crna kosa bila je odsječena u ravnoj liniji iznad trepavica, u bogatim resama, a ravna iznad potiljka. Grudi su joj bile male, čvrste i drhtave, bokovi djetinji, tek nabujali. I ona je iznenadila O dojurivši, u potrazi za svojom sestrom, na terasu gdje je O bila sama, ležeći potrbuške na madracu. Ali ono što je revoltiralo Jacquelinu, kod nje je rasplamsalo želju i zavist. Ona se obratila sestri. Odgovori kojima je Jacqueline htjela i u nje probuditi revolt, ispričovijedavši joj ono što je njoj ispričovijedala O, nisu izmijenili njezinu uzbuđenost, naprotiv. Ona se zaljubila u O. Smogla je snage da o tome šuti više od sedmice dana, a ondajoj je jednog nedjeljnog predvečerja pošlo za rukom da se nađe nasamo sa O.

Nije bilo toplo kao inače tih dana. Umoran od jutarnjeg kupanja Rene je spavao na divanu u jednoj zasjenjenoj sobi u prizemlju. Jacqueline, pomalo uvrijeđena spoznajom da bi on i dalje najradije spavao, došla je do O. Sunce i more već su je bili pozlatili. Njezina

kosa, obrve, trepavice, tratina na Venerinu brijegu i pazuha bili su kao posuti srebrom, a kako nije bila našminkana, usta su joj bila isto tako rumena kao i usne ispod toga brijega. E da bi je Sir Stephen - O je bila uvjeren da bi na mjestu Jacqueline njegovu nevidljivu prisutnost predosjetila, naslutila, primijetila - mogao potanko vidjeti, O se pobrinula dajoj u više navrata visoko zadigne noge, držeći ih tako raširene, a okrenute prema svjetlu: noćna svjetiljkaje, naime, sjala. Kapci na prozorima bili su pritivoreni, a soba gotovo tamna unatoč ponekim zracima svjetla što su se probijali kroz drveće u parku. Jacqueline je više od jednog satajerala od zadovoljstva, dok napokon, ukrućenih grudi, zabacivši unazad ruke i zgrabivši čvrsto prečku na uzglavlju svoga talijanskog kreveta, stade vrištati, kad joj O, držeći raširene usne obrasle blijedim dlakama, poče lagano grickati grebenčić mesa gdje se između bedara spajaju nježne i mekane male usne. O je osje ćala njezin žar i ukočenost pod svojim jezikom, ali je neumorno grickala dalje dok se Jacqueline odjednom ne opusti, slomljena zanosa, sita od zadovoljstva. Potom ju je poslala u njezinu sobu gdje je ova usnula; Rene ju je našao oko 5 sati već budnu i spremnu da pođu s Natalie na uobičajeno jedrenje; u predvečerje uvijek je bilo malo vjetrića.

- Gdje je Natalie? - upitao je Rene.

Nisu je našli ni u njezinoj sobi ni u kući. Pogledali su u parku. Rene je pošao sve do hrastove šumice na rubu parka, uzalud.

- Možda je već u zaljevu ili na čamcu - rekao je Rene.

I udvoje su pošli k moru. U tom času je O, ležeći na terasi, opazila kako Natalie trči prema kući. Ustala je i obukla kućnu haljinu - bila je gola, jer je bilo još toplo - i, dok je vezala pojas, kao vjetar uleti Natalie i baci se na nju vičući: - Otišla je, napokon je otišla. Čula sam je, O, čula sam vas, slušala sam na vratima. Ti je griš, ti je miluješ. Zašto i mene ne miluješ? Zašto i mene ne ljubiš? Što sam crna i nisam lijepa? Ona te ne voli, O, a ja te volim.

I brižnu u plač.

- Hajde, umiri se - rekla je O.

Posadila ju je u naslonjač, uzela iz ormara jedan veliki rubac (Sir Stephenov) i, nakon što se Natalie malo smirila, obrisalajoj lice. Natalie se ispriča, ljubeći joj ruke.

- I ako me nećeš ljubiti, O, zadrži me uza se. Zadrži me zauvijek. I psa da imaš, čuvala bi ga. Ako me nećeš ljubiti, a ako bi te zabavljalo da me tučeš, tuci me, nemoj me samo otjerati.

- Šuti, Natalie, ne znaš što govoriš - promrmljala je tiho O.

Skliznuvši do njezinih koljena i obujmivši ih, mala je odvratila sasvim tiho: - Oh, znam, dobro znam. Vidjela sam te neko jutro na terasi. Vidjela sam inicijale i velike plave masnice. A i Jacqueline mi je rekla.

- Što ti je rekla?

- Gdje si ti bila O, i što su ti činili.

- Je li ti što rekla o Roissyju?

- Rekla mi je i da si bila, da si...

- Da sam?

- Da imaš željezne karike.

- Da - rekla je O - i onda?

- I da te Sir Stephen bičuje svaki dan.

- Da - rekla je opet O - i sad će svaki čas doći. Idi, Natalie.

Natalie, ukočena, digne glavu prema O i O susretne njezin zadivljen pogled.

- Pouči me, O, molim te, htjela bih biti kao i ti. Činit ću sve što mi kažeš. Obećaj mi da ćeš me povesti kad se vratiš tamo...

- Ti si premlada - reklaje O.

- Ne, nisam premlada, imam više od petnaest godina - povikala je ona bijesno - ja nisam premlada, pitaj Sir Stephena - ponovi ona.

Upravo se Sir Stephen pojavio na vratima.

Natalie je postigla da može ostati uz O, kao i obećanje da će biti povedena u Roissy. No Sir Stephen je zabranio O da je nauči i najmanjem milovanju, da je poljubi makar samo u usta, kao i da se sama prepusti njezinim poljupcima. Htio je da ona dođe u Roissy prije negoli je taknu ičije ruke i usne. Naredio je, štoviše, kako ona nije htjela napuštati O, da je i ne napušta ni za tren, da vidi i kako O ljubi sa Jacquelinom, kako miluje njega i daje mu se, kako je on bičuje i kako je stara Norah šiba. Gledajući poljupce kojima je pokrivala njezinu sestru, gledajući kako se one ljube u usta, Natalie je drhtala od ljubomore i mržnje. Skupljena na sobnom tepihu u podnožju kreveta, poput male Dinarzade u podnožju Šeherezadina kreveta, svaki put je promatrala kako se O, vezana o drvenu ogradu,

savija pad korbačem, kako O klečeći ponizno uzima u usta debelo ukrućeno spolovilo Sir Stephena, kako ležeći vlastitim rukama raširuje svoje guzice da mu oslobodi put u dupe, promatrala je to zadivljeno, nestrpljivo, zavidno.

Možda je O suviše vjerovala u ravnodušnost i u senzualnost Jacqueline, možda ju je Jacqueline naivno smatrala opasnom za sebe, u odnosu na Renea, te se tako često predavala O - uglavnom, ona je najednom prestala. U isto vrijeme izgledalo je kao da se drži suzdržano prema Reneu s kojim je provodila gotovo sve svoje noći i dane. Nikada se prema njemu nije ponašala kao ljubavnica. Promatrala ga je hladno, i ako mu se smiješila, osmijeh joj nikada nije zasjao u očima. Sve ako mu se i predavala s istim onim žarom kao i O, što je bilo vjerojatno, O je ipak vjerovala da za Jacqueline to predavanje ne znači neku veliku obavezu. Istovremeno se vidjelo da je Rene izgubljen od čežnje za njom, sapet ljubavlju za kakvu ranije nije znao, ljubavlju nemirnom, bespovratnom, nesigurnom. Živio je, spavao u istoj kući gdje i Sir Stephen, u istoj kući gdje i O, ručao je, večerao, izlazio i šetao sa Sir Stephenom, s O, govorio s njima: nije ih vidio, nije ih čuo. Gledao je, slušao, govorio kroz njih, preko njih i neprestano pokušavao shvatiti - u nijemom i zamornom naporu, nalik naporima što ih činimo u snu da uskočimo u tramvaj koji već kreće, da se uhvatimo za ogradu mosta koji se ruši - shvatiti smisao postojanja, istinu o Jacqueline, istinu koja mora postojati negdje ispod njezine zlatne kože. I naprave što govore iz lutaka skrivene su ispod porculana. "Evo, dakle", mislila je O, "došao je dan kojeg sam se tako bojala, dan kad ću za Renea biti sjena u bivšem životu. A nisam čak ni tužna, samo mi ga je žao i svaki dan ga mogu gledati bez uvrede što me više ne želi, bez gorčine, bez kajanja. Pa ipak, prije svega nekoliko sedmica zaklinjala sam ga ne bi li mi rekao kako me ljubi. Zar je takva moja ljubav? Tako lagana, tako lako utješna? Više nego utješna, ja sam sretna. Zar je, dakle, bilo dovoljno da me on preda Sir Stephenu pa da se odvojim od njega, i da se u novim rukama tako lako rodim za novu ljubav?" Uostalom, što je bio Rene prema Sir Stephenu? Vlat trave, slamnato uže, metak od pluta, eto - to su bili vezovi kojimaju je bio vezao, a tako brzo napustio. Kakvo li je utočište, kakva li naslada željezna karika što zauvijek teži u probušenom tijelu, neizbrisivi žig, ruka gospodara koji vas poliježe

na sjenovit krevet, ljubav gospodara koji nesmiljeno prisvaja ono što voli! O je mislila da je Renea voljela samo da bi upoznala ljubav i da bi se bolje znala predavati Sir Stephenu. Ali - gledajući Renea, koji je s njom bio tako slobodan - a i onaje voljela tu njegovu slobodu - kako hoda kao uzet, kao da su mu voda i trska nekog naoko nepomičnog jezera uhvatili noge, a struja teče tek kroz dublje slojeve, budilo je u O mržnju prema Jacqueline. Da li je to Rene spoznao, ili mu je O nerazumno otvorila oči? Jednom je pogriješila. Jednog popodneva išle su njih dvije u Cannes frizeru, a potom na sladoled na terasu Reserve. Jacqueline je, u gusarskim hlačama i crnoj lanenoj maji, gasila oko sebe čak i dječji smijeh, tako glatka, tako pozlačena, tako stroga i tako svijetla na suncu, tako izazovna, a tako zatvorena. Rekla je da ima sastanak s redateljem, za kojeg je snimala u Parizu, radi snimanja eksterijera, vjerojatno u brdima iza Saint Paul de Vence. Mladić je bio tamo, iskren i odrješit. Nije trebao ni progovarati. Bilo je jasno da je zaljubljen u Jacqueline. Dovoljno ga je bilo pogledati. Ništa neobično. Neobično se ponašala Jacqueline. Napola opružena u velikoj njihaljci slušala je kako on govori o datumima i sastancima koje treba utvrditi i o teškoćama s novcem za dovršenje započetog filma. Govorio je Jacqueline ti, a ona je, napola zatvorenih očiju, odgovarala samo pokretima glave. O je sjedila sučelice njoj, a mladić između njih. Lako je bilo uočiti da Jacqueline, oborenih očiju, ispod svojih nepomičnih trepavica, vreba izraz mladićeve čežnje; činila je to uvijek vjerujući da to nitko ne opaža. Čudno je bilo tek što je tako zbunjena, ruku ispruženih uz tijelo, bez i traga osmijeha, zamišljena, takva kakvom je O nikada nije vidjela pred Reneom. Dok se O sagnula kako bi odložila čašu na stol, njihovi pogledi se susretnu i Jacqueline jednim letimičnim smiješkom prizna daje pročitana. Ona je ipak sačuvala svoj mir, a umjesto nje zacrvenjela se O.

- Je li ti vruće? - upitala je Jacqueline. - Idemo za pet minuta. Uostalom - crvenilo ti izvrsno pristaje.

Zatim se ponovno nasmiješila, sad tako podatno i nježno, uzdignuvši pogled prema svome sugovorniku te on samo čudom ne skoči daje izljubi. Ali ne. Mladost ne zna kako su izazovni čekanje i šutnja. Jacqueline se dignula, pružila mu ruke, oprostila se i obećala da će ga nazvati. Premda je O za njega bila tek sjena, oprostio se i s

njom i - stojeći na nogostupu, gledao je kako crni "buick" klizi kroz aveniju između suncem obasjanih kuća i plavoga mora. Palme su djelovale umorno, a šetači su podsjećali na neukusne voštane lutke, pokretne luckastim napravama.

- Zar ti se on toliko sviđa? - upitala je O na izlazu iz grada prema visokom prijevoju.

- Tiče te se? - odvratilaje Jacqueline.

- Tiče se Renea - odgovorila je O.

- Renea i Sir Stepheana, i, ako sam te dobro razumjela, još nekolicine drugih tiče se to što nepropisno sjediš. Zgužvat ćeš haljinu - prebaci joj Jacqueline.

O se nije maknula.

- A mislila sam - nastavila je Jacqueline - da nikada ne smiješ prekrižiti noge?

O nije više slušala. Nisu je zanimale te prijetnje. Ako Jacqueline prijeti da će je tužiti zbog te neznatne greške, misli li tim spriječiti da je O optuži kod Renea? O bi to vrlo rado i drage volje učinila. Ali Rene ne bi povjerovao da mu Jacqueline laže i da bi ga mogla iznevjeriti. Kako bi objasnila Jacquelinu da će šutjeti kako bi Reneu spasila čast, da ne vidi kako je blijed zbog druge žene i kako iz čiste slabosti oprašta? Da će šutjeti i iz straha da se Reneova srdžba ne vrati njoj, zlogukoj vjesnici, tužibabi. Kako reći Jacquelinu da će šutjeti, a da to ne dobije obris dogovora: ja tebi, ti meni? Jacqueline je zamišljala da se O užasno boji, osjećala je njezinu strepnju od straha pred kaznom koju će dobiti ako ona progovori.

Nakon izlaska iz automobila u dvorištu prastare kuće više nisu izmijenile ni riječ. Ne osvrćući se više na O, Jacqueline ubere stručak bijelog ždralinjaka. O je išla tik uz nju i udisala ugodni i snažni miris cvijeta u njezinoj ruci. Da li to ona želi prikriti miris svoga znoja od kojeg joj se prilijepila maja uz tijelo i postala tamna ispod nadlaktice? U prostranoj sobi crvena poda i bijelih zidova Rene je bio sam.

- Zakasnile ste - reče im. - Tu pokraj čeka te Sir Stephen - nastavio je obrativši se O - trebaš mu, nije baš zadovoljan.

Jacqueline se slatko nasmijala, O ju je pogledala i pocrvenjela.

- Mogle ste izabrati neko drugo vrijeme - rekao je Rene ne shvaćajući Jacquelinin smijeh i zbunjenost O.

- Ne radi se o tome - rekla je Jacqueline - ti i ne znaš, Rene, vaša poslušna O nije baš tako poslušna kad vas nema. Pogledaj kako joj je zgužvana haljina.

O je stajala kao kip usred sobe, licem prema Reneu. On joj je naredio da se okrene, ali njoj ponestane snage.

- Ona i koljena ukrštava - rekla je Jacqueline - ali to dakako nećete vidjeti. Hvata i momke.

- Nije istina - povikala je O - to ti činiš! I baci se na Jacquelinu.

Rene je uhvati prije je nego je udarila Jacquelinu, a ona se branila zbog zadovoljstva da bude svladana, da mu bude na milost i nemilost, kad je, podignuvši glavu, opazila kako je Sir Stephen promatra stojeći u otvoru vrata. Jacqueline se već bila bacila na divan, njezino malo lice bilo je odsjaj straha i bijesa, a O je osjećala da je Rene, i pored borbe s njom, potpuno obuzet Jacquelinom. Ona se smiri i očajna zbog prijekornog pogleda Sir Stephena ponovi sad sasvim tiho: - Nije to istina, kunem se da to nije istina.

Bez ijedne riječi i ne pogledavši Jacqueline, Sir Stephen dao je znak Reneu da pusti O, a njoj da dođe. Ali s onu stranu vrata Sir Stephen ju je uhvatio za vaginu i grudi, jezikom joj otvorio usta te je O zajecala od sreće. Vršci njezinih grudi narasli su pod Sir Stephenovom rukom. Drugom rukom joj je dušmanski kopao po vagini; gotovo je izgubila svijest. H oće li ikada imati smjelosti reći mu da nema užitka, radosti ni sna ravna sreći zbog slobode kojom se on njome služi, sreći što je on ne štedi, što ruši sve granice na putu do svoga užitka. Kad je takne, sigurna je da će je milovati ili tući, kad nešto zatraži, da on to zaista želi, sigurna je da on pozna samo svoje želje, a to je prožima dotle da svaki puta kad to vidi ili čak pomisli na to, plane u požaru strasti. Dok je stajala tu uza zid, zatvorenih očiju, hvatajući dah kako bi promrsila volim vas, njegove ruke svježhe kao izvor vode na vatru kojom je plamtjelajoš su je više žarile. On ju je polako ostavio, spustivši suknju na njezina drhtava bedra, i spustio bolero na njezine uzdignute grudi.

- Dođi, O, trebaš mi.

Otvorivši oči, O iznenada primijeti nazočnost nekog neznanca. Iz te prostrane, gole i bijelo okrečene sobe, jednake onoj ispred nje, jedna velika vrata vodila su u vrt, a na terasi ispred vrta, sjedeći u vrbovu naslonjaču s cigaretom u ustima, neka vrsta diva ćelave

glave, ogromna trbuha ispod raskopčane košulje i platnenih hlača, promatrao je O. Div se digao i pošao prema Sir Stephenu koji je vodio O. Znak Roissyja visio je na lančiću iz džepa za sat. Sir Stephen ga uljudno predstavi O, rekavši samo "Komandant" i po prvi put jedan član Roissyja (osim Sir Stephena) je poljubi u ruku. Njih troje su ušli u sobu, ostavivši otvoren prozor; Sir Stephen je pošao do kamina i pozvonio. O spazi na kineskom stolu, pored divana, bocu viskija, sifon i čaše. Dakle, nije zvonio kako bi naručio piće. Istovremeno primijeti, na stolu uz kamin, veliku bijelu kutiju od kartona. Čovjek iz Roissyja sjeo je u slamnati naslonjač, a Sir Stephen se naslonio na okrugli stol i njihao jednom nogom. O, kojoj su pokazali divan, poslušno je zadigla suknu i na bedrima osjećala provansalske deke. Ušlaje Norah. Sir Stephen joj je rekao da razodjene O i odnese njezinu odjeću. O pusti da joj skine bolero, haljinu, steznik i sandale. Čim ju je svukla, Norah se udalji, a O, pokoravajući se automatizmu roissyjskih pravila, svjesna da Sir Stephen od nje očekuje savršenu poslušnost, ostane uspravna nasred sobe, otvorenih očiju, tako da je više naslutila nego vidjela da se Natalie ušuljala kroz otvoreni prozor, u crnini kao i sestra joj, bosa i nijema. Nesumnjivo je Sir Stephen o njoj već nešto rekao gostu koji spomene samo njezino ime i zamoli je da natoči piće. Tek što je natočila viski, sodu i stavila leda (u tišini su kockice leda prodorno zveckale), Komandant s čašom u ruci ustane iz naslonjača u kojem je sjedio dok su razodijevali O te joj se približi. Ona je povjeravala da će u slobodnu ruku uzeti njezine grudi, ili da će je zgrabiti za vaginu. No on je nije dirnuo, samo ju je gledao izbliza, od poluotvorenih usta do rastavljenih koljena. Obiđe oko nje pažljivo promatrajući grudi, bedra, zadnjicu, i ta nijema sabranost, blizina toga divovskog tijela uzrujavala je O do te mjere da nije znala bi li više voljela pobjeći ili, naprotiv, da je on prevrne i raznese. Od silne zbunjenosti zaboravi na pravila i pogledom zamoli Sir Stephena za pomoć. On je shvatio, nasmiješio se, priđe joj i uzevši njezine ruke, sastavio ih iza leđa i zadržao u svojim. Ona se, zatvorenih očiju, naslonila na njega i kao u snu ili bar u sumraku polusna - kao što je još djetetom, još napola pod anestezijom, čula kako bolničarke, uvjerene da još spava, govore o njezinoj kosi, o blijedoj puti, o trbuščiću na kojem su tek izbijale dlačice - začula gdje je div hvali Sir Stephenu, podvlačeći

čari nešto težih grudi i vitka stasa kao i okova, nešto debljih, dužih i uočljivijih nego što ih nose druge. Shvatila je - Sir Stephen ju je odlučio posuditi idućeg tjedna. Prešavši rukom preko njezina vrata, on joj blago kaže neka se probudi, popne u sobu i čeka ga tamo, s Natalie.

Pa zar je bilo vrijedno toliko se uzбудiti, i da sad Natalie, pijana od radosti, vidi kako O uzima netko drugi, a ne Sir Stephen, pleše oko nje neki indijanski ples i viče: - Misliš li, O, da će ti ga i on staviti u usta? Nisi vidjela kako ti je promatrao usta. Ah! Blago tebi što te žele. Sigurno će te bičevati: tri puta je pogledao tragove bičevanja. Bar za to vrijeme nećeš misliti na Jacqueline.

- Pa ja ne mislim stalno na Jacqueline, ludo jedna.

- Ne, nisam ja luda, znam ja dobro da ti ona nedostaje.

Bilo je to djelomično točno. Istini za volju, O nije osjećala potrebu za Jacquelinom, nego za djevojačkim tijelom s ko jim bi mogla činiti sve ono što želi. Da joj nije bilo zabranjeno, bila bi uzela Natalie, a jedini razlog njezinoj ustrajnosti bila je vjera da će joj dati Natalie u Roissyju za nekoliko tjedana, i da će Natalie biti izručena pred njom, po njoj i zahvaljujući njoj. Gorjela je od želje da smrvi bedem zraka, prostora i praznine između sebe i Natalie, a ipak je uživala u tom prisilnom iščekivanju. Kad joj je to rekla Natalie, nije vjerovala.

- Kad bi Jacqueline bila ovdje i pristala, ti bi je milovala.

- Naravno - nasmijala se O.

- Vidiš, dakle - odgovorilaje djevojčica.

Kako joj staviti do znanja - ta ima li to uopće smisla - da nije toliko zaljubljena u Jacqueline, kao uostalom ni u Natalie, ni u koju drugu, nego tek u djevojke općenito, kao što se može biti zaljubljen u svoju vlastitu sliku - nalazeći da su druge uvijek uzbudljivije i ljepše nego što je ona sama. Ona tone u opojnost kad zbog njezina milovanja djevojka izgubi dah, zatvori oči, njezinim usnama i zubima preda svoje uzbuđene grudi, ona se izgubi u njoj, ruke držeći u njezinim otvorima, osjećajući kako se oni stežu, a djevojkajeći. O zahvati omaglica. Zahvaljujući toj pomamnoj slasti, O je bila svjesna i sigurna da i ona pruža iste slasti dok jeca i steže onog tko njom vlada - samo što se ona nikad ne bi dala ženi, već samo muškarcu. Čak joj se činilo da uvijek miluje djevojke koje pripadaju istom muškarcu kao i ona, i da je ona samo njegov namjesnik. Da je Sir

Stephen ušao dok je milovala Jacqueline - proteklih dana kad je Jacqueline dolazila k njoj - ona bi raširila njezine noge, da ga on uzme, ako želi, a ne da je samo promatra kroz otvor kao što to čini. O je bila poput izvrsno dresirane lavice, spremna baciti se na plijen i donijeti ga lovcu. I upravo... Dok je, razigrana srca, mislila na nježne i rumene usne Jacqueline ispod plavih dlaka njezine pice, najoš uži, a također rumen prsten između njezinih guzica, kamo se usudila zaći svega tri puta, začula je pokret Sir Stephena u njegovoj sobi. Znajući daje on može vidjeti i kad ona njega ne vidi, još jednom ju je obuzela sreća što je tako izložena, što je uvijek u zatvoru njegova pogleda. Nasred sobe, na bijelom sagu, kao muha u mlijeku, sjedila je mala Natalie. O, stojeći pred komodom, gdje se inače češljala, promatrajući u starinskom, zelenkastom ogledalu gornji dio tijela, podsjećala je na duboreze s kraja prošlog vijeka na kojima se žene šeću gole u polutama svojih apartmana. Kad je Sir Stephen otvorio vrata, ona se okrenula hitro, naslonivši se leđima na ormar, a okovi između njezinih nogu zveknuli su od udarca u brončani držak.

- Natalie, donesi onu bijelu kutiju odozdo, iz druge dvorane.

Natalie se vratila, položila kutiju na krevet, otvorila je, povadila sve stvari iz nje i pružila ih Sir Stephenu jednu po jednu. Bile su to maske. Perike i maske. Bile su rađene da pokriju cijelu glavu, s malim otvorima za oči, usta i bradu. Kobac, sokol, sova, lisica, lav, bik - sve same životinje u ljudskoj veličini, ali od pravog krzna i perja. Očni lukovi bili su zasjenjeni trepavicama, ako ih životinja ima (kao npr. lav), a krzno i perje dopirali su do ramena. Trebalo je samo zategnuti remen kako bi se maska pričvrstila uz gornju usnu (za svaku nozdrvu bio je ostavljen po jedan mali otvor) i duž lica. Okvir od tvrdog kartona, između vanjske presvlake i postave, čuvao je oblik i čvrstinu. Pred velikim ogledalom O je isprobala sve maske. Masku što ju je najviše izmijenila i koja je bila najčudnija, a najbolje joj pristajala bila je maska sove, sigurno zbog riđeg i žućkastog perja kojih se boja stapala s bojom njezine suncem opaljene kože; plašt od perja gotovo joj je sasvim skrivao ramena, silazeći do sredine leđa, a s prednje strane do izdanka grudi. Sir Stephen joj skinu ruž s usni, a zatim, pošto je ona skinula masku, kaže: - Dakle, za Komandanta bit ćeš sova. Oprosti, O, vodit će te na vodici. Natalie, donesi iz prve ladice moga stola lanac i kliješta.

Natalie je donijela lanac i kliješta, a Sir Stephen je otvorio posljednju kariku na lancu i drugu na okovu što gaje O nosila na trbuhu i opet ih stegnuo. Lanac je bio od onih na kojima vode pse, metar i pol dug. O je ponovno stavila masku, a Sir Stephen je rekao Natalie da uzme lanac i provoda O po sobi. Natalie tri puta obiđe sobu vodeći za sobom golu i maskiranu O.

- Da - rekao je Sir Stephen - Komandant je bio u pravu, trebat ćeš odstraniti sve dlake. To ćemo sutra. Zasad zadrži lanac.

Te večeri, po prvi put u društvu Jacqueline i Natalie, Renea i Sir Stephena, O je večerala gola, s lancem među nogama. Norah je posluživala sama i O je izbjegavala njezin pogled: Sir Stephen ju je dao pozvati dva sata ranije.

Mnogo više nego okovi i žigovi na guzicama djevojku iz Instituta za ljepotu prenerazila je svježje izderana koža kod O, kad je ova sutradan došla u Institut da joj skinu dlake. O je uzalud tvrdila djevojci da skidanje dlaka pomoću voska, kad se jednim potezom čupaju dlake uhvaćene stvrdnutim voskom, ništa manje ne boli od udarca bičem, uzalud je ponavljala i čak joj pokušavala objasniti, ako već ne daje to njezina sudbina, a ono barem da je sasvim sretna; ničim nije mogla umanjiti njezinu sablazan i užas. Jedini učinak njezina nastojanja da djevojku smiri bio je taj daje djevojka više nije promatrala sa sućuti, kao u početku, nego s odvratnošću. Premda se O ljubazno zahvalila, kad je bila gotova i ona se spremala da napusti sobicu u kojoj je bila polegnuta kao za ljubav, iako je dala bogatu napojnicu, osjećala je da ne odlazi, već da je izgone. A zar je to važno? Bilo joj je jasno da je postajao snažan kontrast između dlaka oko njezine pice i perja na maski, bilo je jasno daje njezin izgled sličan egipatskom kipu što joj gaje davala ta maska, ajoš jače isticala njezina široka ramena, uske bokove i duge noge, tražio da joj put bude posvema glatka. Jedino se na likovima poganskih božica može vidjeti tako visok i uočljiv prorez vagine, a između njezinih usni nazire se greben još manjih usana. Je li ih itko vidio izbušene karikama? O se sjetila riđe i oble djevojke koja je bila kod Anne-Marie i pričala im da je njezin gospodar karikom veže za krevet i da ne podnosi na njoj dlake, jer inače nije gola. O se bojala da se sad neće sviđati Sir Stephenu koji ju je rado uzimao za dlake i privlačio k sebi, ali se varala: smatrao je daje tako privlačnija, a kad ona opet

stavi masku, pogledavši njezine usne jednako blijede i one gore, kao i one dolje, pogladi je bojažljivo, kao zvijer još neukročenu. Ništa joj nije rekao o mjestu kamo je vodi, ni o satu kad treba poći, niti tko će biti gosti Komandanta. Prespavao je uz nju cijelo popodne, a uvečer je naredio da im donesu večeru u sobu. Krenuli su crnim "buickom", sat prije ponoći. O je bila ogrnuta velikim planinskim plaštem, a na nogama je imala drvene cokule; Natalie, u crnim hlačama i maji, držala ju je na lancu, pričvršćenom za narukvicu njezine desne ruke. Sir Stephen je vozio. Mjesec je bio gotovo pun, visok i obasjavao je svojim blijedim sjajem cestu, drveće i kuće u selima kuda ih je vodio put, a neobasjana mjesta bila su crna kao tuš. Prolaz tih zatvorenih kola (jer Sir Stephen nije otvorio krov) probudio je radoznalost grupica na pragovima kuća. Psi su lajali. Na obasjanoj strani masline su bile nalik na srebrne oblake, a čempresi na crno perje. U tom krajoliku, što ga je noć činila nestvarnim, zbiljski je bio samo miris kadulje i despika. Cesta se stalno penjala, a vjetar je ipak bio topao. O je zbacila plašt s ramena. Nikoga nema da je vidi. Malo zatim, nakon što su prošli kraj zelene hrastove šume na jednoj uzvisini, Sir Stephen uspori pred jednim zidom u kojem se otvore velika ulazna vrata. Smjestivši kola u dvorištu, izađe i pomogne Natalie i O, kojoj je rekao da ostavi cokule i plašt. Kad je otvorio vrata, ugledao je renesansnu arkadu samostana, od kojeg su postojale samo još tri strane, a na četvrtoj strani popločano dvorište produžavalo se u isto takvu terasu. Desetak parova plesalo je na terasi i u dvorištu, nekoliko jako dekoltiranih žena i muškaraca u bijelim kaputima sjedili su za stolovima osvijetljenim voštanicama, prijenosni radioprijemnik je bio ispod lijeve, a mini bar s pićem ispod desne galerije. Mjesec je sipao isto tako svjetla kao i svijeće, i kad je mjesečina obasjala O, koju je Natalie vodila, plesači su se zaustavili, a muškarci što su sjedili, ustanu. Konobar uz radioprijemnik, osjetivši da se nešto zbiva, okrenuo se i, preneražen, zaustavio glazbu. O se zaustavila. Sir Stephen također stane nepomičan, dva koraka iza nje. Komandant je odgurnuo one što su stajali oko O i donio je baklju da je bolje vidi.

- Tko je to - pitali su se - i čija je?

- Vaša, ako hoćete - odgovorio je on - te poveo Natalie i O prema kutu terase gdje se pored zida nalazila kamena klupa. On se vratio

nakon što je O sjela, naslonio se leđima o zid, ruku položenih na koljena. Natalie je, držeći stalno njezin lanac, sjela na zemlju uz njezina koljena. O potraži pogledom Sir Stephena i u prvi mah ga ne nađe. Potom ga je spazila u drugom kutu terase, ispruženog u ležaljci. Bila je sigurna da je on vidi. Glazba zasvira i opet pokrenu plesače. Najprije joj se jedan ili dva para, tobože slučajno, plešući približe, zatim jedan par otvoreno, i očito na želju žene. Ispod perja svoje maske O ih je promatrala svojim crnim, širom otvorenim očima, nalik očima noćne ptice koju je predstavljala. Obmana je bila tako snažna, sve je djelovalo sablasno-prirodno, tako da nikome nije palo na pamet bilo kakvo pitanje, kao da je ona uistinu sova, gluha za ljudski govor i nijema. Od ponoći do zore, koja je s istoka zabijelila nebo, dok je mjesec slabio i gubio se prema zapadu, prišli su joj u više navrata, neki sasvim blizu, više puta stali su u krug oko nje, više puta su joj rastavili koljena, podižući njezin lanac, donijeli su dvokraki svijećnjak od provansalske gline - osjećala je kako joj plamen svijeća grije nutrinu bedara - da bi vidjeli kako joj je postavljen lanac. Neki ju je pijani Amerikanac uhvatio, ali primijetivši da je uhvatio meso i željezo provučeno kroz njega, naglo se otrijeznio i O je spazila na njegovu licu isti onaj užas i prezir koji je već vidjela na licu djevojke što joj je odstranjivala dlake. On je pobjegao. Tu je bila i jedna vrlo mlada djevojka obnaženih ramena s bisernom ogrlicom o vratu, u bijeloj haljini za svoj prvi ples, s dvije ruže zakačene na struku, s malim pozlaćenim sandalama. Njezin momak je posadi tik uz O, s desne strane; zatim je uzeo njezinu ruku, nagnuo je da pomiluje grudi gospođice O, kojaje zadrhtala pod svježom laganom rukom, da opipa njezin trbuh, kariku i rupu kroz koju je bila pro vučena karika. Mala se šutke pokoravala, a kad joj je momak rekao da će i on njoj to nabaviti, nije se nimalo zaprepastila. Čak i dok su tako raspolagali s O, uzimajući je tako kao uzorak ili izložbeni predmet, nitko joj ne uputi ni riječi. Zar je ona kamen ili vosak, ili možda biće s nekog drugog svijeta, te su oni smatrali beskorisnim govoriti s njom, ili pak nisu imali hrabrosti za to? Tek kad je svanuo dan i svi plesači otišli, Sir Stephen i Komandant probudili su usnulu Natalie, podigli O, odvelije do sredine dvorišta, skinulijoj lanac i masku i, prevrnuvši je na jedan stol, smjenjivali se na njoj.

U posljednjem poglavlju, koje je izbačeno, O se vraća u Roissy, gdje ju Sir Stephen napušta.

Priča o djevojci O ima i drugi završetak. Vidjevši da će je Sir Stephen napustiti, izabrala je smrt. On se nije protivio.

[1] Jean Paulhan rođen je u Nimesu 1884. godine. Bio je istaknuti književnik i kritičar te član Francuske akademije. Značajno je utjecao na razvoj suvremene francuske književnosti preko časopisa "Nouvelle Revue française" u kojem je dugi niz godina bio glavni urednik. Sudjelovao je u Pokretu otpora u Drugom svjetskom ratu, a 1945. dobio je Grand prix de Litterature Francuske akademije.